

V Bruseli 20. marca 2023
(OR. en)

7613/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0081(COD)**

COMPET 242
IND 128
MI 219
BETREG 3
DIGIT 45
ECOFIN 266
EDUC 101
ENER 140
ENV 279
POLCOM 51
RECH 102
CODEC 422

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	17. marca 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 161 final
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o zriadení rámca opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby výrobkov emisne neutrálnych technológií (akt o emisne neutrálnom priemysle)

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 161 final.

Príloha: COM(2023) 161 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 16. 3. 2023
COM(2023) 161 final

2023/0081 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o zriadení rámca opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby výrobkov
emisne neutrálnych technológií (akt o emisne neutrálnom priemysle)**

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Prechod na klimaticky neutrálne, zelené hospodárstvo a súvisiace prepracovanie nášho energetického systému predstavujú významné príležitosti z hľadiska rozvoja odvetví emisne neutrálnych technológií a vytvárania kvalitných pracovných miest a rastu. Globálny trh s kľúčovými hromadne vyrábanými emisne neutrálnymi technológiami sa má do roku 2030 strojnásobiť, pričom bude mať ročnú hodnotu približne 600 miliárd EUR¹. Naši partneri a konkurenti využili túto príležitosť a zavádzajú ambiciózne opatrenia na zabezpečenie významných častí tohto nového trhu. Tento vývoj poháňajú aj úvahy týkajúce sa bezpečnosti dodávok energie. Odolnosť budúcich energetických systémov sa bude hodnotiť predovšetkým na základe bezpečného prístupu k technológiám, ktoré budú napájať tieto systémy – veterné turbíny, elektrolyzéry, batérie, solárna fotovoltika, tepelné čerpadlá a iné. Bezpečné dodávky energie budú zas zásadné pre zaistenie udržateľného hospodárskeho rastu a v konečnom dôsledku pre zaistenie verejného poriadku a bezpečnosti.

V tejto súvislosti Komisia v oznámení o Priemyselnom pláne v kontexte Zelenej dohody² z 1. februára 2023 predstavila komplexný plán na zvýšenie konkurencieschopnosti emisne neutrálneho európskeho priemyslu a na podporu rýchleho prechodu na klimatickú neutralitu. Plán je rozdelený na tieto štyri piliere: i) predvídateľné a zjednodušené regulačné prostredie; ii) rýchlejší prístup k financovaniu; iii) zlepšovanie zručností a iv) otvorené obchodovanie pre odolné dodávateľské reťazce.

Akt o emisne neutrálnom priemysle je súčasťou opatrení oznámených v uvedenom kontexte a jeho cieľom je zjednodušiť regulačný rámec a zlepšiť investičné prostredie pre výrobné kapacity technológií v Únii, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska splnenia cieľa Únie v oblasti klimatickej neutrality a zabezpečenia odolnosti nášho dekarbonizovaného energetického systému, a zároveň prispieť k zníženiu znečisťovania v prospech verejného zdravia a kvality životného prostredia na planéte.

Celosvetová výroba elektrických vozidiel sa do roku 2050 zvýši 15-krát, kým zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie dosiahne takmer štvornásobok. Zavádzanie tepelných čerpadiel sa do roku 2050 zvýši viac než šesťnásobne v porovnaní so súčasnosťou a výroba vodíka elektrolyzou alebo vodíka zo zemného plynu so zachytávaním a ukladaním oxidu uhličitého v roku 2050 dosiahne 450 miliónov ton. To sa premietne do globálnych kumulatívnych investícií do výroby vo výške 1,2 bilióna USD potrebných na dosiahnutie dostatočnej kapacity na dodržanie globálnych cieľov do roku 2030³. Až 90 % investícií do výrobných zariadení uskutočňuje Čína.

V súčasnosti je Európa čistý dovozca emisne neutrálnych energetických technológií a dováža približne jednu štvrtinu elektrických automobilov a batérií a takmer všetky solárne fotovoltické moduly a palivové články, a to prevažne z Číny. V prípade solárnych fotovoltických technológií a ich komponentov táto závislosť prevyšuje 90 % výrobkov

¹ *Energy Technology Perspectives* (Perspektívy energetických technológií), (2023), Medzinárodná agentúra pre energiu.

² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Priemyselný plán v kontexte Zelenej dohody určený pre vek emisnej neutrálnosti, Brusel [COM(2023) 62 final z 1. februára 2023].

³ *Energy Technology Perspectives* (Perspektívy energetických technológií), (2023), Medzinárodná agentúra pre energiu.

v určitých dodávateľských segmentoch hodnotového reťazca, ako sú ingoty a doštičky. V iných odvetviach, v ktorých má priemysel EÚ ešte stále silné postavenie, ako sú veterné turbíny a tepelné čerpadlá, sa naša obchodná bilancia zhoršuje a výrobcovia z EÚ čelia zvyšujúcim sa nákladom na energiu a vstupy. Okrem toho, pokiaľ ide o oblasť zachytávania a ukladania oxidu uhličitého, vzniku hodnotového reťazca zachytávania a ukladania oxidu uhličitého v EÚ v súčasnosti bráni nedostatok geologických úložísk.

Zároveň sú emisne neutrálne energetické technológie stredobodom silných geostrategických záujmov a jadrom celosvetových technologických pretekov. Krajiny sa horlivo snažia zabezpečiť svoje dodávky najvyspelejších technológií výroby energie a poháňajú prechod na čistú energiu. Ostatné regióny sveta intenzívne investujú a zavádzajú podporné opatrenia s cieľom inovovať a posilniť svoje výrobné kapacity. Zákonom Spojených štátov o znížení inflácie (*Inflation Reduction Act*) sa do roku 2032 zmobilizuje viac ako 360 miliárd USD. Cieľom japonských plánov v oblasti zelenej transformácie je emitovať „zelené dlhopisy“ v hodnote až 20 biliónov JPY (približne 140 miliárd EUR). India predložila systém na stimuláciu výroby, ktorého účelom je zvýšiť konkurencieschopnosť v odvetviach, ako je solárna fotovoltika a batérie. Investičné plány v oblasti emisne neutrálnych technológií predložilo aj Spojené kráľovstvo, Kanada a mnohé ďalšie krajiny.

Navyše v minulom roku veľa európskych odvetví, najmä energeticky náročné priemyselné odvetvia, ako sú odvetvia výroby hnojív, ocele a cementu, vážne postihla energetická kríza. Na to, aby tieto priemyselné odvetvia ostali konkurencieschopné a zachovali si obehový charakter a zároveň aby dosiahli svoje ciele v oblasti dekarbonizácie a nulového znečistenia, musia mať prístup k emisne neutrálnym technológiám, ako sú batérie, tepelné čerpadlá, solárne panely, elektrolyzéry, palivové články, veterné turbíny a zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého. Tieto technológie okrem toho zohrávajú kľúčovú úlohu aj v rámci otvorenej strategickej autonómie Únie, pričom zabezpečujú, aby občania mali prístup k čistej, cenovo dostupnej a bezpečnej energii. Únia má všetky prvky na to, aby získala vedúce postavenie v oblasti priemyslu na budúcom trhu s emisne neutrálnymi technológiami: v právnom predpise Únie v oblasti klímy sa stanovuje jasný dlhodobý cieľ. Únia má silné hospodárstvo, ktoré dopĺňajú talentovaní pracovníci a prvotriedna infraštruktúra. Cieľom nie je len znížiť závislosti, ale aj prispieť k zabezpečeniu technológií, ktoré priemyselné odvetvie v EÚ potrebuje na dekarbonizáciu, a poskytnúť čistú, cenovo dostupnú a bezpečnú energiu občanom vrátane zraniteľných domácností s nízkym a nižším stredným príjmom a zraniteľných spotrebiteľov. Emisne neutrálny ekosystém Únie mal v roku 2021 hodnotu viac ako 100 miliárd EUR, čo znamená, že jeho hodnota sa od roku 2020 zdvojnásobila⁴.

Táto dôvodová správa je sprievodným dokumentom návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby emisne neutrálnych energetických technológií (akt o emisne neutrálnom priemysle).

Týmto návrhom sa plní cieľ posilniť európsky ekosystém výroby emisne neutrálnych energetických technológií predstavený v oznámení Komisie o Priemyselnom pláne v kontexte Zelenej dohody.

Akt o emisne neutrálnom priemysle je zameraný na riešenie týchto hlavných síl motivujúcich k investíciám do výroby emisne neutrálnych technológií:

- zvýšenie investičnej istoty, zlepšenie zamerania a koordinácie politiky prostredníctvom stanovenia jasných cieľov a mechanizmov monitorovania,

⁴ [The rise of European Clean Tech – Report](https://dealroom.co/uploaded/2022/04/Dealroom-Talis-Climate-Tech-Europe-2022.pdf) (Vzostup európskych čistých technológií – správa), <https://dealroom.co/uploaded/2022/04/Dealroom-Talis-Climate-Tech-Europe-2022.pdf>.

- zníženie administratívneho zaťaženia v prípade navrhovania projektov výroby emisne neutrálnych technológií, a to aj zjednodušením administratívnych požiadaviek a uľahčením vydávania povolení, zriaďovaním experimentálnych regulačných prostredí a zabezpečením prístupu k informáciám,
- uľahčenie prístupu na trhy pre osobitné opatrenia týkajúce sa verejného dopytu prostredníctvom postupov verejného obstarávania a aukcií, ako aj prostredníctvom schém na podporu súkromného dopytu spotrebiteľov,
- uľahčenie a umožnenie projektov zachytávania a ukladania oxidu uhličitého, a to aj prostredníctvom zvýšenia dostupnosti geologických úložísk,
- podpora inovácií, a to aj prostredníctvom experimentálnych regulačných prostredí,
- zvýšenie úrovne zručností pre vytváranie kvalitných pracovných miest v oblasti emisne neutrálnych technológií,
- koordinácia priemyselných partnerstiev zameraných na emisnú neutralnosť.
- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami politík v tejto oblasti politiky**

Prijímanie technológií čistej energie je silným predpokladom prechodu na udržateľnosť a môže viesť k novým výrobkom a efektívnejším a účinnejším spôsobom výroby energie, ktoré budú prispievať k cieľom stanoveným v Európskej zelenej dohode⁵, ako aj k cieľom v oblasti klímy a energetiky do roku 2030 a k cieľu dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050. Tieto technológie sú takisto kľúčové pre dekarbonizáciu výrobného odvetvia Únie a pre jeho zachovanie v Európe.

Narušenie dodávok a závislosti od iných regiónov v oblasti poskytovania technológií čistej energie môžu spomaliť transformáciu EÚ na udržateľnosť a ovplyvniť všetky hospodárske odvetvia. Návrhom sa posilňuje európska výrobná kapacita emisne neutrálnych energetických technológií s cieľom riešiť tieto narušenia a závislosti. Zariadenia by prípadne mali byť v plnom súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z právnych predpisov Únie, napr. s požiadavkami súvisiacimi s posudzovaním vplyvov na životné prostredie, s emisiami do ovzdušia, vody a pôdy vrátane rizika a prevencie priemyselných havárií, a mali by sa snažiť zabezpečiť vysokú efektívnosť využívania energie, zdrojov a vody. Návrh je takisto v súlade s nariadením o akte o kritických surovinách, ktoré sa predkladá súbežne s týmto nariadením⁶.

Tento návrh je v súlade s oznámením Komisie z mája 2021 o aktualizácii novej priemyselnej stratégie na rok 2020⁷, v ktorom sa identifikujú oblasti strategických závislostí, ktoré by mohli viesť k zraniteľnostiam, napr. k nedostatku dodávok. Navrhované nariadenie je takisto úplne v súlade s návrhmi v správe Konferencie o budúcnosti Európy o konečnom výsledku.

Tento návrh sa predkladá na základe príležitostí, ktoré ponúka Inovačný fond, Program InvestEU⁸, Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, program Horizont Európa a programy politiky súdržnosti, ktorými sa vytvoria možnosti na podporu cieľov tohto aktu.

⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej Rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Európska zelená dohoda [COM(2019) 640 z 11. decembra 2019].

⁶ Ú. v.: Vložte do textu číslo nariadenia o akte o kritických surovinách a do poznámky pod čiarou vložte číslo, dátum, názov uvedeného nariadenia a odkaz na jeho uverejnenie v Úradnom vestníku.

⁷ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Aktualizácia novej priemyselnej stratégie na rok 2020: Budovanie silnejšieho jednotného trhu pre obnovu Európy [COM(2021) 350 final z 5. mája 2021].

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje Program InvestEU a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/1017 (Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 30).

Táto iniciatíva je napokon v súlade aj s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií (nariadenie o taxonómii)⁹.

- **Súlady s ostatnými politikami Únie**

Návrh prispieva k cieľom stanoveným v častiach balíka Fit for 55, ktoré sa zameriavajú na dekarbonizáciu priemyslu EÚ, najmä na odvetvia, ktoré je ťažké dekarbonizovať, na väčšiu elektrifikáciu a technologicky neutrálnu podporu ekologickejších vozidiel a palív¹⁰. Cieľom revízie emisných noriem CO₂ pre nové osobné automobily a dodávky je ďalšie znižovanie emisií skleníkových plynov z týchto vozidiel, čím sa zabezpečí jasný a realistický spôsob dosiahnutia mobility s nulovými emisiami. Už teraz rastie dopyt spotrebiteľov po vozidlách s nulovými emisiami, ako sú elektricky nabíjateľné vozidlá¹¹, a týmto dopytom sa môžu vytvoriť aj značné vedľajšie prínosy pre dosiahnutie cieľa nulového znečistenia¹².

Navrhované opatrenia prispievajú aj k odolnosti a otvorenej strategickej autonómii EÚ tým, že sa nimi zaisťuje bezpečnosť dodávok kľúčových technológií súvisiacich s energiou, ktorá je rozhodujúca pre podporu rozvoja ostatných hospodárskych odvetví a pre verejný poriadok a bezpečnosť.

Tento návrh je v súlade s prístupom EÚ k dosiahnutiu spravodlivej a primeranej zelenej transformácie¹³. Ďalej je v súlade s opatreniami stanovenými v rámci Európskeho roka zručností 2023 a s prebiehajúcimi iniciatívami v rámci Paktu o zručnostiach a jeho rozsiahlych partnerstiev v oblasti zručností, ako aj s ostatnými existujúcimi politikami v oblasti zručností, ako sú koncepcie sektorovej spolupráce v oblasti zručností. Posudzovanie a monitorovanie potrieb v oblasti zručností a vypracúvanie prognóz týkajúcich sa týchto potrieb bude okrem iného vychádzať z práce Európskeho strediska pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop) a Európskeho orgánu práce (ELA) a v plnej miere sa v nich táto práca zohľadní. Európska sieť služieb zamestnanosti (EURES) uľahčuje pracovné umiestnenia a prostredníctvom jej portálu sú k dispozícii v priemere vyše tri milióny voľných pracovných miest. Vzhľadom na rozmanitosť voľných pracovných miest a zamestnávateľov a na jej nástroj na automatizované zosúladzovanie na základe zručností poskytujú pracovné umiestnenia uľahčované sieťou EURES a portálom EURES aj jasné výsledky z hľadiska pracovných miest podstatných pre emisne neutrálny priemysel. Komisia s cieľom stimulovať zvyšovanie investícií do odbornej prípravy v oblasti nových emisne neutrálnych technológií a výrobných procesov vo svojom Priemyselnom pláne v kontexte Zelenej dohody oznámila okrem iného, že sa zvýši strop pomoci pre MSP na účely odborného vzdelávania stanoveného vo všeobecnom nariadení o skupinových výnimkách z 2 miliónov EUR na 3 milióny EUR, že sa pri posudzovaní dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu zohľadnia opatrenia zamerané na zručnosti a že Komisia preskúma, či spoločnosti zaobchádzajú s výdavkami na odbornú prípravu ako s investíciami, a nie ako s výdavkami či prevádzkovými nákladmi.

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13).

¹⁰ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: „Fit for 55“: plnenie cieľa EÚ v oblasti klímy do roku 2030 na ceste ku klimatickej neutralite [COM(2021) 550 final zo 14. júla 2021].

¹¹ Napríklad sa zvyšuje podiel elektrických vozidiel na predajoch nových vozidiel v Európe a predpokladá sa, že v roku 2021 bude tvoriť 14 %.

¹² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Cesta k zdravej planéte pre všetkých Akčný plán EÚ: „Dosahovanie nulového znečistenia ovzdušia, vody a pôdy“ [COM(2021) 400 final z 12. mája 2021].

¹³ Odporúčanie Rady zo 16. júna 2022 o zabezpečení spravodlivej transformácie na klimaticky neutrálnu hospodárstvo (Ú. v. EÚ C 243, 27.6.2022, s. 35).

Návrh je v súlade s oznámením o „využití talentov v regiónoch Európy“ tým, že je zameraný na rekvalifikáciu a zvyšovanie úrovne zručností pracovnej sily v Európe vrátane regiónov, ktoré uviazli v pasci rozvoja talentov alebo ktorým hrozí, že sa do nej dostanú. V návrhu sa okrem iného zohľadní Mechanizmus podpory talentov vytvorený na podporu regiónov EÚ postihnutých úbytkom obyvateľstva v produktívnom veku. Návrh je ďalej v súlade s opatreniami podľa nového európskeho inovačného programu, medzi ktoré patrí opatrenie hlavnej iniciatívy zamerané na podporu, prilákanie a udržanie talentov v oblasti špičkových technológií, ktoré je zamerané na 1 milión talentov v oblasti špičkových technológií v priebehu troch rokov vo všetkých členských štátoch¹⁴.

Návrhom sa podporuje rozvoj projektov výroby emisne neutrálnych technológií v menej rozvinutých a prechodných regiónoch tým, že sa im poskytuje jednoduchý a automatický prístup k štatútu strategického regiónu. Návrh je teda zameraný na dosiahnutie cieľov súdržnosti a prispieva k zblížovaniu týchto regiónov prostredníctvom budovania udržateľných hospodárskych aktív odolných voči budúcim zmenám. Vytvorením rámca pre výrobu konkrétnych emisne neutrálnych technológií sa návrhom dopĺňajú všetky platné požiadavky podľa nariadenia o ekodizajne¹⁵, ako aj podľa navrhovanej zmeny uvedeného nariadenia¹⁶ a ich vykonávacích opatrení.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Všeobecným cieľom tohto nariadenia je vytvorenie právneho rámca, prostredníctvom ktorého sa podporuje rozvoj výroby emisne neutrálnych energetických technológií v Únii v záujme podpory cieľov Únie v oblasti dekarbonizácie do roku 2030 a cieľa dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050 a v záujme zaistenia bezpečnosti dodávok emisne neutrálnych technológií potrebných na zabezpečenie odolnosti energetického systému Únie.

Tento všeobecný cieľ sa premieta do špecifických cieľov, ktorými sú uľahčenie investícií v prípade emisne neutrálnych technológií (prvý pilier), zníženie emisií CO₂ (druhý pilier), uľahčenie prístupu na trhy (tretí pilier), zvýšenie úrovne zručností pre vytváranie kvalitných pracovných miest v oblasti emisne neutrálnych technológií (štvrtý pilier), podpora inovácií (piaty pilier) a vytvorenie špecifickej štruktúry na vykonanie týchto cieľov z hľadiska riadenia aj monitorovania (šiesty a siedmy pilier).

Vhodným právnym základom je preto článok 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluva“), na základe ktorého Únia môže prijať opatrenia, ktorými sa zvyšuje harmonizácia, s cieľom vytvoriť rovnaké podmienky v Únii, pri ktorých sa môže úspešne rozvíjať výroba emisne neutrálnych technológií, čo napomáha inováciám a uľahčuje zelenú transformáciu.

Po prvé špecifický cieľ zabezpečenia riadneho fungovania vnútorného trhu stanovením harmonizovaných pravidiel zvýšenia výrobnéj kapacity emisne neutrálnych technológií v Únii umožní riešiť existujúcu fragmentáciu vnútorného trhu na základe podstatných prvkov týkajúcich sa napríklad postupov vydávania povolení pre výrobcov emisne neutrálnych technológií. Zvýši sa tým aj právna istota a zjednoduší administratívne zaťaženie pre výrobcov, ktorí by chceli vybudovať nové alebo rozšíriť existujúce výrobné zariadenia v Únii,

¹⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Nový európsky inovačný program [COM(2022) 332 final z 5. júla 2022].

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov (prepracované znenie) (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 285, 31.10.2009, s. 10).

¹⁶ Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje rámec na stanovenie požiadaviek na ekodizajn udržateľných výrobkov a zrušuje smernica 2009/125/ES [COM(2022) 142 final z 30. marca 2022].

a zároveň sa tým vytvárajú podmienky pre uľahčenie prístupu k financovaniu. Právnym základom tohto piliera je preto článok 114 zmluvy, podľa ktorého je možné prijať opatrenia, ktorých cieľom je zabezpečiť vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu.

S cieľom pomôcť pri znižovaní emisií CO₂ v Únii sa v rámci druhého piliera vymedzuje cieľ Únie pre kapacitu vtlačania CO₂ zároveň s opatreniami potrebnými na jeho dosiahnutie.

Na splnenie tretieho špecifického cieľa uľahčiť prístup emisne neutrálnych technológií na jednotný trh v rámci tretieho piliera je potrebné povzbudiť dopyt verejného a súkromného sektora po udržateľných výrobkoch, a to aj zabezpečením, aby verejní obstarávatelia pri obstarávaní emisne neutrálnych výrobkov dôsledne uplatňovali kritériá zabezpečujúce vysokú úroveň ich udržateľnosti a odolnosti.

Štvrtý špecifický cieľ je zameraný na vytvorenie synergií medzi členskými štátmi a harmonizáciou podpory kvalifikovanej, vyškolenej a pružnej pracovnej sily a pracovných trhov reagujúcich na podmienky hospodárskych zmien pri prechode na čistú energiu.

Podpora inovácií v rámci piateho piliera si takisto vyžaduje koordináciu členských štátov pri zriaďovaní experimentálnych prostredí s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky v Únii na experimentovanie a umožniť podobné výnimky z práva Únie.

Šiestym a siedmym pilierom sa napokon vytvára harmonizovaná riadiaca štruktúra a jednotné požiadavky na monitorovanie na účely posudzovania pokroku dosiahnutého pri plnení spoločného cieľa zvýšenia výroby emisne neutrálnych technológií.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Ciele návrhu nemôžu dosiahnuť členské štáty samostatne, keďže problémy sú cezhraničnej povahy a nie sú obmedzené na jednotlivé členské štáty alebo na skupinu členských štátov. Navrhované akcie sa zameriavajú na oblasti, v ktorých je preukázateľná pridaná hodnota v konaní na úrovni Únie z dôvodu rozsahu, rýchlosti a miery potrebného úsilia.

Poskytnutie komplexnej reakcie na energetickú krízu, ktorá negatívne postihuje EÚ, si vyžaduje rýchlu a koordinovanú jednotnú akciu rôznych zainteresovaných strán a v spolupráci s členskými štátmi. Navyše vzhľadom na ťažkosti pri zrýchlení zavádzania emisne neutrálnych technológií zásah na úrovni Únie pomôže s koordináciou reakcií s cieľom riešiť potreby Únie, pokiaľ ide o ďalšie výrobné kapacity emisne neutrálnych technológií, a predchádzať štrukturálnym závislostiam. Ak sa má navyše zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého stať účinným riešením pre priemysel vo všetkých členských štátoch vrátane členských štátov, ktoré nemajú kapacitu na uskladňovanie CO₂, zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého si vyžadujú cezhraničný prístup založený na jednotnom trhu. Je preto najvhodnejšie zaoberať sa ním koordinovane na úrovni EÚ.

Konanie na úrovni Únie môže jasne stimulovať európskych aktérov k spoločnej vízii a stratégii vykonávania. Je to kľúčové na dosiahnutie úspor z rozsahu a zo sortimentu a na vytvorenie kritického objemu, ktoré sú potrebné na rozšírenie výroby emisne neutrálnych technológií v EÚ, čím sa zároveň obmedzí rozdrobenie snáh a sebapoškodzujúce pretekание v poskytovaní dotácií medzi členskými štátmi.

Činnosť Únie je potrebná v súvislosti s oblasťami, ktoré sa v tomto návrhu riešia prostredníctvom jeho viacerých pilierov.

- Pokiaľ ide o prvý pilier („Uľahčenie investícií“), v rámci iniciatívy sa podporí budovanie rozsiahlych technologických kapacít v celej Únii s cieľom umožniť rozvoj a výrobu emisne neutrálnych technológií, podporovať vytváranie projektov výroby emisne neutrálnych technológií vrátane strategických projektov, a to prostredníctvom

zjednodušenia administratívnych postupov a postupov vydávania povolení. Tieto opatrenia si vyžadujú akciu Únie, aby sa zabezpečili rovnaké podmienky na jednotnom trhu.

- Na dosiahnutie cieľa týkajúceho sa kapacity vtláčania CO₂ v Únii v rámci druhého piliera je potrebný koordinovaný postup na úrovni Únie, ktorého cieľom je podpora snáh na vnútroštátnej úrovni.
- V súvislosti s tretím pilierom („Prístup na trh“) sa akcie zamerané na urýchlenie investícií do emisne neutrálnych technológií môžu primerane navrhovať a realizovať len na úrovni Únie vzhľadom na rozsah potrebných investícií a na to, že takéto výrobné zariadenia budú vo svojej podstate slúžiť vnútornému trhu, posilnia celý ekosystém a prispievajú k zaručeniu bezpečnosti dodávok.
- V rámci štvrtého piliera („Zvýšenie úrovne zručností pre vytváranie kvalitných pracovných miest v oblasti emisne neutrálnych technológií“) sa koordinuje úsilie o zabezpečenie dostupnosti kvalifikovanej pracovnej sily potrebnej pre emisne neutrálny priemysel v Európe prostredníctvom podpory zriaďovania špecializovaných akadémií zručností a prostredníctvom vytvorenia platformy Emisne neutrálna Európa.
- Vytvorenie experimentálnych regulačných prostredí v rámci piateho piliera („Inovácie“) je zamerané na vytvorenie rovnakých podmienok pre inovácie emisne neutrálnych technológií v Únii a v prípade potreby na zabezpečenie cielených výnimiek z práva Únie bez toho, aby sa oslabili ostatné regulačné ciele.
- Vytvorenie jedinečnej štruktúry na úrovni Únie, a to platformy Emisne neutrálna Európa, v rámci šiesteho piliera („Riadenie“) umožní Komisii koordinovať uvedené opatrenia spoločne s členskými štátmi, aby sa zabezpečilo jednotné uplatňovanie nariadenia v celej Únii, ako aj výmena vedomostí.
- V súvislosti so siedmym pilierom („Monitorovanie“) sa rozšírenou spoluprácou Únie zaistí potrebné a porovnateľné zhromažďovanie informácií. Vďaka tomu členské štáty a Komisia budú môcť predvídať nedostatky a predchádzať im a budú môcť zaviesť potrebné opatrenia na posilnenie európskeho ekosystému výroby technológií čistej energie účinnejšími spôsobmi než prostredníctvom rôznych vnútroštátnych opatrení.

• **Proporcionalita**

Návrh je koncipovaný tak, aby sa ním posilnil európsky ekosystém výroby emisne neutrálnych technológií prostredníctvom opatrení na uľahčenie investícií, stimuláciu dopytu a zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu pracovnej sily v Európe.

Hoci návrh prospeje širokému okruhu emisne neutrálnych technológií, väčší dôraz sa v ňom kladie na tie časti ekosystému emisne neutrálnych technológií, ktoré najviac prispievajú k dosahovaniu cieľov v oblasti klímy a energetiky do roku 2030. Sústreďenie pozornosti na solárnu energiu, batérie/uskladňovanie energie, veternú energiu, elektrolyzéry a palivové články, tepelné čerpadlá, biometán, elektrizačné sústavy a zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého má prispieť k zameraniu opatrení na strategické emisne neutrálne výrobky a komponenty na zabezpečenie zelenej transformácie Európy.

Prostredníctvom strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti a experimentálnych regulačných prostredí pre emisne neutrálne technológie sa zavádzajú mechanizmy potrebné na zabezpečenie dlhodobejšej konkurencieschopnosti a inovačnej kapacity európskeho priemyslu prostredníctvom výrobných kapacít, pilotných prostredí na testovanie a experimentovanie, zaistenia kapacity na uskladňovanie CO₂, znižovania rizika investícií do strategických projektov, ako aj prostredníctvom startupov, rozširujúcich sa podnikov a MSP. Členské štáty musia zabezpečiť, aby sa povolenia pre tieto výrobné projekty vydávali

prostredníctvom rýchlejších a menej ťažkopádnych postupov, s cieľom zrýchliť inštaláciu nových výrobných kapacít v reakcii na energetickú krízu v Únii, ako aj s cieľom znížiť náklady a administratívne zaťaženie podnikov, ktoré by chceli rozšíriť svoje výrobné kapacity technológií čistej energie v Európe.

Navyše v rámci druhého piliera by sa do roku 2030 mala sprístupniť dostatočná kapacita vtláčania CO₂, keďže tento nedostatok infraštruktúry predstavuje jednu z najväčších prekážok pre realizáciu investícií do zachytávania CO₂, a to aj zo strany odvetví, ktoré je ťažké dekarbonizovať. Producenti ropy a zemného plynu majú aktíva, zdroje a zručnosti umožňujúce túto kapacitu. Ak budú pracovať spoločne, budú schopní nájsť nákladovo najefektívnejšie projekty, ktorými sa zabezpečí potrebná vtláčacia kapacita v predstihu pred vznikom dopytu.

Stimuly v rámci tretieho piliera sú navrhnuté tak, aby zabezpečili stály dopyt po emisne neutrálnych technológiách, v dôsledku ktorého sa pre podniky stane hospodársky prítiahlivé rozšírenie výroby individualizovaných emisne neutrálnych technológií s vysokou výkonnosťou v oblasti udržateľnosti. Zabezpečia aj to, že nariadením sa podnieti nasmerovanie verejných finančných prostriedkov na tieto technológie. Iba vďaka rýchlemu prechodu na udržateľné emisne neutrálne technológie bude EÚ schopná splniť svoje ambície v oblasti klímy do roku 2030.

Opatrenia týkajúce sa zručností pre emisne neutrálne technológie v rámci štvrtého piliera umožnia Únii posilniť postavenie jej pracovnej sily, aby mohla čo najviac prispieť k prechodu na čistú energiu.

Vytváranie experimentálnych regulačných prostredí podľa piateho piliera podlieha primeraným zárukám s cieľom zabezpečiť, aby každú výnimku z práva Únie a vnútroštátneho práva dopĺňali primerané zmierňujúce opatrenia, ktorými sa má zabezpečiť, že sa budú plniť ďalšie regulačné ciele rovnakej dôležitosti, pričom budú podporovať inovácie.

Na účely čo najlepšieho fungovania uvedených opatrení sa v šiestom pilieri stanovuje riadiaca štruktúra spájajúca členské štáty a Komisiu s cieľom koordinovať ich opatrenia v záujme dosiahnutia ich spoločných cieľov pre energetickú bezpečnosť a zelenú transformáciu Európy.

Monitorovanie v rámci siedmeho piliera je napokon potrebné, aby sa zabezpečilo plnenie cieľa na úrovni Únie v oblasti výroby emisne neutrálnych technológií a cieľov v oblasti ukladania CO₂. Zo všeobecnejšieho hľadiska je potrebné na uplatňovanie tohto nariadenia a výmenu informácií zo strany členských štátov a Únie s cieľom zabrániť prípadným narušeniam dodávateľských reťazcov.

• **Výber nástroja**

Návrh má formu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady. Ide o najvhodnejší právny nástroj pre prvý pilier vzhľadom na potrebu jednotného uplatňovania nových pravidiel, najmä vymedzenia strategických projektov v oblasti emisnej neutralnosti, ako aj jednotného postupu na ich uznanie a na podporovanie priemyselných odvetví v rámci vnútorného trhu a zároveň aj na účely vytvorenia celých hodnotových reťazcov výroby prostredníctvom uspokojenia potrieb účastníkov trhu z celej EÚ. Výber nariadenia ako právneho nástroja pre druhý a tretí pilier je odôvodnený, keďže iba nariadenie so svojimi priamo uplatniteľnými právnymi ustanoveniami môže poskytnúť nevyhnutný stupeň jednotnosti potrebný na zníženie emisií CO₂ a na zriadenie a prevádzkovanie iniciatívy Únie zameranej na stimuláciu dopytu rovnomerne na celom vnútornom trhu. Štvrtý pilier sa takisto môže najlepšie riešiť prostredníctvom nariadenia, ktoré podporuje rozvoj zručností rovnomerne v celej Únii. Nariadenie je okrem toho najvhodnejším nástrojom v prípade piateho piliera na účely podpory inovácií na vnútornom trhu, ako aj v prípade šiesteho piliera, ktorým sa vytvára riadiaca štruktúra umožňujúca členským štátom a Komisii koordinovať svoje činnosti, a v prípade siedmeho piliera, v rámci ktorého sa vytvárajú mechanizmy jednotného monitorovania. Mechanizmus si nevyžaduje transpozíciu prostredníctvom vnútroštátnych opatrení a je priamo uplatniteľný.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Ex post hodnotenia/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Týmto návrhom sa zvyšuje harmonizácia a vytvára sa prvý jednotný právny rámec pre technológie čistej energie na úrovni EÚ. Neopiera sa preto o žiadne *ex post* hodnotenia.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Akt o emisne neutrálnom priemysle oznámila predsedníčka Komisie Ursula von der Leyenová 17. januára 2023 na Svetovom ekonomickom fóre v Davose¹⁷. Prvý pilier súvisí s rýchlosťou. Potrebujeme vytvoriť regulačné prostredie, ktoré nám umožní rýchle rozšírenie a vytvorenie priaznivých podmienok pre odvetvia nevyhnutné na dosiahnutie emisnej neutrálnosti. To zahŕňa veternú energiu, tepelné čerpadlá, solárnu energiu, čistý vodík, ukladanie a iné, v prípade ktorých sa dopyt po nich zvyšuje prostredníctvom našich plánov NextGenerationEU a REPowerEU. V záujme toho predložíme nový akt o emisne neutrálnom priemysle. Bude sa riadiť rovnakými modelmi ako náš akt o čipoch. V tomto novom akte o emisne neutrálnom priemysle sa určia jasné ciele pre európske čisté technológie do roku 2030. Cieľom bude zamerať investície do strategických projektov na celý dodávateľský reťazec. Preskúame najmä spôsob, ako zjednodušiť a zrýchliť vydávanie povolení pre nové závody na výrobu čistých technológií. Vzhľadom na naliehavú potrebu konať sa neuskutočnilo žiadne posúdenie vplyvu a nepredpokladala sa žiadna verejná konzultácia online. Analýza a všetky podporné dôkazy budú predložené v pracovnom dokumente útvarov Komisie, ktorý sa uverejní najneskôr do troch mesiacov od uverejnenia návrhu.

Na prvom zasadnutí európskej platformy pre čisté technológie, ktoré usporiadala Komisia 30. novembra 2022, sa uskutočnila diskusia na vysokej úrovni a prvé kolo konzultácií s členskými štátmi a so zainteresovanými stranami z oblasti emisne neutrálneho priemyslu. Na zasadnutí sa stretli zástupcovia na vysokej úrovni z 23 členských štátov spoločne so zástupcami z odvetvia veternej energie, batérií, elektrizačnej sústavy, tepelných čerpadiel a solárnej fotovoltiky a súvisiaceho hodnotového reťazca. Účastníci počas zasadnutia zdôraznili, že je naliehavo potrebné zvýšiť výrobnú kapacitu emisne neutrálnych technológií v reakcii na ruskú útočnú vojnu voči Ukrajine a na globálnu regulačnú súťaž v odvetví, ako je zákon Spojených štátov o znížení inflácie. Zástupcovia priemyslu poukázali na niekoľko prekážok v Únii, pričom upozornili na zdĺhavé postupy vydávania povolení na výstavbu alebo rozšírenie výrobnéj kapacity emisne neutrálnych technológií, ktoré bránia mobilizácii súkromných investícií, ako aj na nedostatok kvalifikovaných pracovníkov.

Okrem dlhotrvajúcej pravidelnej komunikácie s príslušnými zainteresovanými stranami sa vo februári 2023 uskutočnil cielený doplňujúci prieskum s krátkou lehotou zameraný na výber organizácii priemyselných zainteresovaných strán z odvetví veternej a solárnej energie, batérií, tepelných čerpadiel a vodíka/elektrolyzéry, ktorého cieľom bolo poskytnutie doplňujúcich poznatkov. Zainteresované strany oznámili ťažkosti v súvislosti:

1. s dlhým prípravným časom a so zdĺhavým vydávaním povolení pre projekty a so zvyšovaním výrobných kapacít;
2. s absenciou rovnakých podmienok, pokiaľ ide o medzinárodných konkurentov;
3. s narušením toku surovín a ich nedostatkom;
4. s rôznorodými, nejasnými alebo obmedzujúcimi legislatívnymi rámcami na úrovni Únie a/alebo na vnútroštátnej úrovni;

¹⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_23_232.

5. s ťažkosťami pri hľadaní vhodných miest výroby a zavádzania;
6. s prekážkami súvisiacimi s verejnými obstarávaniami;
7. s nedostatkom kvalifikovanej pracovnej sily;
8. s nedostatočnou vlastnou výrobou a závislosťou od výrobných kapacít kľúčových komponentov;
9. s vysokými vstupnými nákladmi.

Okrem toho sa zohľadnili ďalšie príspevky týkajúce sa možností politiky uvedených v návrhu. Tieto príspevky pochádzali zo stretnutí so zástupcami priemyslu a s orgánmi verejnej moci v rámci prác vykonaných v priemyselných alianciách organizovaných Európskou komisiou, najmä v rámci Európskej aliancie pre batérie, Európskej aliancie pre čistý vodík (vrátane jej partnerstva pre priemyselný hodnotový reťazec elektrolyzéroov), Európskej aliancie pre suroviny a Európskej aliancie priemyslu v oblasti solárnej fotovoltiky. Navyše Európske priemyselné fórum pre čistú energiu so stretnutiami v rokoch 2021 a 2022 organizovanými v pravidelných intervaloch poskytlo rozsiahlu platformu na diskusiu o potrebách priemyslu. Pokiaľ ide o zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého, zainteresované strany v rámci fóra EÚ o zachytávaní, využívaní a ukladaní oxidu uhličitého v roku 2022 odhadli, že dopyt po ročných službách uskladňovania v krajinách Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) v roku 2030 vzrastie z veľmi nízkej základnej úrovne na 80 miliónov ton CO₂ a v roku 2040 dosiahne najmenej 300 miliónov ton CO₂.

Navyše dlhodobé a pravidelné kontakty so zainteresovanými stranami z odvetvia, s členskými štátmi a priemyselnými zväzmi umožnili zozbieranie relevantných informácií a spätnej väzby.

• **Získavanie a využívanie expertízy**

Dlhodobé a pravidelné kontakty so zainteresovanými stranami z odvetvia, s členskými štátmi, priemyselnými zväzmi a so združeniami používateľov umožnili zozbieranie veľkého množstva informácií a spätnej väzby relevantných pre návrh.

V posledných rokoch bolo uverejnených mnoho štúdií a správ o odvetví výroby emisne neutrálnych technológií, v ktorých sú opísané trendy a poskytnuté informácie a údaje, ktoré poslúžili ako podklad pre vypracovanie návrhu, vrátane týchto štúdií a správ:

1. Európska komisia. Pokrok v oblasti konkurencieschopnosti technológií čistej energie [COM(2022) 643 final].
2. Európska komisia. Výročná správa Spoločného výskumného centra o hodnotiacej tabuľke konkurencieschopnosti európskeho klimaticky neutrálneho priemyslu (CIndECS), 2021.
3. Útvar pre monitorovanie technológií čistej energie (CETO). Správy 2022.
4. Medzinárodná agentúra pre energiu – Perspektívy energetických technológií. 2023.

• **Posúdenie vplyvu**

K tomuto návrhu nie je pripojené žiadne formálne posúdenie vplyvu. Vzhľadom na naliehavosť konať z dôvodov vysvetlených v predchádzajúcom texte nebolo možné uskutočniť posúdenie vplyvu v časovom rámci, ktorý bol k dispozícii pred prijatím návrhu. Analýza a všetky podporné dôkazy budú predložené v pracovnom dokumente útvarov Komisie, ktorý sa uverejní najneskôr do troch mesiacov od uverejnenia návrhu.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Týmto návrhom sa stanovujú opatrenia zamerané na posilnenie ekosystému emisne neutrálnych technológií. V prípade spoločností z Európy, ktoré vyrábajú technológie čistej energie, sa návrhom zvýši právna istota, uľahčí sa zriaďovanie nových výrobných zariadení prostredníctvom zjednodušených a rýchlejších postupov vydávania povolení, uľahčí sa prístup k financovaniu na základe zníženia rizika projektov a zabezpečí sa vyškolená pracovná sila v Únii. V prípade poskytovateľov riešení v oblasti emisne neutrálnych technológií sa ním zabezpečí stály zdroj dopytu vysoko udržateľných zariadení, výrobkov a komponentov čistej energie. Pokiaľ ide o vnútroštátne orgány verejnej správy, návrhom sa zvýši prijatie emisne neutrálnych technológií v Únii a posilní sa koordinácia (zavedením platformy Emisne neutrálna Európa). V tomto rámci sa okrem toho stanovujú osobitné opatrenia na podporu inovácií vrátane experimentálnych regulačných prostredí a špecializovanej podpory pre drobných používateľov a poskytovateľov kvalitných udržateľných emisne neutrálnych technológií pri hľadaní odbytových trhov v Európe a pri spájaní ich potrieb s potrebami iných účastníkov trhu s cieľom vytvoriť celé hodnotové reťazce v EÚ.

Návrh je takisto osobitne zameraný na posilnenie konkurencieschopnosti Európy a jej priemyselnej základne v oblasti emisne neutrálnych technológií. Zabezpečí sa úplný súlad s existujúcimi odvetvovými právnymi predpismi Únie vzťahujúcimi sa na emisne neutrálne technológie (napr. predpisov o úsporách energie, energetickom označovaní a zavádzaní), čím sa ešte viac zvýši jasnosť a zjednoduší presadzovanie nových pravidiel, ako aj súlad s navrhovanými právnymi predpismi o kritických surovinách.

- **Základné práva**

V článku 16 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) sa stanovuje sloboda podnikania. Pomocou opatrení v rámci tohto návrhu sa vytvára inovačná kapacita a podporuje sa dopyt po technológiách čistej energie, čo môže upevniť slobodu podnikania v súlade s právom Únie a vnútroštátnymi právnymi predpismi a postupmi. Napriek tomu sa niektorými opatreniami v rámci druhého piliera potrebnými na riešenie závažných narušení dodávky emisne neutrálnych technológií v Únii môže dočasne obmedziť sloboda podnikania a zmluvná sloboda, ktoré sú chránené článkom 16, a právo vlastníť majetok, ktoré je chránené článkom 17 charty. Každé obmedzenie uvedených práv v tomto návrhu bude v súlade s článkom 52 ods. 1 charty stanovené zákonom, bude rešpektovať podstatu týchto práv a slobôd a bude v súlade so zásadou proporcionality.

Povinnosť oznamovať Komisii špecifické informácie za predpokladu, že sú splnené určité podmienky, rešpektuje podstatu slobody podnikania (článok 16 charty) a nebude mať na ňu neprimeraný vplyv. Všetky žiadosti o informácie slúžia cieľu všeobecného záujmu Únie umožniť identifikáciu možných zmierňujúcich opatrení zameraných na krízu dodávok energie. Tieto žiadosti o informácie sú primerané a účinné na dosiahnutie cieľa, a to poskytnutím informácií potrebných na posúdenie predmetnej krízy. Komisia v zásade vyžaduje požadované informácie len od zastupujúcich organizácií a jednotlivé podniky môže požiadať len v prípade nutnosti doplnenia. Keďže informácie o situácii v oblasti dodávok inak nie sú dostupné, neexistuje žiadne rovnako účinné opatrenie na získanie informácií potrebných na to, aby mohli európske subjekty s rozhodovacou právomocou prijať zmierňujúce opatrenie. Vzhľadom na vážne hospodárske a spoločenské dôsledky nedostatku dodávok energie a na príslušný význam zmierňujúcich opatrení sú žiadosti o informácie primerané požadovanému cieľu.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrhom sa zriaďuje platforma Emisne neutrálna Európa. Organizácia platformy Emisne neutrálna Európa sa podporí z okruhu 7 rozpočtu EÚ celkovou sumou 5,130 milióna EUR pre šiestich úradníkov. To sa premietne do ročných výdavkov vo výške 1,026 milióna EUR. Zamestnanci ponesú zodpovednosť za vykonávanie úloh v súvislosti s platformou Emisne neutrálna Európa, ako aj s akadémiami emisne neutrálneho priemyslu, ako sa stanovuje v tomto nariadení. Okrem toho sa podľa návrhu predpokladajú dodatočné náklady pre výbory s rozpočtom 125 000 EUR.

Financovanie súvisiacich prevádzkových nákladov tejto iniciatívy sa podporí z rozpočtu na „Fungovanie a rozvoj vnútorného trhu s tovarom a so službami“ v rámci súčasného viacročného finančného rámca do roku 2027.

Na účely vykonávania výskumu a analýzy údajov týkajúcich sa monitorovania iniciatívy a vývoja na trhu, ako aj na získanie aktuálnych údajov o dodávateľských reťazcoch emisne neutrálnych technológií v záujme riešenia problémov súvisiacich s týmto nariadením je pridelený rozpočet 720 000 EUR.

Týmto návrhom sa podporia akadémie emisne neutrálneho priemyslu počiatočným financovaním v podobe 3 miliónov EUR z rozpočtu pre spoločný podnik pre čistý vodík a 2,5 milióna EUR z rozpočtu pre pilier MSP Programu pre jednotný trh.

Ďalšie podrobnosti sú uvedené v legislatívnom finančnom výkaze, ktorý je priložený k tomuto návrhu.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Komisia vyhodnotí výstup, výsledky a vplyv tohto návrhu tri roky po dátume začatia jeho uplatňovania a potom každé štyri roky. Hlavné zistenia vyhodnotenia budú uvedené v správe Európskeho parlamentu a Rady, ktorá sa sprístupní verejnosti.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

1.1. Kapitola I – Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

V kapitole I sa uvádzajú ciele tohto nariadenia a jeho predmet úpravy. Ciele nariadenia sa prevádzajú do číselnej hodnoty celkovej hlavnej referenčnej hodnoty zameranej na zabezpečenie, aby sa úijná výrobná kapacita strategických emisne neutrálnych technológií uvedených v prílohe do roku 2030 priblížila aspoň k 40 % ročnej potreby Únie v oblasti zavádzania alebo aby dosiahla túto hodnotu. Táto referenčná hodnota predstavuje celkovú politickú ambíciu dosiahnuť vysokú úroveň odolnosti vo všetkých strategických emisne neutrálnych technológiách a v celom energetickom systéme, pričom sa v nej zohľadňuje potreba flexibilným a diverzifikovaným spôsobom sa usilovať o splnenie tejto ambície. Na úrovni tejto referenčnej hodnoty sa zohľadňujú orientačné ciele pre konkrétne technológie uvedené v odôvodnení 16 návrhu. Táto hodnota sa nerovná priemeru uvedených cieľov, keďže:

- i) rozsah pôsobnosti prílohy je širší ako päť technológií, ktorých orientačné ciele pre konkrétne technológie boli stanovené v odôvodnení 16;
- ii) v prípade niektorých strategických emisne neutrálnych technológií, ako je solárna fotovoltika, 40 % predstavuje realistické, ale ambiciózne úsilie o rozšírenie príslušnej výrobnéj kapacity;
- iii) v celkovej hlavnej referenčnej hodnote sa zohľadňuje potreba rozšírenia výrobnéj kapacity nie len v prípade konečných výrobkov, ale aj pri špecifických komponentoch. V prípade niektorých z nich, ako sú doštičky, ingoty alebo solárne články v prípade solárnej fotovoltiky, či anódy a katódy

pre batérie, dosiahnutie 40 % hlavnej referenčnej hodnoty predstavuje realistický, ale veľmi ambiciózny cieľ;

- iv) hlavná referenčná hodnota v spojení so spôsobmi monitorovania uvedenými v článku 31 pomôže už v počiatočnej fáze určiť existujúce alebo potenciálne zraniteľné miesta alebo výzvy spojené s odolnosťou strategických emisne neutrálnych technológií a v prípade potreby prijať opatrenia.

V kapitole I sa takisto objasňuje vymedzenie pojmov používaných v celom nástroji vrátane pojmu emisne neutrálnych technológií. Nariadením sa zriaďuje rámec skladajúci sa zo siedmich „pilierov“ na posilnenie konkurencieschopnosti európskeho ekosystému výroby emisne neutrálnych technológií. Konkrétne sa v nariadení stanovujú podmienky potrebné na podporu projektov výroby emisne neutrálnych technológií, zjednodušenie administratívnych postupov a postupov vydávania povolení a vymedzenie strategických projektov v oblasti emisnej neutralnosti (prvý pilier). Nariadením sa stanovujú podmienky na zvýšenie kapacity vtláčania CO₂ (druhý pilier), ako aj na vytvorenie stimulov pre dopyt po emisne neutrálnych technológiách (tretí pilier). Takisto sa ním vytvára rámec na zabezpečenie kvalifikovanej pracovnej sily v odvetví (štvrtý pilier), podporujú sa ním inovácie (piaty pilier), vytvára sa riadiaca štruktúra (šiesty pilier) a zriaďuje sa rámec na monitorovanie vykonávania týchto opatrení (siedmy pilier).

1.2. Kapitola II – Základné podmienky pre výrobu emisne neutrálnych technológií

V oddiele 1 sa vytvárajú zjednodušené postupy vydávania povolení pre projekty výroby emisne neutrálnych technológií. Všetky projekty výroby emisne neutrálnych technológií budú mať prospech z toho, že členské štáty určia príslušný vnútroštátny orgán vystupujúci ako jednotné kontaktné miesto, ktorý bude poverený koordináciou a uľahčovaním vydávania povolení, vedením hospodárskych subjektov, zabezpečením verejnej dostupnosti informácií a toho, aby všetky dokumenty bolo možné predkladať digitálne. V nariadení sa stanovujú podrobné lehoty postupov vydávania povolení podľa povahy navrhovaného projektu. Návrh je v súlade s právnymi predpismi Únie o vydávaní povolení, ako je smernica (EÚ) 2018/2001 o energii z obnoviteľných zdrojov¹⁸, nariadenie o TEN-E¹⁹, smernica pre zemný plyn²⁰ a nariadenie Rady o vydávaní povolení na zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov²¹, ako aj s návrhmi zmeny smernice o energii z obnoviteľných zdrojov v súvislosti s plánom REPowerEU²², s navrhovaným nariadením o akte o čípoch²³ a s navrhovaným nariadením o akte o kritických surovinách. Rýchlejšími postupmi vydávania povolení nie sú dotknuté environmentálne posúdenia a povolenia podrobne uvedené v práve EÚ.

¹⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/869 z 30. mája 2022 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 715/2009, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2019/943 a smernice 2009/73/ES a (EÚ) 2019/944 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 347/2013 (Ú. v. EÚ L 152, 3.6.2022, s. 45).

²⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 94).

²¹ Nariadenie Rady (EÚ) 2022/2577 z 22. decembra 2022, ktorým sa stanovuje rámec na urýchlenie zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 335, 29.12.2022, s. 36).

²² Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov, smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov a smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti [COM(2022) 222 final z 18. mája 2022].

²³ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje rámec opatrení na posilnenie ekosystému polovodičov v Európe (akt o čípoch) [COM(2022) 46 final z 8. februára 2022].

V oddiele 2 sa stanovujú pravidlá týkajúce sa výberu a vykonávania strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti. Kritériá výberu strategických projektov sa týkajú prínosu projektu k technologickej a priemyselnej odolnosti energetického systému Únie a/alebo prínosu projektu ku konkurencieschopnosti dodávateľského reťazca EÚ v oblasti emisne neutrálneho priemyslu. V nariadení sa vymedzujú postupy, ktoré sa majú uplatňovať v rámci projektov, aby ich členské štáty mohli uznať ako strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti. Strategickým projektom v oblasti emisnej neutrálnosti sa udelí prioritný status, aby sa zabezpečili najrýchlejšie postupy vydávania povolení v súlade s vnútroštátnym právom a právom EÚ, pričom tieto projekty budú môcť využívať predvídateľné lehoty vydávania povolení. Na účely vydávania povolení sa môžu považovať aj za projekty prevažujúceho verejného záujmu, a to za predpokladu, že budú splnené podmienky stanovené v práve EÚ. Členské štáty môžu bez toho, aby boli dotknuté pravidlá štátnej pomoci, vykonávať činnosti na zrýchlenie a prilákanie súkromných investícií do strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti s cieľom urýchliť ich realizáciu. Predkladatelia strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti budú takisto môcť využívať finančné poradenstvo pochádzajúce z platformy Emisne neutrálna Európa zriadenej podľa kapitoly VII.

1.3. Kapitola III – Kapacita vtláčania CO₂

V kapitole III sa stanovuje cieľ na úrovni Únie týkajúci sa ročnej vtláčnej kapacity úložísk CO₂ v objeme 50 miliónov ton CO₂, ktorý sa má dosiahnuť do roku 2030, a obsahuje opatrenia na vykonanie tohto cieľa. Tieto opatrenia sú zamerané na spojenie kľúčových relevantných zariadení s cieľom vytvoriť jednotný trh Únie so službami úložísk CO₂, na ktoré sa pri dekarbonizácii svojich činností môžu spoliehať veľkí producenti emisií CO₂ vrátane priemyselných odvetví, ktoré je ťažké dekarbonizovať. Patrí medzi ne lepšie informovanie o geologických údajoch týkajúcich sa lokalít ťažby ropy a zemného plynu, projekty zachytávania CO₂, ktoré práve prebiehajú alebo ktoré sú naplánované v nasledujúcich piatich rokoch, odhad príslušných potrieb týkajúcich sa vtláčnej a uskladňovacej kapacity. Podporu orgánov členských štátov získajú strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti týkajúce sa úložiska CO₂, ktoré sa nachádzajú na území Únie, zameriavajú sa na zabezpečenie operačne dostupnej kapacity vtláčania CO₂ najneskôr do roku 2030 a požiadalo sa nimi o povolenie na bezpečné a trvalé geologické ukladanie CO₂ v súlade so smernicou 2009/31/ES²⁴. Príspevky producentov ropy a zemného plynu, ktorí sú držiteľmi povolenia podľa smernice 94/22/ES²⁵, podľa predpovedí dosiahnu cieľ Únie do roku 2030.

1.4. Kapitola IV – Prístup na trhy

Kapitola IV obsahuje opatrenia zamerané na zrýchlenie prístupu emisne neutrálnych technológií na trhy. Tento cieľ sa dosiahne predovšetkým prostredníctvom opatrení určených na pomoc orgánom verejnej moci pri vytváraní a udržiavaní stáleho verejného dopytu po emisne neutrálnych technológiách, v dôsledku ktorého sa pre podniky stane hospodársky prítiažlivé rozšírenie výroby individualizovaných výrobkov pre európsky trh navrhnutých s ohľadom na kritériá vysokej udržateľnosti a odolnosti. Tieto opatrenia súvisia najmä s postupmi verejného obstarávania a aukciami na zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie, v prípade ktorých orgány verejnej moci musia pri zadávaní zákaziek alebo určovaní poradia ponúk zohľadňovať kritériá týkajúce sa

²⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES z 23. apríla 2009 o geologickom ukladaní oxidu uhličitého a o zmene a doplnení smernice Rady 85/337/EHS, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES a nariadenia (ES) č. 1013/2006 (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 114).

²⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES z 30. mája 1994 o podmienkach udeľovania a používania povolení na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhlíkovodíkov (Ú. v. ES L 164, 30.6.1994, s. 3).

udržateľnosti a odolnosti. Po druhé táto kapitola obsahuje opatrenia, ktorými sa má zabezpečiť, aby ďalšie formy verejnej podpory súkromného dopytu prispievali k rovnakému cieľu.

1.5. Kapitola V – Zvýšenie úrovne zručností pre vytváranie kvalitných pracovných miest v oblasti emisne neutrálnych technológií

V kapitole V sa navrhujú opatrenia, ktorých cieľom je zabezpečiť dostupnosť kvalifikovanej pracovnej sily potrebnej pre technologické odvetvia v oblasti emisnej neutrálnosti v Únii. Súčasný nedostatok zručností a ich plánovaný rast a nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami ohrozujú vzostup európskych technologických odvetví v oblasti emisnej neutrálnosti. Cieľom návrhu je vytvorenie mechanizmov na navrhovanie a nasadzovanie potrebných zručností tak, aby boli účinne zamerané na potreby emisne neutrálnych priemyselných odvetví na európskej aj miestnej úrovni. Návrhom sa to dosahuje tak, že umožňuje, aby Komisia podporovala zriaďovanie špecializovaných európskych akadémií zručností, z ktorých sa každá zameriava na emisne neutrálne technológie a spoluprácu s členskými štátmi, priemyslom, so sociálnymi partnermi a s poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy s cieľom navrhovať a zavádzať kurzy odborného vzdelávania a prípravy v záujme rekvalifikácie a zvyšovania úrovne zručností pracovníkov požadovaných pre technologické odvetvia v oblasti emisnej neutrálnosti. Platforma Emisne neutrálna Európa by pomohla s dostupnosťou a nasadzovaním osôb so zručnosťami potrebnými v emisne neutrálnych technológiách prostredníctvom skupiny úloh uvedených v tomto nariadení, a to aj s ohľadom na aktiváciu väčšieho množstva žien a mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy. Cieľom aktu je teda doplniť niekoľko opatrení Komisie zameraných na uspokojenie potrieb v oblasti zručností vyplývajúcich zo zelenej transformácie EÚ, ako sú Pakt o zručnostiach, Európsky program v oblasti zručností, cesty transformácie priemyslu a Európsky rok zručností 2023.

1.6. Kapitola VI – Inovácie

V kapitole VI sa stanovujú experimentálne regulačné prostredia pre emisne neutrálne technológie na podporu inovácií v oblasti emisne neutrálnych technológií. Návrhom sa zavádzajú experimentálne regulačné prostredia na časovo obmedzené testovanie inovačných emisne neutrálnych technológií v kontrolovanom prostredí. Inovačné technológie, ktoré sa používajú v rámci experimentálnych prostredí, by sa napokon mohli považovať za zásadné na dosiahnutie cieľa Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu, na zaistenie bezpečnosti dodávok energie a odolnosti energetického systému Únie a následkom toho by sa mohli dostať do rozsahu strategických emisne neutrálnych technológií podľa tohto nariadenia.

1.7. Kapitola VII – Riadenie

Kapitolou VII sa vytvára platforma Emisne neutrálna Európa, ktorá Komisii umožňuje koordinovať uvedené opatrenia spoločne s členskými štátmi. Platforma je referenčným orgánom, v rámci ktorého Komisia a členské štáty môžu viesť diskusie, vymieňať si informácie a najlepšie postupy týkajúce sa problémov súvisiacich s týmto nariadením a v rámci ktorého Komisia môže získavať informácie od tretích strán, ako sú experti a zástupcovia napr. emisne neutrálneho priemyslu. Jej činnosť sa môže organizovať v rámci stálych alebo dočasných podskupín. Činnosti platformy sú opísané v jednotlivých článkoch tohto nariadenia a tvorí ich predovšetkým zjednodušenie administratívnych postupov a postupov vydávania povolení vrátane jednotných kontaktných miest [článok 4], strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti [článok 11], koordinácia financovania [článok 15], prístup na trhy [články 19, 20 a 21], zručnosti [článok 25], experimentálne regulačné prostredia pre inovačné emisne neutrálne technológie [článok 26] a poskytovanie poradenstva

k príprave výročných správ o konkurencieschopnosti technológií čistej energie v rámci správy o stave energetickej únie²⁶. Komisia a členské štáty môžu ďalej diskutovať o priemyselných partnerstvách zameraných na emisnú neutralitu v rámci platformy [článok 28]. Komisia a členské štáty okrem toho môžu v rámci platformy aktívne vystupovať s cieľom podporovať rozvoj cezhraničných kontaktov medzi podnikmi pôsobiace v emisne neutrálnych odvetviach v Európskej únii, najmä prostredníctvom využívania práce priemyselných aliancií.

1.8. Kapitola VIII – Monitorovanie

Kapitola VIII obsahuje jednotné ustanovenia, ktoré umožňujú monitorovať dodávateľské reťazce s cieľom sledovať pokrok pri dosahovaní cieľov uvedených v článku 1, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľovej hodnoty ukladania CO₂. Ďalej obsahuje ustanovenia týkajúce sa monitorovania vo všeobecnosti na účely uplatňovania tohto nariadenia.

1.9. Kapitola IX – Záverečné ustanovenia

Kapitola IX obsahuje ustanovenia týkajúce sa delegovania právomoci, zmeny iných aktov vrátane nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724²⁷ a smernice 2013/34/EÚ²⁸, povinnosti Komisie pripravovať pre Európsky parlament a Radu pravidelné správy o hodnotení tohto nariadenia a nadobudnutia jeho účinnosti a uplatňovania.

1.10. Príloha – Strategické emisne neutrálné technológie

Technológie uvedené v prílohe sú postavené na troch hlavných kritériách: 1. úroveň technologickej pripravenosti; 2. prínos k dekarbonizácii a konkurencieschopnosti; a 3. riziká súvisiace s bezpečnosťou dodávok energie. Tieto kritériá boli vybrané na základe celkových cieľov aktu o emisne neutrálnom priemysle týkajúcich sa rozšírenia výrobnnej kapacity emisne neutrálnych technológií v EÚ, najmä tých technológií, ktoré sú komerčne dostupné a majú dobrý potenciál rýchleho rozšírenia.

Prvé kritérium „úroveň technologickej pripravenosti“ označuje metódu odhadnutia vyspelosti technológií a vychádza z klasifikácie používanej Medzinárodnou agentúrou pre energiu (IEA). Rozsah pôsobnosti tohto nariadenia sa vo všeobecnosti týka tých emisne neutrálnych technológií, ktoré patria do úrovne technologickej pripravenosti 8 (demonštrácia priekopníckej technológie v komerčnom rozsahu, zavedenie v konečnej podobe v plnom rozsahu) alebo do vyššej úrovne.

Prostredníctvom druhého kritéria, dekarbonizácie a konkurencieschopnosti, sa určujú tie emisne neutrálné technológie, ktoré sú navrhnuté tak, aby poskytovali značný prínos k cieľu balíka „Fit for 55“ do roku 2030 znížiť čisté emisie aspoň o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990.

Tretie kritérium napokon súvisí s bezpečnosťou dodávok a zabezpečuje sa ním technologická a priemyselná odolnosť energetického systému Únie prostredníctvom zvýšenia výrobnnej kapacity komponentu alebo časti v hodnotovom reťazci emisne neutrálnych technológií, v súvislosti s ktorými je Únia vo veľkej alebo zvyšujúcej sa miere závislá od dovozu, najmä od dovozu, ktorý pochádza z jedinej tretej krajiny.

²⁶ V rámci správy o stave energetickej únie podľa článku 35 a článku 35 ods. 2 písm. m) nariadenia (EÚ) 2018/1999.

²⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724 z 2. októbra 2018 o zriadení jednotnej digitálnej brány na poskytovanie prístupu k informáciám, postupom a asistenčným službám a službám riešenia problémov a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1024/2012 (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 1).

²⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19).

Na základe týchto kritérií bolo vybratých osem skupín emisne neutrálnych technológií. Príslušné skupiny emisne neutrálnych technológií navyše neoznačujú len konečný technologický výrobok alebo zostavy, ale aj hlavné komponenty dodávateľského odvetvia, ktoré predstavujú ústredný prvok príslušných technológií (napr. ingoty, doštičky a solárne články pre fotovoltické moduly; gondoly, stožiare a lopatky pre veterné turbíny atď.).

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY**o zriadení rámca opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby výrobkov
emisne neutrálnych technológií (akt o emisne neutrálnom priemysle)**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,
so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,
so zreteľom na návrh Európskej komisie,
po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,
so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²⁹,
so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov³⁰,
konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,
keďže:

- (1) Únia sa zaviazala k zrýchleniu dekarbonizácie svojho hospodárstva a k ambicióznemu zavádzaniu obnoviteľných zdrojov energie s cieľom dosiahnuť klimatickú neutralitu alebo nulovú bilanciu emisií (emisie po odpočítaní odstránených emisií) do roku 2050. Tento cieľ je jadrom Európskej zelenej dohody, aktualizovanej priemyselnej stratégie EÚ a je v súlade so záväzkom Únie prijať globálne opatrenia v oblasti klímy podľa Parížskej dohody³¹. Na dosiahnutie cieľa klimatickej neutrality sa v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119³² stanovuje záväzný cieľ Únie v oblasti klímy znížiť do roku 2030 čisté emisie aspoň o 55 % v porovnaní s úrovňami v roku 1990. Navrhovaný balík „Fit for 55“³³ sa zameriava na plnenie cieľa Únie v oblasti klímy do roku 2030 a v tejto súvislosti sa ním revidujú a aktualizujú právne predpisy Únie.
- (2) Jednotný trh predstavuje vhodné prostredie umožňujúce prístup k technológiám potrebným na dosiahnutie ambície Únie v oblasti klímy v potrebnom rozsahu a potrebným tempom. Nekoordinované vnútroštátne opatrenia na zabezpečenie prístupu k emisne neutrálnym technológiám by mali vzhľadom na komplexnosť

²⁹ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...]

³⁰ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...]

³¹ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2016/1841 z 5. októbra 2016 o uzavretí Parížskej dohody prijatej na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy v mene Európskej únie (Ú. v. EÚ L 282, 19.10.2016, s. 4).

³² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1).

³³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: „Fit for 55“: plnenie cieľa EÚ v oblasti klímy do roku 2030 na ceste ku klimatickej neutralite [COM(2021) 550 final zo 14. júla 2021].

a nadnárodnú povahu týchto technológií vysoký potenciál narušať hospodársku súťaž a rozdrobovať jednotný trh. V záujme zabezpečenia fungovania jednotného trhu je preto nevyhnutné vytvoriť spoločný právny rámec Únie na spoločné riešenie tejto hlavnej výzvy prostredníctvom zvýšenia odolnosti Únie a jej bezpečnosti dodávok energie v oblasti emisne neutrálnych technológií.

- (3) Pokiaľ ide o vonkajšie aspekty, najmä v súvislosti so vznikajúcimi trhmi a rozvíjajúcimi sa hospodárstvami, EÚ sa bude usilovať o nadväzovanie vzájomne prospešných partnerstiev v rámci svojej stratégie Global Gateway, ktorá prispievajú k diverzifikácii jej dodávateľského reťazca surovín, ako aj k snahám partnerských krajín o realizáciu dvojakej transformácie a o rozvoj miestnej pridanej hodnoty.
- (4) Únia musí na splnenie týchto záväzkov zrýchliť tempo svojho prechodu na čistú energiu, predovšetkým prostredníctvom zvýšenia energetickej efektívnosti a podielu obnoviteľných zdrojov energie. Tým sa prispeje k dosiahnutiu cieľov EÚ do roku 2030 v rámci Akčného plánu na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv týkajúcich sa miery zamestnanosti na úrovni aspoň 78 % a aspoň 60 % účasti dospelých na odbornej príprave. Zároveň sa tým prispeje k zabezpečeniu toho, aby bola zelená transformácia spravodlivá a nestranná³⁴.
- (5) Vyššie ceny energie po neodôvodnenej a protiprávnej vojenskej agresii Ruskej federácie voči Ukrajine sa stali silným podnetom na urýchlenie vykonávania Európskej zelenej dohody a posilnenie odolnosti energetickej únie zrýchlením prechodu na čistú energiu a ukončením akejkoľvek závislosti od fosílnych palív vyvázaných z Ruska. Plán REPowerEU³⁵ zohráva kľúčovú úlohu pri reakcii na ťažkosti a narušenia celosvetového trhu s energiou spôsobenými ruskou inváziou na Ukrajinu. Cieľom tohto plánu je urýchliť energetickú transformáciu v Európskej únii v záujme zníženia spotreby plynu a elektriny v Únii a podpory investícií do zavádzania energeticky efektívnych a nízkouhlíkových riešení. Stanovujú sa v ňom ciele, ako napríklad do roku 2025 zdvojnásobiť solárnu fotovoltickú kapacitu a do roku 2030 inštalovať 600 GW solárnej fotovoltickej kapacity; zdvojnásobiť tempo zavádzania tepelných čerpadiel; do roku 2030 vyrobiť 10 miliónov ton čistého vodíka z domácej výroby a podstatne zvýšiť výrobu biometánu. V pláne sa takisto uvádza, že dosiahnutie cieľov plánu REPowerEU si vyžiada diverzifikáciu dodávok zariadení na výrobu nízkouhlíkovej energie a dodávok kritických surovín, zníženie závislosti jednotlivých odvetví, odstránenie prekážok v dodávateľských reťazcoch a rozšírenie výrobných kapacít technológií čistej energie v Únii. Komisia v rámci svojho úsilia o zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov na výrobe elektriny, v priemysle, budovách a doprave navrhuje zvýšiť cieľovú hodnotu v smernici o energii z obnoviteľných zdrojov na 45 % do roku 2030 a zvýšiť cieľovú hodnotu v smernici o energetickej efektívnosti na 13 %. Tým by celková kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030 dosiahla 1 236 GW v porovnaní s plánovanou kapacitou 1 067 GW do roku 2030 podľa návrhu z roku 2021, pričom sa zvýši potreba uskladňovacej kapacity prostredníctvom batérií s cieľom vyrovnať sa s nestálosťou v elektrizačnej sústave. Podobne politiky súvisiace s dekarbonizáciou odvetvia cestnej

³⁴ Odporúčanie Rady o zabezpečení spravodlivej transformácie na klimaticky neutrálne hospodárstvo prijaté 16. júna 2022 v rámci balíka „Fit for 55“.

³⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 18. mája 2022: Plán REPowerEU [COM(2022) 230 final z 18. mája 2022].

dopravy, ako je nariadenie (EÚ) 2019/631 a nariadenie (EÚ) 2019/1242, budú silnou hnacou silou ďalšej elektrifikácie tohto odvetvia, čím sa zvýši dopyt po batériách.

- (6) Emisne neutrálna transformácia už teraz vyvoláva obrovské priemyselné, hospodárske a geopolitické zmeny na celom svete a s ďalším pokrokom v svetovom úsilí o dekarbonizáciu budú tieto zmeny čoraz výraznejšie. Cesta k emisnej neutralite sa premieta do veľkých príležitostí na rozšírenie emisne neutrálneho priemyslu Únie s využitím sily jednotného trhu prostredníctvom podpory technologických investícií v oblasti technológií využívania energie z obnoviteľných zdrojov, technológií uskladňovania elektriny a tepla, tepelných čerpadiel, technológií sústav, technológií využívajúcich obnoviteľné palivá nebiologického pôvodu, elektrolyzérů a palivových článkov, fúzie, malých modulárnych reaktorů a súvisiacich palív najlepšej triedy, technológií na zachytávanie, využívanie a ukladanie oxidu uhličitého a technológií energetickej efektívnosti súvisiacich s energetickým systémom a ich dodávateľských reťazcov, ktoré umožňujú dekarbonizovať naše hospodárske odvetvia od dodávok energie po dopravu, budovy a priemysel. Silný emisne neutrálny priemysel v Európskej únii môže výrazne pomôcť pri účinnom dosahovaní cieľov Únie v oblasti klímy a energetiky, ako aj pri podpore ďalších cieľov stanovených v Európskej zelenej dohode, pričom vytvára pracovné miesta a rast.
- (7) Na splnenie cieľov v oblasti klímy a energetiky do roku 2030 je potrebné uprednostniť energetickú efektívnosť. Šetrenie energie predstavuje najlacnejší, najbezpečnejší a najčistejší spôsob, ako dosiahnuť tieto ciele. „Prvoradosť energetickej efektívnosti“ je všeobecnou zásadou energetickej politiky EÚ a je dôležitá z hľadiska jej praktických aplikácií v rámci politiky, ako aj z hľadiska investičných rozhodnutí. Je preto zásadná pre rozširovanie výrobných kapacít energetickej efektívnych technológií v Únii, ako sú tepelné čerpadlá a technológie inteligentných sústav, ktoré EÚ pomáhajú znižovať a regulovať jej spotrebu energie.
- (8) Ciele Únie v oblasti dekarbonizácie, bezpečnosť dodávok energie, digitalizácia energetického systému a elektrifikácia dopytu, napríklad v oblasti mobility, a potreba rýchlonabíjajúcich bodov si vyžadujú obrovské rozšírenie elektrizačných sústav v Európskej únii, a to na úrovni prenosu aj na úrovni distribúcie. Na úrovni prenosu sú potrebné siete jednosmerného prúdu vysokého napätia (HVDC) na pripojenie energie z obnoviteľných zdrojů na mori, kým na úrovni distribúcie si prepájanie dodávateľů elektriny a riadenie flexibility na strane spotreby vyžaduje investície do technológií inováčných sústav, ako je inteligentné nabíjanie elektrických vozidiel, energetickej efektívna automatizácia a inteligentná regulácia budov a priemyslu, vyspelá infraštruktúra merania (AMI) a systémy energetického manažérstva v domácnostiach (HEMS). Elektrizačná sústava musí spolupracovať s množstvom aktérov alebo zariadení na základe podrobnej úrovne pozorovania, čiže dostupnosti údajů, s cieľom umožniť flexibilitu, inteligentné nabíjanie a inteligentné budovy s inteligentnými elektrizačnými sústavami, ktoré umožňujú reakciu spotrebiteľů na strane spotreby a prijímanie obnoviteľných zdrojů energie. Pripojenie emisne neutrálnych technológií do siete Európskej únie si vyžaduje podstatné rozšírenie výrobných kapacít elektrizačných sústav v oblastiach, ako sú podmorské a suchozemské káble, rozvodne a transformátory.
- (9) Na podporu týchto technológií, ktoré sú komerčne dostupné a majú dobrý potenciál na rýchle rozšírenie na účely podpory cieľů Únie v oblasti klímy do roku 2030, zvýšenia bezpečnosti dodávok emisne neutrálnych technológií a ich dodávateľských reťazcov a zabezpečenia alebo posilnenia celkovej odolnosti a konkurencieschopnosti energetického systému Únie, je potrebné vyvinúť ďalšie politické úsilie. Toto úsilie zahŕňa prístup k bezpečnému a udržateľnému zdroju palív najlepšej triedy, ako sa uvádza v odôvodnení 8 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/1214.

- (10) Na dosiahnutie cieľov na rok 2030 je potrebné venovať osobitnú pozornosť niektorým emisne neutrálnym technológiám, a to aj vzhľadom na ich významný prínos k smerovaniu k nulovej bilancii do roku 2050. Medzi tieto technológie patria solárne fotovoltické a solárne tepelné technológie, technológie v oblasti výroby energie z obnoviteľných zdrojov na pevnine a na mori, batériové/skladovacie technológie, tepelné čerpadlá a technológie v oblasti geotermálnej energie, elektrolyzéry a palivové články, udržateľné technológie v oblasti výroby bioplynu/biometánu a zachytávania a ukladania oxidu uhličitého a technológie sústav. Tieto technológie zohrávajú kľúčovú úlohu v rámci otvorenej strategickej autonómie Únie, pričom zabezpečujú, aby občania mali prístup k čistej, cenovo dostupnej a bezpečnej energii. Vzhľadom na úlohu týchto technológií by sa na ne mali vzťahovať ešte rýchlejšie postupy vydávania povolení, mali by získať štatút najvyššieho možného národného významu podľa vnútroštátneho práva a možnosť dodatočnej podpory na prilákanie investícií.
- (11) Aby bol budúci energetický systém Únie odolný, toto rozšírenie by sa malo vykonať v celom dodávateľskom reťazci predmetných technológií, a to v plnej komplementárnosti s aktom o kritických surovinách.
- (12) Komisia v roku 2020 prijala stratégiu EÚ v oblasti integrácie energetického systému. Stanovuje sa ňou vízia urýchlenia prechodu na integrovanejší energetický systém, ktorý podporuje klimaticky neutrálnu hospodárstvo pri najnižších nákladoch vo všetkých sektoroch. Zahŕňa tri prvky, ktoré sa vzájomne dopĺňajú a podporujú: po prvé „obehovejší“ energetický systém, ktorého základom je energetická efektívnosť; po druhé masívnejšiu priamu elektrifikáciu v sektoroch konečnej spotreby; po tretie využívanie obnoviteľných a nízkouhlíkových palív vrátane vodíka v aplikáciách konečnej spotreby, kde priame vykurovanie alebo elektrifikácia nie sú buď možné, alebo efektívne, alebo sú drahšie. Aspekty súvisiace s integráciou energetického systému sa týkajú riešení pre úplnú integráciu všetkej elektriny vyrobenej zariadeniami na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov do širšieho energetického systému. To napríklad znamená prijať technické riešenia, ktoré umožňujú integráciu nadbytočnej elektriny vyrobenej zariadeniami na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, a to aj prostredníctvom uskladnenia jej rôznych foriem a prostredníctvom riadenia na strane spotreby.
- (13) Rozvoj riešení v oblasti zachytávania a ukladania oxidu uhličitého pre priemysel naráža na zlyhanie koordinácie. Na jednej strane – napriek motivácii vo forme zvyšujúcej sa ceny CO₂ stanovenej systémom EÚ na obchodovanie s emisiami – priemysel, ktorý chce ekonomicky životaschopným spôsobom investovať do zachytávania emisií CO₂, čelí významnému riziku, že nedokáže získať prístup k povolenému geologickému úložisku. Na druhej strane, investori investujúci do prvých geologických úložísk čelia počiatočným nákladom spojeným s identifikáciou, výstavbou a posúdením týchto úložísk a až potom môžu požiadať o zákonné povolenie na ukladanie. Transparentnosť, pokiaľ ide o potenciálnu uskladňovaciu kapacitu CO₂ z hľadiska geologickej vhodnosti príslušných oblastí a existujúcich geologických údajov, najmä z prieskumu miest ťažby uhl'ovodíkov, môže byť oporou pre účastníkov trhu pri plánovaní svojich investícií. Členský štát by mal takéto údaje zverejňovať a pravidelne vykazovať vo výhládovej správe o pokroku pri výstavbe geologických úložísk a o príslušných potrebách v oblasti ich vtláčnej a uskladňovacej kapacity, s cieľom spoločne dosiahnuť cieľovú kapacitu vtláčania CO₂ platnú pre celú Úniu.
- (14) Hlavnou prekážkou pre investície do zachytávania oxidu uhličitého, ktoré sú v súčasnosti čoraz viac ekonomicky životaschopné, je dostupnosť fungujúcich geologických úložísk v Európe, čo je základom pre stimuly uvedené v smernici 2003/87/ES. V záujme rozšírenia tejto technológie jej hlavných výrobných kapacít musí EÚ pripraviť výhládovo

orientovanú ponuku trvalých geologických úložísk povolených v súlade so smernicou 2009/31/ES³⁶. Vďaka vymedzeniu cieľa Únie vo výške 50 miliónov ton ročnej prevádzkovej kapacity vtláčania CO₂ do roku 2030 v súlade s očakávanými kapacitami, ktoré budú potrebné v roku 2030, môžu príslušné odvetvia koordinovať svoje investície smerom k európskemu hodnotovému reťazcu prepravy a uskladňovania emisne neutrálneho CO₂, ktorý môžu priemyselné odvetvia využiť na dekarbonizáciu svojich činností. Týmto počiatočným nasadením sa zároveň podporí ďalšie ukladanie CO₂ s výhľadom do roku 2050. Podľa odhadov Komisie by Únia mohla potrebovať zachytiť až 550 miliónov ton CO₂ ročne do roku 2050, aby splnila cieľ emisnej neutrálnosti³⁷, a to aj formou odstraňovania uhlíka. Táto prvá uskladňovacia kapacita v priemyselnom meradle zníži riziko investícií do zachytávania emisií CO₂ ako významného nástroja na dosiahnutie klimateknej neutrality. Cieľ Únie stanovený na 50 miliónov ton ročnej prevádzkovej kapacity vtláčania CO₂ do roku 2030 sa po začatí tohto nariadenia do Dohody o EHP zodpovedajúco upraví.

- (15) Vymedzením geologických úložísk, ktoré prispievajú k cieľu Únie do roku 2030, ako strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti sa môže urýchliť a uľahčiť rozvoj geologických úložísk a čoraz vyšší dopyt priemyslu po úložiskách sa môže nasmerovať na úložiská, ktoré budú nákladovo najefektívnejšie. Čoraz viac dosluhujúcich plynových a ropných polí, ktoré by sa mohli prerobiť na bezpečné geologické úložiská, sa nachádza na konci svojej užitočnej produkčnej životnosti. Odvetvie ťažby ropy a zemného plynu okrem toho potvrdilo svoje odhodlanie pustiť sa do energetickej transformácie, pričom disponuje aktívami, zručnosťami a poznatkami potrebnými na prieskum a rozvoj ďalších geologických úložísk. Na dosiahnutie cieľa Únie stanoveného na 50 miliónov ton ročnej prevádzkovej kapacity vtláčania CO₂ do roku 2030 musí odvetvie zlúčiť svoje príspevky, aby sa zabezpečilo, že zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého ako riešenie v oblasti klímy bude k dispozícii pred vznikom dopytu. V záujme zabezpečenia včasného, celouňijného a nákladovo účinného rozvoja geologických úložísk v súlade s cieľom EÚ v oblasti vtláčnej kapacity by držiteľia povolení na ťažbu ropy a zemného plynu v EÚ mali k tomuto cieľu prispievať na pomernom základe podľa svojej výrobnnej kapacity týkajúcej sa ropy a zemného plynu a zároveň by mali ponúkať flexibilitu, pokiaľ ide o spoluprácu a zohľadnenie iných príspevkov tretích strán.
- (16) Únia pomáha budovať globálny hospodársky systém postavený na otvorenom obchodovaní založenom na pravidlách, presadzuje dodržiavanie a zlepšovanie noriem sociálnej a environmentálnej udržateľnosti a je plne zaviazaná dodržiavať tieto hodnoty.
- (17) V záujme riešenia otázok súvisiacich s bezpečnosťou dodávok a príspevku k podpore odolnosti energetického systému Únie a snáh o dekarbonizáciu a modernizáciu sa musí rozšíriť výrobná kapacita emisne neutrálnych technológií v Únii. Výrobcovia z Únie vyrábajúci solárne fotovoltaické technológie musia zvýšiť svoju konkurenčnú výhodu a zlepšiť perspektívy bezpečnosti dodávok tým, že sa budú usilovať o dosiahnutie aspoň 30 GW prevádzkovej výrobnnej kapacity solárnej fotovoltaickej

³⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES z 23. apríla 2009 o geologickom ukladaní oxidu uhličitého a o zmene a doplnení smernice Rady 85/337/EHS, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES a nariadenia (ES) č. 1013/2006 (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 114).

³⁷ Hĺbková analýza ako podklad oznámenia Komisie [COM(2018) 773]: Čistá planéta pre všetkých. Európska dlhodobá strategická vízia pre prosperujúce, moderné, konkurencieschopné a klimaticky neutrálne hospodárstvo.

energie do roku 2030 v celom hodnotovom reťazci odvetvia fotovoltiky, a to v súlade s cieľmi stanovenými v rámci Európskej aliancie priemyslu v oblasti solárnej fotovoltiky, ktorá sa podporuje podľa stratégie Únie v oblasti slnečnej energie³⁸. Výrobcovia z Únie vyrábajúci technológie súvisiace s veternou energiou a tepelnými čerpadlami musia upevniť svoju konkurenčnú výhodu a zachovať alebo zvýšiť svoj súčasný podiel na trhu počas celého tohto desaťročia v súlade s prognózami Únie týkajúcimi sa zavádzania technológií, ktoré splňajú jej ciele v oblasti energetiky a klímy do roku 2030³⁹. To sa premieta do výrobnnej kapacity veternej energie v Únii na úrovni najmenej 36 GW a podobne v prípade tepelných čerpadiel na úrovni najmenej 31 GW v roku 2030. Výrobcovia z Únie vyrábajúci batérie a elektrolyzéry musia upevniť svoje vedúce postavenie v oblasti technológií a aktívne prispievať k formovaniu týchto trhov. V prípade batériových technológií to bude znamenať, že výrobcovia batérií z Únie budú prispievať k cieľom Európskej aliancie pre batérie a zamerajú sa na to, aby uspokojili takmer 90 % ročného dopytu Únie po batériách, čo sa premietne do výrobnnej kapacity Únie na úrovni najmenej 550 GWh v roku 2030. V prípade výrobcov elektrolyzérův z EÚ sa v pláne REPowerEU navrhuje výroba 10 miliónov ton čistého vodíka z domácej výroby a ďalších až 10 miliónov ton čistého vodíka z dovozu do roku 2030. S cieľom zabezpečiť, aby sa vedúce postavenie EÚ v oblasti technológií premietlo aj do vedúceho postavenia v oblasti obchodu, čo sa podporuje v rámci spoločného vyhlásenia Komisie a Európskej aliancie pre čistý vodík o elektrolyzéroch, by výrobcovia elektrolyzérův z EÚ mali ďalej zvýšiť svoje kapacity tak, aby celková nasadená inštalovaná kapacita elektrolyzérův dosiahla aspoň 100 GW energie vodíka do roku 2030.

- (18) S ohľadom na všetky tieto ciele, ako aj s ohľadom na skutočnosť, že v prípade určitých prvkův dodávateľského reťazca (ako sú inventory, ale aj solárne články, doštičky a ingoty na výrobu solárnej fotovoltiky, prípadne katódy a anódy pre batérie) je výrobná kapacita Únie nízka, by sa ročná kapacita emisne neutrálnych technológií v Únii mala zamerať na priblíženie sa k referenčnej hodnote celkovej ročnej výroby technológií uvedených v prílohe na úrovni aspoň 40 % ročných potrieb v oblasti zavádzania alebo na jej dosiahnutie do roku 2030.
- (19) Zvýšením výrobnnej kapacity emisne neutrálnych technológií v Európskej únii sa takisto uľahčia svetové dodávky emisne neutrálnych technológií a celosvetový prechod na čisté zdroje energie.
- (20) Výrobky emisne neutrálnych technológií zároveň prispievajú k odolnosti Únie a bezpečným dodávkam čistej energie. Bezpečné dodávky čistej energie sú predpokladom hospodárskeho rozvoja, ako aj verejného poriadku a bezpečnosti. Výrobky emisne neutrálnych technológií budú mať prínos aj pre iné strategicky významné hospodárske odvetvia, ako je poľnohospodárstvo a výroba potravín, a to zabezpečením prístupu k čistej energii a strojovým zariadeniam za konkurenčné ceny, čím udržateľne prispievajú k potravinovej bezpečnosti EÚ a k zabezpečeniu čoraz väčšieho odbytku pre alternatívy biologického pôvodu prostredníctvom obehového

³⁸ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Stratégia EÚ v oblasti slnečnej energie [SWD(2022) 148 final z 18. mája 2022].

³⁹ Podľa cieľov REPowerEU uvedených v pláne REPowerEU [COM(2022) 230 final] a sprievodnom pracovnom dokumente útvarov Komisie: Vykonávanie akčného plánu REPowerEU: investičné potreby, akceleračný pre vodík a dosahovanie cieľov v oblasti biometánu, ktorý je sprievodným dokumentom k oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Plán REPowerEU [SWD(2022) 230 final z 18. mája 2022].

hospodárstva. Splnenie ambícií Únie v oblasti klímy sa tak premietne do hospodárskeho rastu, ako aj do dobrej životnej úrovne.

- (21) V záujme zachovania konkurencieschopnosti a zníženia súčasnej strategickkej závislosti od dovozu v oblasti kľúčových výrobkov emisne neutrálnych technológií a ich dodávateľských reťazcov, a zároveň s cieľom zabrániť vzniku nových závislostí, musí Únia ďalej posilňovať svoju priemyselnú základňu v oblasti emisne neutrálnych technológií a musí sa stať konkurencieschopnejšou a priaznivejšou pre inovácie. Únia musí umožniť rýchlejší, jednoduchší a predvídateľnejší rozvoj výrobnjej kapacity.
- (22) Členské štáty by v júni 2023 mali predložiť aktualizované návrhy svojich národných energetických a klimatických plánov na roky 2021 – 2030⁴⁰. Ako sa zdôrazňuje v usmerneniach Komisie pre členské štáty k aktualizácii národných energetických a klimatických plánov na roky 2021 – 2030⁴¹, aktualizované plány by mali obsahovať opis cieľov a politik členských štátov na uľahčenie rozšírenia projektov výroby komerčne dostupných energeticky efektívnych a nízkouhlíkových technológií, vybavenia a kľúčových súčastí na ich území. V týchto plánoch by sa mal uvádzať aj opis cieľov a politik členských štátov na dosiahnutie takéhoto rozšírenia prostredníctvom diverzifikácie úsilia v tretích krajinách a na zabezpečenie toho, aby ich priemyselné odvetvia mohli zachytávať a trvalo ukladať emisie CO₂ v geologických úložiskách.
- (23) Okrem toho v oznámení o Priemyselnom pláne v kontexte Zelenej dohody určenom pre vek emisnej neutrálnosti⁴² sa uvádza komplexný prístup k podpore rozšírenia technológie čistej energie založený na štyroch pilieroch. Prvý pilier je zameraný na vytvorenie regulačného prostredia, v rámci ktorého sa zjednodušuje a zrýchľuje vydávanie povolení pre nové závody na výrobu a montáž emisne neutrálnych technológií a uľahčuje sa rozširovanie emisne neutrálneho priemyslu Únie. Druhým pilierom plánu je podpora investícií do výroby emisne neutrálnych technológií a jej financovania prostredníctvom revidovaného dočasného krízového a transformačného rámca prijatého v marci 2023 a prostredníctvom vytvorenia Európskeho fondu suverenity na účely zachovania vedúceho postavenia Európy v oblasti kritických a vznikajúcich technológií podstatných pre zelenú a digitálnu transformáciu. Tretí pilier súvisí s rozvojom zručností potrebných na uskutočnenie prechodu a na zvýšenie počtu kvalifikovaných pracovníkov v odvetví technológií čistej energie. Štvrtý pilier je zameraný na obchod a diverzifikáciu dodávateľských reťazcov kritických surovín. Jeho súčasťou je vytvorenie klubu pre kritické suroviny v spolupráci s podobne zmýšľajúcimi partnermi s cieľom spoločne posilniť dodávateľské reťazce a odkloniť sa od jedného dodávateľa kritických vstupov.
- (24) V rámci prvého piliera by Únia mala vytvoriť a udržiavať priemyselnú základňu na poskytovaní riešení v oblasti emisne neutrálnych technológií, aby zabezpečila svoje dodávky energie a zároveň aby dodržala svoje ambície týkajúce sa klimatickej neutrality. Na podporu tohto cieľa a na predchádzanie závislostiam pri dodávkach emisne neutrálnych technológií, ktoré by mohli zdržať úsilie Únie v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov alebo ohroziť bezpečnosť dodávok energie, sa v tomto nariadení

⁴⁰ Členské štáty aktualizujú svoje národné plány na roky 2021 – 2030 do júna 2023 (návrhy plánov) a do júna 2024 (konečné znenia plánov). Pozri článok 14 a požiadavky v kapitole 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999 a v prílohe I k nemu.

⁴¹ [Oznámenie Komisie o usmerneniach pre členské štáty k aktualizácii národných energetických a klimatických plánov na roky 2021 – 2030, 2022/C 495/02](#), (Ú. v. EÚ C 495, 29.12.2022, s. 24).

⁴² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Priemyselný plán v kontexte Zelenej dohody určený pre vek emisnej neutrálnosti [COM(2023) 62 final z 1. februára 2023].

uvádzajú ustanovenia na povzbudenie dopytu po udržateľných a odolných emisne neutrálnych technológiách.

- (25) Smernice 2014/23/EÚ, 2014/24/EÚ a 2014/25/EÚ už teraz umožňujú verejným obstarávateľom a subjektom zadávajúcim zákazky prostredníctvom postupov verejného obstarávania používať popri cene alebo nákladoch dodatočné kritériá na určenie ekonomicky najvýhodnejšej ponuky. Tieto kritériá sa týkajú napríklad kvality ponuky vrátane sociálnych, environmentálnych a inovačných charakteristických znakov. Pri zadávaní zákaziek týkajúcich sa emisne neutrálnych technológií prostredníctvom verejného obstarávania by verejní obstarávatelia a obstarávatelia mali náležite posúdiť prínos ponúk k udržateľnosti a odolnosti vo vzťahu k skupine kritérií týkajúcich sa environmentálnej udržateľnosti ponuky, inovácií, integrácie systému a odolnosti.
- (26) Kritériá sociálnej udržateľnosti sa môžu uplatňovať už v rámci existujúcich právnych predpisov a môžu zahŕňať pracovné podmienky a kolektívne vyjednávanie v súlade s Európskym pilierom sociálnych práv podľa článku 30 ods. 3 smernice 2014/23/EÚ, článku 18 ods. 2 smernice 2014/24/EÚ a článku 36 ods. 2 smernice 2014/25/EÚ. Verejní obstarávatelia by k sociálnej udržateľnosti mali prispievať prijatím vhodných opatrení s cieľom zabezpečiť, aby hospodárske subjekty pri plnení verejných zákaziek dodržiavali uplatniteľné povinnosti v oblasti sociálneho a pracovného práva stanovené v práve Únie, vo vnútroštátnom práve, v kolektívnych zmluvách alebo ustanoveniach medzinárodného environmentálneho, sociálneho a pracovného práva uvedených v prílohe X k smernici 2014/23/EÚ, v prílohe X k smernici 2014/24/EÚ a v prílohe XIV k smernici 2014/25/EÚ⁴³.
- (27) Bez toho, aby boli dotknuté právne predpisy Únie uplatniteľné na konkrétnu technológiu, a to aj v rámci návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje rámec na stanovenie požiadaviek na ekodizajn udržateľných výrobkov⁴⁴, a návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o batériách a použitých batériách⁴⁵, a pokiaľ sa v nich neuvádza inak, verejní obstarávatelia a obstarávatelia pri hodnotení environmentálnej udržateľnosti emisne neutrálnych riešení obstaraných na základe tohto nariadenia môžu zohľadňovať rôzne prvky s vplyvom na klímu a životné prostredie. Medzi tieto prvky môže patriť napríklad trvanlivosť a spoľahlivosť riešenia; jednoduchosť opravy a údržby; jednoduchosť modernizácie a renovovania; jednoduchosť a kvalita recyklácie; používanie látok; spotreba energie, vody a ďalších zdrojov v jednom alebo vo viacerých fázach životného cyklu výrobku; hmotnosť a objem výrobku a jeho obalu; začlenenie použitých komponentov; množstvo, vlastností a dostupnosť spotrebného materiálu potrebného na správne používanie a údržbu; environmentálna stopa výrobku a vplyvy jeho životného cyklu na životné prostredie; uhlíková stopa výrobku; uvoľňovanie mikroplastov; emisie do ovzdušia, vody alebo pôdy uvoľnené v jednej alebo vo viacerých fázach životného cyklu výrobku; množstvo vytvoreného odpadu; podmienky používania.
- (28) S cieľom zohľadniť v postupe verejného obstarávania potrebu diverzifikovať zdroje dodávok emisne neutrálnych technológií od jedného zdroja dodávok v zmysle článku 19 ods. 2 a bez toho, aby boli dotknuté medzinárodné záväzky Únie, by sa dodávky mali považovať

⁴³ Oznámenie Komisie: Sociálne nakupovanie – Príručka o zohľadňovaní sociálneho hľadiska pri verejnom obstarávaní (2. vydanie), [C(2021) 3573 final].

⁴⁴ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje rámec na stanovenie požiadaviek na ekodizajn udržateľných výrobkov a zrušuje smernica 2009/125/ES [COM(2022) 142 final z 30. marca 2022].

⁴⁵ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o batériách a použitých batériách, o zrušení smernice 2006/66/ES a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/1020 [COM(2020) 798 final z 10. decembra 2020].

prinajmenšom za nedostatočne diverzifikované v prípade, keď jeden zdroj uspokojuje viac ako 65 % dopytu po konkrétnej emisne neutrálnej technológii v rámci Únie.

- (29) Na účely zriaďovania schém pre domácnosti alebo spotrebiteľov, ktoré stimulmi podporujú nákup konečných výrobkov emisne neutrálnych technológií, a bez toho, aby boli dotknuté medzinárodné záväzky Únie, by sa dodávka mala považovať za nedostatočne diverzifikovanú v prípade, keď jeden zdroj uspokojuje viac ako 65 % celkového dopytu po konkrétnej emisne neutrálnej technológii v rámci Únie. Na zabezpečenie dôsledného uplatňovania by Komisia od dátumu začatia uplatňovania tohto nariadenia mala každý rok uverejňovať zoznam s rozdelením pôvodu konečných výrobkov emisne neutrálnych technológií, ktoré patria do tejto kategórie, rozčlenený podľa podielu dodávok do Únie pochádzajúcich z rôznych zdrojov v poslednom roku, za ktorý sú údaje k dispozícii.
- (30) Rozhodnutím Rady 2014/115/EÚ sa schválila najmä zmena Dohody Svetovej obchodnej organizácie o vládnom obstarávaní (ďalej len „Dohoda o vládnom obstarávaní“)⁴⁶. Zámerom Dohody o vládnom obstarávaní je vytvoriť mnohostranný rámec vyvážených práv a povinností týkajúcich sa verejných zákaziek s cieľom dosiahnuť liberalizáciu a expanziu svetového obchodu. V prípade zákaziek, na ktoré sa vzťahuje dodatok I k Dohode o vládnom obstarávaní vzťahujúci sa na Európsku úniu, ako aj iné relevantné medzinárodné dohody, ktorými je Únia viazaná, vrátane dohôd o voľnom obchode, a článok III:8 písm. a) Všeobecnej dohody o clách a obchode 1994, by verejní obstarávatelia a obstarávatelia na účely obstarávania výrobkov vládnyimi agentúrami, ktoré sú zakúpené s cieľom ďalšieho komerčného predaja alebo s cieľom ich použitia pri výrobe tovaru určeného na komerčný predaj, nemali uplatňovať požiadavky článku 19 ods. 1 písm. d) na hospodárske subjekty zo zdrojov dodávok, ktoré sú signatármi týchto dohôd.
- (31) Ustanovenia o odolnosti v postupoch verejného obstarávania uvedené v článku 19 by sa mali uplatňovať bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie článku 25 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ⁴⁷ a článkov 43 a 85 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ⁴⁸, ako sa uvádza v usmerneniach Komisie z roku 2019⁴⁹. Rovnako by sa ustanovenia o verejnom obstarávaní mali naďalej uplatňovať na práce, tovar a služby, na ktoré sa vzťahuje článok 19, ako aj článok 67 ods. 4 smernice 2014/24/EÚ, a na akékoľvek vykonávacie opatrenia vyplývajúce z návrhu nariadenia, ktorým sa zriaďuje rámec na stanovenie požiadaviek na ekodizajn udržateľných výrobkov.
- (32) Stanovením váhy kritérií týkajúcich sa príspevku ponuky k udržateľnosti a odolnosti v súvislosti s postupmi verejného obstarávania nie je dotknutá možnosť, aby verejní obstarávatelia a obstarávatelia stanovili vyššiu prahovú hodnotu kritérií týkajúcich sa environmentálnej udržateľnosti a inovácií v súlade s článkom 41 ods. 3

⁴⁶ Rozhodnutie Rady 2014/115/EÚ z 2. decembra 2013 o uzavretí Protokolu, ktorým sa mení Dohoda o vládnom obstarávaní (Ú. v. EÚ L 68, 7.3.2014, s. 1).

⁴⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁴⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 243).

⁴⁹ Oznámenie Komisie: Usmernenie týkajúce sa účasti uchádzačov a tovaru z tretích krajín na trhu verejného obstarávania v EÚ. Brusel, 24. 7. 2019, C(2019) 5494 final.

a odôvodnením 64 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/23/EÚ⁵⁰, článkom 67 ods. 5 smernice 2014/24/EÚ a článkom 82 ods. 5 smernice 2014/25/EÚ.

- (33) S cieľom obmedziť administratívne zaťaženie vyplývajúce z potreby zohľadniť kritériá týkajúce sa príspevku ponuky k udržateľnosti a odolnosti, najmä v prípade menších verejných obstarávateľov a v prípade zákaziek s nižšou hodnotou, ktoré nemajú významný vplyv na trh, by sa uplatňovanie relevantných ustanovení tohto nariadenia malo odložiť o dva roky v prípade verejných obstarávateľov, ktorí nie sú centrálnymi obstarávacími organizáciami, a v prípade zákaziek s hodnotou menej ako 25 miliónov EUR.
- (34) Na účely uplatňovania ustanovení o verejnom obstarávaní podľa článku 19, ak sa na výrobok vzťahuje delegovaný akt prijatý podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369⁵¹, verejní obstarávatelia alebo obstarávatelia by mali obstarávať iba výrobky, ktoré sú v súlade s povinnosťou stanovenou v článku 7 ods. 2 uvedeného nariadenia.
- (35) Domácnosti a koneční spotrebitelia sú nevyhnutnou súčasťou dopytu Únie po konečných výrobkoch emisne neutrálnych technológií a systémy verejnej podpory na stimulovanie nákupu týchto výrobkov domácnosťami, najmä v prípade zraniteľných domácností s nízkym a nižším stredným príjmom a zraniteľných spotrebiteľov, sú významné nástroje na zrýchlenie zelenej transformácie. V rámci iniciatívy pre strešné solárne inštalácie oznámenej v stratégii EÚ v oblasti slnečnej energie⁵² by členské štáty mali napríklad vytvoriť vnútroštátne programy na podporu masívneho zavádzania výroby solárnej energie zo strešných inštalácií. V pláne REPowerEU Komisia vyzvala členské štáty, aby v plnej miere využívali podporné opatrenia, ktoré podnecujú k prechodu na tepelné čerpadlá. Takéto systémy podpory zriaďované na vnútroštátnej úrovni členskými štátmi alebo na miestnej úrovni miestnymi alebo regionálnymi orgánmi by takisto mali prispievať k zvyšovaniu udržateľnosti a odolnosti emisne neutrálnych technológií v EÚ. Orgány verejnej moci by prijímateľom mali poskytovať napríklad vyššiu finančnú kompenzáciu za nákup konečných výrobkov emisne neutrálnych technológií, ktoré viac prispievajú k odolnosti v Únii. Orgány verejnej moci by mali zabezpečiť, aby ich schémy boli otvorené, transparentné a nediskriminačné, aby tak mohli prispievať k zvýšeniu dopytu po výrobkoch emisne neutrálnych technológií v Únii. Orgány verejnej moci by zároveň mali obmedziť dodatočnú finančnú kompenzáciu za takéto výrobky tak, aby nenastalo spomalenie zavádzania emisne neutrálnych technológií v Únii. Na zvýšenie efektívnosti týchto schém by členské štáty mali zabezpečiť na bezplatnom webovom sídle ľahkú dostupnosť informácií pre spotrebiteľov, ako aj pre výrobcov emisne neutrálnych technológií. To, že orgány verejnej moci uplatňujú v schémach zameraných na spotrebiteľov alebo domácnosti príspevky k udržateľnosti a odolnosti, by nemalo mať vplyv pravidiel štátnej pomoci a pravidiel WTO týkajúce sa subvencií.
- (36) Členské štáty, regionálne alebo miestne orgány, verejnoprávne inštitúcie, prípadne združenia vytvorené jedným alebo viacerými takýmito orgánmi alebo jednou alebo viacerými takýmito verejnoprávnymi inštitúciami by pri navrhovaní schém pre domácnosti alebo spotrebiteľov, ktoré stimulmi podporujú nákup konečných výrobkov

⁵⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/23/EÚ z 26. februára 2014 o udeľovaní koncesii (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 1).

⁵¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369 zo 4. júla 2017, ktorým sa stanovuje rámec pre energetické označovanie a zrušuje smernica 2010/30/EÚ (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 1).

⁵² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Stratégia EÚ v oblasti slnečnej energie [COM(2022) 221 final z 18. mája 2022].

emisne neutrálnych technológií uvedených v prílohe, mali zabezpečiť dodržiavanie medzinárodných záväzkov Únie aj tým, že zabezpečia, aby dané schémy nedosiahli rozsah, ktorý by vážne poškodil záujmy členov WTO.

- (37) Komisia by takisto mala pomáhať členským štátom pri navrhovaní schém zameraných na domácnosti a spotrebiteľov s cieľom vytvárať synergie a uskutočňovať výmenu najlepších postupov. Platforma Emisne neutrálna Európa by takisto mala zohrávať významnú úlohu pri urýchlňovaní vykonávania príspevku k udržateľnosti a odolnosti zo strany členských štátov a orgánov verejnej moci pri ich postupoch verejného obstarávania a aukciách. Platforma by mala vydať usmernenia a určiť najlepšie postupy týkajúce sa spôsobu vymedzenia príspevku a jeho použitia, pričom by v nich mala uviesť konkrétne a špecifické príklady.
- (38) S cieľom umožniť priemyslu včas prispôsobiť svoju výrobu by verejní obstarávatelia a obstarávatelia mali vopred informovať trh o svojich odhadovaných potrebách verejného obstarávania výrobkov emisne neutrálnych technológií.
- (39) Ako sa uvádza v oznámení o Priemyselnom pláne v kontexte Zelenej dohody určenom pre vek emisnej neutrálnosti uverejnenom 1. februára 2023, podiel priemyslu Únie na trhu je pod silným tlakom z dôvodu subvencií v tretích krajinách, ktoré narúšajú rovnaké podmienky. To sa premieta do potreby rýchlej a ambiciózne reakcie Únie v podobe modernizácie jej právneho rámca.
- (40) Pre zabezpečenie otvorenej strategickej autonómie Únie a pre vytvorenie spoľahlivej výrobnnej základne pre emisne neutrálne technológie a ich dodávateľské reťazce v celej únii je kľúčový prístup k financiám. Väčšina investícií potrebných na dosiahnutie cieľov Európskej zelenej dohody bude pochádzať zo súkromného kapitálu⁵³ prilákaného rastovým potenciálom ekosystému emisnej neutrálnosti. Pre získavanie a usmerňovanie finančných prostriedkov potrebných pre zelenú transformáciu a projekty výroby emisne neutrálnych technológií budú preto zásadné riadne fungujúce, hlboké a integrované kapitálové trhy. Nevyhnutný je teda rýchly pokrok k vytvoreniu únie kapitálových trhov, aby EÚ mohla splniť svoje ciele v oblasti emisnej neutrálnosti. Agenda v oblasti udržateľného financovania (a kombinované financovanie) takisto zohráva rozhodujúcu úlohu pri zvyšovaní investícií do emisne neutrálnych technológií a zároveň zaručuje konkurencieschopnosť tohto odvetvia.
- (41) V prípadoch, keď nepostačujú len súkromné investície, môže byť na účinné zavádzanie projektov výroby emisne neutrálnych technológií potrebná podpora z verejných zdrojov v podobe štátnej pomoci. Takáto pomoc musí mať stimulačný účinok a musí byť potrebná, vhodná a primeraná. Existujúce usmernenia o štátnej pomoci, ktoré boli nedávno podrobené dôkladnej revízii v súlade s cieľmi dvojakej transformácie, poskytujú dostatočné možnosti na podporu investícií v prípade projektov patriacich do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia s výhradou určitých podmienok. Členské štáty môžu plniť významnú úlohu pri zjednodušovaní prístupu k financovaniu pre projekty výroby emisne neutrálnych technológií tým, že zlyhania trhu budú riešiť prostredníctvom cielennej podpory v rámci štátnej pomoci. Dočasný krízový a transformačný rámec prijatý 9. marca 2023 má zabezpečiť rovnaké

⁵³ Pracovný dokument útvarov Komisie – Identifikácia potrieb pre obnovu Európy – Sprievodný dokument – Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Správny čas pre Európu: náprava škôd a príprava budúcnosti pre ďalšie generácie [SWD(2020) 98 final], *Identifying Europe's recovery needs* (Identifikácia potrieb pre obnovu Európy), 27. 5. 2020.

podmienky na vnútornom trhu, pričom je zameraný na odvetvia s identifikovaným rizikom premiestnenia do tretej krajiny a zároveň je primeraný z hľadiska výšky pomoci. Rámec by členským štátom umožnil zaviesť opatrenia na podporu nových investícií do výrobných zariadení vo vymedzených strategických emisne neutrálnych odvetviach, a to aj prostredníctvom daňových výhod. Povolená výška pomoci sa môže upraviť o vyššie intenzity a stropy výšky pomoci, ak sa investícia nachádza v podporovaných oblastiach, v úsilí prispieť k dosiahnutiu cieľa konvergencie medzi členskými štátmi a regiónmi. Na overenie konkrétnych rizík odklonenia investície mimo Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) a toho, či neexistuje riziko premiestnenia v rámci EHP, sa vyžadujú príslušné podmienky. S cieľom mobilizovať vnútroštátne zdroje na uvedený účel môžu členské štáty využiť časť príjmov z ETS, ktoré majú vyčleniť na účely súvisiace s klímou.

- (42) Na účely investícií do projektov výroby emisne neutrálnych technológií sú dostupné aj viaceré programy financovania z prostriedkov Únie, ako je Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, Program InvestEU, programy politiky súdržnosti či Inovačný fond.
- (43) Prostredníctvom zmeneného nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti⁵⁴ členské štáty dostali k dispozícii dodatočnú nenávratnú finančnú podporu vo výške 20 miliárd EUR na účely podpory energetickej efektívnosti a nahradenia fosílnych palív, napríklad aj prostredníctvom priemyselných emisne neutrálnych projektov EÚ. Ako sa zdôrazňuje v usmerneniach Komisie ku kapitolám venovaným plánu REPowerEU⁵⁵, členským štátom sa odporúča, aby v kapitole venovanej plánu REPowerEU vo svojich plánoch obnovy a odolnosti uviedli opatrenia na podporu investícií do výroby emisne neutrálnych technológií a do priemyselných inovácií v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241⁵⁶.
- (44) Program InvestEU je hlavný program EÚ na podporu investícií, najmä v oblasti zelenej a digitálnej transformácie, ktorý poskytuje finančnú a technickú pomoc, napríklad prostredníctvom mechanizmov kombinovaného financovania. Tento prístup prispieva k prilákaniu dodatočného verejného a súkromného kapitálu. Členským štátom sa ďalej odporúča, aby prispievali do zložky v zodpovednosti členského štátu v rámci Programu InvestEU s cieľom podporiť finančné produkty dostupné pre výrobu emisne neutrálnych technológií bez toho, aby boli dotknuté platné pravidlá štátnej pomoci.
- (45) Členské štáty môžu poskytnúť podporu z programov politiky súdržnosti v súlade s platnými pravidlami podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060⁵⁷ s cieľom povzbudiť prijímanie strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti v menej rozvinutých a prechodných regiónoch prostredníctvom

⁵⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2023, s. 1).

⁵⁵ Oznámenie Komisie: Usmernenie k plánom obnovy a odolnosti v kontexte plánu REPowerEU 2023/C 80/01 (Ú. v. EÚ C 80, 3.3.2023, s. 1).

⁵⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

⁵⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159).

investičných balíkov v oblasti infraštruktúry, produktívnych investícií do inovácií, výrobných kapacít MSP, služieb, odbornej prípravy a opatrení na zvyšovanie úrovne zručností, ako aj prostredníctvom podpory na budovanie kapacít orgánov verejnej moci a predkladateľov projektov. Platné miery spolufinancovania stanovené v programoch môžu byť až 85 % v menej rozvinutých regiónoch a až 60 % alebo 70 % v prechodných regiónoch podľa príslušného fondu a statusu regiónu, členské štáty však môžu tieto stropy prekročiť na úrovni dotknutého projektu, ak je to možné v rámci pravidiel štátnej pomoci. Nástroj technickej podpory môže členským štátom a regiónom pomôcť pri príprave stratégií emisne neutrálneho rastu, zlepšovaní podnikateľského prostredia, obmedzení byrokracie a zrýchľovaní vydávania povolení. Členské štáty by sa mali povzbudzovať, aby podporovali udržateľnosť strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti tým, že tieto investície pevne zasadia do európskych hodnotových reťazcov, pričom by mali stavať predovšetkým na sieťach medziregionálnej a cezhraničnej spolupráce.

- (46) Inovačný fond takisto predstavuje veľmi nádejný a nákladovo efektívny spôsob podpory rozširovania výroby a zavádzania technológií čistého vodíka a ďalších strategických emisne neutrálnych technológií v Európe, čím posilňuje suverenitu Európy, pokiaľ ide o kľúčové technológie pre opatrenia v oblasti klímy a energetickú bezpečnosť.
- (47) Európsky fond suverenity bude predstavovať štrukturálnu odpoveď na investičné potreby. Prispeje k zachovaniu európskeho vedúceho postavenia v oblasti kritických a vznikajúcich technológií, ktoré sú dôležité pre zelenú a digitálnu transformáciu, vrátane emisne neutrálnych technológií. Tento štrukturálny nástroj bude vychádzať zo skúseností s koordinovanými viacnárodnými projektmi realizovanými v rámci dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu a jeho cieľom bude zlepšiť prístup všetkých členských štátov k takýmto projektom. Zaisťuje sa tak súdržnosť, ako aj bezpečnosť jednotného trhu pred rizikami spôsobenými rozdielmi v dostupnosti štátnej pomoci.
- (48) Komisia a členské štáty by v záujme prekonania obmedzení súčasného roztriešteného úsilia o verejné a súkromné investície, uľahčenia integrácie a návratnosti investícií mali lepšie koordinovať svoje činnosti a vytvárať synergie medzi existujúcimi programami financovania na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni a zabezpečiť lepšiu koordináciu a spoluprácu s priemyslom a kľúčovými zainteresovanými stranami súkromného sektora. Platforma Emisne neutrálna Európa bude plniť kľúčovú úlohu pri vytváraní komplexného prehľadu dostupných a relevantných možností financovania a pri diskusiách o individuálnych potrebách strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti týkajúcich sa financovania.
- (49) V záujme čo najrýchlejšieho zavádzania alebo rozširovania projektov výroby emisne neutrálnych technológií s cieľom zaisťovať bezpečnosť dodávok Únie v prípade emisne neutrálnych technológií je dôležité zabezpečiť istotu pri plánovaní a investíciách tým, že administratívne zaťaženie predkladateľov projektov sa udrží na čo najnižšej úrovni. Z tohto dôvodu by sa mali zjednodušiť postupy členských štátov týkajúce sa vydávania povolení na projekty výroby emisne neutrálnych technológií a zároveň by sa malo zaručiť, že tieto projekty budú bezpečné, zabezpečené, šetrné k životnému prostrediu a v súlade s environmentálnymi, sociálnymi a s bezpečnostnými požiadavkami. V právnych predpisoch Únie v oblasti životného prostredia sa stanovujú spoločné podmienky pre proces a obsah vnútroštátnych postupov vydávania povolení, čím sa zabezpečuje vysoká úroveň ochrany životného prostredia. Udelením štatútu strategického projektu v oblasti emisnej neutrálnosti by nemali byť dotknuté

žiadne platné podmienky na vydanie povolenia relevantným projektom vrátane podmienok stanovených v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ⁵⁸, smernici Rady 92/43/EHS⁵⁹, smernici Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES⁶⁰, smernici Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES⁶¹ a smernici Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ⁶².

- (50) Nepredvídateľnosť, zložitosť a občas neprimeraná dĺžka vnútroštátnych postupov vydávania povolení zároveň oslabujú bezpečnosť investícií potrebnú pre účinný rozvoj projektov výroby emisne neutrálnych technológií. Členské štáty by preto v záujme zabezpečenia a zrýchlenia účinného vykonávania týchto projektov mali uplatňovať zjednodušené a predvídateľné postupy vydávania povolení. Strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti by navyše mali mať prioritný status na vnútroštátnej úrovni, aby sa zabezpečilo ich rýchle administratívne spracovanie a zrýchlené vybavenie v rámci všetkých s nimi súvisiacich súdnych konaní a postupov riešenia sporov bez toho, aby to príslušným orgánom bránilo v zjednodušení vydávania povolení iným projektom výroby emisne neutrálnych technológií, ktoré nie sú strategickými projektmi v oblasti emisnej neutrálnosti, alebo vo všeobecnosti týmto projektom.
- (51) Vzhľadom na úlohu strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti pri zaisťovaní bezpečnosti dodávok Únie v prípade emisne neutrálnych technológií a na ich prínos pri dosahovaní otvorenej strategickej autonómie Únie a zelenej a digitálnej transformácie by príslušné povoľujúce orgány mali o týchto projektoch uvažovať ako o projektoch vo verejnom záujme. Príslušný povoľujúci orgán môže na základe individuálneho posúdenia jednotlivých projektov dospieť k záveru, že verejný záujem, ktorému slúži daný projekt, prevažuje nad verejnými záujmami súvisiacimi s ochranou prírody a životného prostredia, a že sa teda projekt môže schváliť za predpokladu, že boli splnené všetky podstatné podmienky uvedené v smernici 2000/60/ES, smernici 92/43/EHS a smernici 2009/147/ES⁶³.
- (52) S cieľom znížiť zložitosť a zvýšiť efektívnosť a transparentnosť by predkladatelia projektov výroby emisne neutrálnych technológií mali byť schopní komunikovať s jedným vnútroštátnym orgánom zodpovedným za koordináciu celého postupu vydávania povolení a za vydanie komplexného rozhodnutia v príslušnej lehote. Členské štáty by na tento účel mali určiť jeden príslušný vnútroštátny orgán. V závislosti od vnútornej organizácie členského štátu by malo byť možné delegovať úlohy príslušného vnútroštátneho orgánu na iný orgán, na ktorý sa budú vzťahovať tie isté podmienky. Členské štáty by mali príslušným vnútroštátnym orgánom alebo všetkým orgánom konajúcim v ich mene poskytnúť dostatočný počet zamestnancov a dostatočné zdroje na zabezpečenie účinného plnenia ich povinností.

⁵⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 26, 28.1.2012, s. 1).

⁵⁹ Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁶⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁶¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES z 21. apríla 2004 o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd (Ú. v. EÚ L 143, 30.4.2004, s. 56).

⁶² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia) (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 334, 17.12.2010, s. 17).

⁶³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. EÚ L 20, 26.1.2010, s. 7 – 25).

- (53) Na zabezpečenie jasnosti, pokiaľ ide o stav vydávania povolení strategickým projektom v oblasti emisnej neutrálnosti, a na obmedzenie efektívnosti možného zneužívania sporov bez toho, aby došlo k oslabeniu účinného súdneho preskúmania, by členské štáty mali zabezpečiť včasné vyriešenie všetkých sporov týkajúcich sa postupu vydávania povolení. Príslušné vnútroštátne orgány by na tento účel mali zabezpečiť, aby žiadatelia a predkladatelia projektov mali prístup k jednoduchému postupu urovnávania sporov a aby sa v prípade strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti zaistilo zrýchlené vybavenie všetkých s nimi súvisiacich súdnych konaní a postupov riešenia sporov a zároveň bolo dodržané právo na obhajobu.
- (54) Aby sa podnikom a predkladateľom projektov, a to aj v prípade cezhraničných projektov, umožnilo priamo využívať výhody vnútorného trhu bez toho, aby vzniklo zbytočné dodatočné administratívne zaťaženie, sa v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724⁶⁴ stanovujú všeobecné pravidlá pre poskytovanie online postupov relevantných pre fungovanie vnútorného trhu. Informácie, ktoré sa musia predkladať príslušným vnútroštátnym orgánom v rámci postupov vydávania povolení, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, sa uvedú v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2018/1724, keď sa zmení týmto nariadením, a súvisiace postupy sa uvedú v prílohe II k uvedenému nariadeniu, aby sa zabezpečilo, že predkladatelia projektov budú môcť využívať výhody postupov vykonávaných plne online a technického systému založeného na zásade „jedenkrát a dost“. Príslušné vnútroštátne orgány konajúce ako jednotné kontaktné miesto podľa tohto nariadenia sa uvedú v zozname asistenčných služieb a služieb riešenia problémov v prílohe III k nariadeniu (EÚ) 2018/1724.
- (55) Projekty výroby emisne neutrálnych technológií podliehajú zdĺhavým a zložitým postupom vydávania povolení trvajúcim dva až sedem rokov v závislosti od členského štátu, technológie a segmentu hodnotového reťazca. Vzhľadom na veľkosť požadovaných investícií – obzvlášť v prípade projektov v rozsahu gigatovární, ktoré sú potrebné na dosiahnutie očakávaných úspor z rozsahu – neadekvátny postup vydávania povolení vytvára dodatočné a často škodlivé prekážky pre zvyšovanie výrobnnej kapacity emisne neutrálnych technológií v Únii. V záujme poskytnutia bezpečnosti a jasnosti, ktorú predkladatelia projektov a iní investori potrebujú na zvýšenie rozvoja projektov výroby emisne neutrálnych technológií, by členské štáty mali zabezpečiť, aby postup vydávania povolení v súvislosti s projektmi výroby emisne neutrálnych technológií nepresiahol stanovené lehoty. Dĺžka postupov vydávania povolení strategickým projektom v oblasti emisnej neutrálnosti by nemala presiahnuť dvanásť mesiacov v prípade zariadení s ročným výrobným výkonom vyše 1 GW a deväť mesiacov v prípade zariadení s ročným výrobným výkonom menej ako 1 GW. V prípade všetkých ostatných projektov výroby emisne neutrálnych technológií by dĺžka postupu vydávania povolení nemala presiahnuť osemnásť mesiacov v prípade zariadení s ročným výrobným výkonom vyše 1 GW a dvanásť mesiacov v prípade zariadení s ročným výrobným výkonom menej ako 1 GW. Pokiaľ ide o emisne neutrálne technológie, v prípade ktorých sa nepoužívajú jednotky GW, ako sú technológie sústav a technológie zachytávania a ukladania oxidu uhličitého alebo technológie zachytávania a využívania oxidu uhličitého, mali by sa uplatňovať horné hranice uvedených lehôt. V prípade rozširovania existujúcich výrobných liniek by sa každá z uvedených lehôt mala skrátiť na polovicu.

⁶⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724 z 2. októbra 2018 o zriadení jednotnej digitálnej brány na poskytovanie prístupu k informáciám, postupom a asistenčným službám a službám riešenia problémov a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1024/2012 (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 1).

- (56) Navyše vzhľadom na význam strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti pre dodávky energie v Únii by sa mali čiastočne odstrániť alebo zjednodušiť určité administratívne obmedzenia, aby sa zrýchlila realizácia týchto projektov.
- (57) Environmentálne posúdenia a povolenia požadované v rámci práva Únie, a to aj v súvislosti s vodou, ovzduším, ekosystémami, biotopmi, biodiverzitou a vtáctvom, sú neoddeliteľnou súčasťou postupu vydávania povolení pre projekty výroby emisne neutrálnych technológií a predstavujú nevyhnutnú záruku zabezpečenia toho, aby sa zabránilo negatívnym vplyvom na životné prostredie alebo aby sa tieto vplyvy minimalizovali. Na zabezpečenie predvídateľnosti a včasného vykonania postupov vydávania povolení pre projekty výroby emisne neutrálnych technológií by sa však mali využiť všetky možnosti na zjednodušenie požadovaných posúdení a povolení bez zníženia úrovne ochrany životného prostredia. V tejto súvislosti treba zabezpečiť zlúčenie všetkých nevyhnutných posudzovaní s cieľom zabrániť zbytočnému prekryvaniu, pričom by sa malo zabezpečiť, aby sa predkladatelia projektov a zodpovedné orgány zreteľne dohodli na rozsahu zlúčených posudzovaní ešte pred vykonaním posudzovania, aby sa predišlo zbytočným následným opatreniam.
- (58) Konflikty týkajúce sa využívania pôdy môžu vytvárať prekážky pre zavádzanie projektov výroby emisne neutrálnych technológií. Riadne koncipované plány vrátane priestorových plánov a zonácie, v ktorých sa zohľadňuje potenciál na realizáciu projektov výroby emisne neutrálnych technológií a ktorých možné vplyvy na životné prostredie sú posúdené, môžu pomôcť pri vyvažovaní verejných statkov a záujmov, znižovaní možnosti konfliktu a zrýchlí udržiateľného zavádzania projektov výroby emisne neutrálnych technológií v Únii. Zodpovedné vnútroštátne, regionálne a miestne orgány by preto pri vypracúvaní príslušných plánov mali zvážiť začlenenie ustanovení týkajúcich sa projektov výroby emisne neutrálnych technológií.
- (59) Vesmírne údaje a služby získané z Vesmírneho programu Únie, a najmä z programu Copernicus, sa v maximálnej miere použijú na poskytnutie informácií o geológii, biológii, ekológii, sociálno-ekonomickom rozvoji a o dostupnosti zdrojov na účely environmentálnych posúdení a povolení. Tieto údaje a služby, a najmä schopnosť programu Copernicus, monitorovať a overovať antropogénne emisie CO₂ sú najdôležitejšie na posúdenie vplyvu priemyselných projektov a vplyvu záchytov antropogénneho CO₂ na globálnu koncentráciu skleníkových plynov a ich prúdenie.
- (60) Komisia by mala v súlade s článkom 10 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1025/2012 požiadať jednu alebo viaceré európske normalizačné organizácie, aby na podporu cieľov tohto nariadenia vypracovali európske normy.
- (61) Vodíkové údolia s konečným priemyselným použitím zohrávajú významnú úlohu pri dekarbonizácii energeticky náročných priemyselných odvetví. V pláne REPowerEU sa stanovuje cieľ zdvojnásobiť počet vodíkových údolí v Únii. Na dosiahnutie tohto cieľa by členské štáty mali zrýchliť vydávanie povolení, zvážiť používanie experimentálnych regulačných prostredí a uprednostniť prístup k financovaniu. Na posilnenie emisne neutrálnej odolnosti by členské štáty mali zabezpečiť prepojenie vodíkových údolí prekračujúce hranice Únie. Priemyselné zariadenia, ktoré si vyrábajú vlastnú energiu a ktoré môžu zabezpečiť kladný príspevok k výrobe elektriny, by sa mali prostredníctvom zjednodušenia regulačných požiadaviek povzbudzovať, aby prispievali do inteligentnej elektrizačnej sústavy ako výrobcovia energie.
- (62) Experimentálne regulačné prostredia pre emisne neutrálne technológie môžu predstavovať dôležitý nástroj na podporu inovácií v oblasti emisne neutrálnych technológií a regulačného vzdelávania. Inovácie treba umožňovať prostredníctvom

experimentálnych prostredí, keďže vedecké výsledky sa musia otestovať v kontrolovanom prostredí reálneho sveta. Experimentálne regulačné prostredia by sa mali zavádzať na účely časovo obmedzeného testovania inovačných emisne neutrálnych technológií v kontrolovanom prostredí. Vhodné je dosiahnuť rovnováhu medzi právnou istotou účastníkov experimentálneho regulačného prostredia pre emisne neutrálne technológie a splnením cieľov podľa práva Únie. Keďže experimentálne regulačné prostredia pre emisne neutrálne technológie musia v každom prípade spĺňať základné požiadavky na emisne neutrálne technológie stanovené v práve Únie a vo vnútroštátnom práve, je vhodné zabezpečiť, aby sa na účastníkov, ktorí spĺňajú požiadavky na spôsobilosť v prípade experimentálnych regulačných prostredí pre emisne neutrálne technológie a ktorí sa v dobrej viere riadia usmerneniami, ktoré poskytl príslušné orgány, a podmienkami plánu dohodnutého v spolupráci s týmito orgánmi, nevzťahovali žiadne administratívne pokuty ani sankcie. Je to opodstatnené, keďže existujúce záruky v zásade zabezpečia účinný súlad s právom Únie alebo členského štátu v oblasti emisne neutrálnych technológií pod dohľadom v rámci experimentálnych regulačných prostredí. Komisia zverejní dokument s usmerneniami k experimentálnym prostrediam v roku 2023, ako bolo oznámené v novom európskom inovačnom programe, aby tým podporila členské štáty pri príprave experimentálnych prostredí pre emisne neutrálne technológie. Tieto inovačné technológie by sa napokon mohli považovať za zásadné pre splnenie cieľa Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu, pre zaistenie bezpečnosti dodávok energie a odolnosti energetického systému Únie, a teda by sa mohli zaradiť medzi strategické emisne neutrálne technológie.

- (63) Celková referenčná hodnota a orientačné ciele výroby kľúčových výrobkov emisne neutrálnych technológií v Európskej únii sa navrhujú s cieľom pomôcť vyriešiť otázky týkajúce sa závislosti od dovozu a zraniteľnosti a zabezpečiť splnenie cieľov Únie v oblasti klímy a energetiky.
- (64) Rozšírenie európskych technologických odvetví v oblasti emisnej neutrálnosti si vyžaduje veľký počet dodatočných kvalifikovaných pracovníkov, z čoho vyplýva významná potreba investícií do rekvalifikácie a zvyšovania úrovne zručností, a to aj v oblasti odborného vzdelávania a prípravy. To by malo prispieť k vytvoreniu kvalitných pracovných miest v súlade s cieľmi Európskeho piliera sociálnych práv súvisiacimi so zamestnanosťou a s odbornou prípravou. Energetická transformácia si vyžiada výrazné zvýšenie počtu kvalifikovaných pracovníkov v širokom okruhu odvetví vrátane energie z obnoviteľných zdrojov a uskladňovania energie, pričom má veľký potenciál vytvárania kvalitných pracovných miest. Potreby v oblasti zručností len v samotnej výrobe v pododvetví vodíkových palivových článkov sa podľa Európskeho strategického plánu Komisie pre energetické technológie⁶⁵ odhadujú na 180 000 vyškolených pracovníkov, technikov a inžinierov do roku 2030. V odvetví solárnej fotovoltaickej energie bude len v samotnej výrobe potrebných až 66 000 pracovných miest. Európska sieť služieb zamestnanosti (EURES) poskytuje informácie, poradenstvo a služby prijímania alebo umiestňovania pre pracovníkov a zamestnávateľov, a to aj naprieč hranicami vnútorného trhu.
- (65) Keďže posilnenie výrobnnej kapacity kľúčových emisne neutrálnych technológií v Únii nebude možné bez primerane veľkej kvalifikovanej pracovnej sily, je nevyhnutné

⁶⁵ Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre výskum a inováciu, Spoločné výskumné centrum, *The strategic energy technology (SET) plan* (Strategický plán pre energetické technológie). Úrad pre publikácie, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/04888>.

zaviesť opatrenia na podporu aktivácie väčšieho počtu ľudí na trhu práce, predovšetkým žien a mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, a to aj prostredníctvom prístupov založených na uprednostňovaní zručností ako doplnku k prijímaniu zamestnancov na základe kvalifikácie. Okrem toho v súlade s cieľmi odporúčania Rady o zabezpečení spravodlivej transformácie na klimatickú neutralitu je dôležitá osobitná podpora pre prechod pracovníkov v nadbytočných a upadajúcich odvetviach na iné pracovné miesta. To znamená investovanie do zručností a do vytvárania kvalitných pracovných miest potrebných pre emisne neutrálne technológie v Únii. Vychádzajúc z existujúcich iniciatív, ako je Pakt o zručnostiach, z činností na úrovni EÚ týkajúcich sa informovanosti pre oblasť zručností a prognóz, napríklad z Európskeho strediska pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop) a Európskeho orgánu práce, a z koncepcií sektorovej spolupráce v oblasti zručností a s plným zohľadnením týchto iniciatív a činností je cieľom mobilizácia všetkých aktérov: orgánov členských štátov vrátane orgánov na regionálnej a miestnej úrovni, poskytovateľov vzdelávania a odbornej prípravy, sociálnych partnerov a priemyslu, najmä MSP, s cieľom určiť potreby v oblasti zručností, vypracovať programy vzdelávania a odbornej prípravy a rýchlo a funkčne ich zaviesť v rozsiahlej miere. V tejto súvislosti kľúčovú úlohu zohrávajú strategické projekty v oblasti emisnej neutralnosti. Členské štáty a Komisia môžu zabezpečiť finančnú podporu, a to aj prostredníctvom využitia možností rozpočtu Únie s použitím nástrojov, ako je Európsky sociálny fond plus, Fond na spravodlivú transformáciu, Európsky fond regionálneho rozvoja, Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, Modernizačný fond, plán REPowerEU a Program pre jednotný trh.

- (66) Vychádzajúc z predchádzajúcich skúseností, napríklad v rámci Paktu o zručnostiach a Európskej aliancie pre batérie, európske akadémie emisne neutrálneho priemyslu by mali vypracovať a zaviesť obsah vzdelávania a odbornej prípravy na zvýšenie úrovne zručností a rekvalifikáciu pracovníkov potrebných v kľúčových hodnotových reťazcoch emisne neutrálnych technológií, ako sú technológie využívajúce solárnu fotovoltickú a solárnu tepelnú energiu, technológie čistého vodíka a suroviny. Cieľom každej akadémie by bolo poskytnutie odbornej prípravy a vzdelávania pre 100 000 študentov, a to do troch rokov od ich zriadenia, aby tým prispeli k dostupnosti požadovaných zručností pre emisne neutrálne technológie aj v malých a stredných podnikoch. Tento obsah by sa mal vypracovať a zaviesť spolu s poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy v členských štátoch, príslušnými orgánmi členských štátov a sociálnymi partnermi. Poskytovatelia vzdelávania a odbornej prípravy, priemysel a ďalší aktéri zapojení do rekvalifikácie a zvyšovania úrovne zručností v členských štátoch, ako sú verejné služby zamestnanosti, by mali sprostredkovať obsah pripravený akadémiami. S cieľom zabezpečiť transparentnosť, prenosnosť a mobilitu pracovníkov európske akadémie emisne neutrálneho priemyslu vypracujú a zavedú certifikáty vrátane mikrocertifikátov na potvrdenie vzdelávacích výstupov. Tieto certifikáty by sa mali vydávať vo formáte európskych certifikátov pre vzdelávanie a mohli by sa začleniť do služby EUROPASS a v prípade potreby zahrnúť do národných kvalifikačných rámcov. Členským štátom sa odporúča, aby prostredníctvom vnútroštátnych programov a financovania z prostriedkov Únie vrátane Európskeho sociálneho fondu plus, Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Mechanizmu spravodlivej transformácie, Modernizačného fondu a Nástroja technickej podpory podporovali neustálu rekvalifikáciu a zvyšovanie úrovne zručností, ktoré ponúkajú tieto akadémie a príslušní poskytovatelia vzdelávania a odbornej prípravy na ich území. Pri usmerňovaní práce akadémií a zabezpečovaní dohľadu by mala pomáhať platforma Emisne neutrálna Európa.

- (67) Keďže v práve Únie neexistujú osobitné ustanovenia, ktorými by sa zavádzali minimálne požiadavky na odbornú prípravu, pokiaľ ide o prístup k regulovanému povolaniu alebo jeho vykonávanie, členský štát má právomoc rozhodnúť o tom, či a ako regulovať povolanie, ale vnútroštátne predpisy upravujúce prístup k regulovaným povolaniam nesmú vytvárať neodôvodnené alebo neprimerané prekážky pri uplatňovaní týchto základných práv. Právomoc regulovať prístup k povolaniu sa musí vykonávať v rámci zásad nediskriminácie a proporcionality v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/958 z 28. júna 2018 o teste proporcionality pred prijatím novej regulácie povolání. Členské štáty by vo svojom hodnotení mali zohľadniť všetky škodlivé účinky, ktoré môže mať regulácia povolání na dostupnosť zručností v emisne neutrálnom priemysle, a mali by sa snažiť v maximálnej možnej miere obmedziť reguláciu v týchto oblastiach.
- (68) Ak programy vzdelávania vypracované európskymi akadémiemi emisne neutrálneho priemyslu vedú k získaniu certifikátov, ktoré by pomohli osobám, ktoré sa snažia získať prístup k regulovanému povolaniu, členské štáty by v záujme uľahčenia mobility v strategických povolaniach v emisne neutrálnom priemysle mali akceptovať tieto certifikáty ako dostatočný dôkaz o vedomostiach, zručnostiach a schopnostiach, ktoré sa nimi potvrdzujú.
- (69) Na úrovni Únie by sa mala vytvoriť platforma Emisne neutrálna Európa zložená z členských štátov, ktorej by predsedala Komisia. Platforma Emisne neutrálna Európa môže radiť a pomáhať Komisii a členským štátom v osobitných otázkach a predstavovať referenčný orgán, v rámci ktorého Komisia a členské štáty koordinujú svoje opatrenia a uľahčujú výmenu informácií o otázkach súvisiacich s týmto nariadením. Platforma Emisne neutrálna Európa by mohla ďalej vykonávať úlohy načrtnuté v rôznych článkoch tohto nariadenia, najmä pokiaľ ide o vydávanie povolení, ale aj o jednotné kontaktné miesta, strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti, koordináciu financovania, prístup na trhy a zručnosti, ako aj o experimentálne regulačné prostredia pre inovačné emisne neutrálne technológie. V prípade potreby možno prostredníctvom platformy vytvoriť stále alebo dočasné podskupiny a prizvať tretie strany, napríklad expertov alebo zástupcov z emisne neutrálneho priemyslu.
- (70) Komisia v rámci Priemyselného plánu Zelenej dohody oznámila svoj zámer uzavrieť priemyselné partnerstvá zamerané na emisnú neutrálnosť vzťahujúce sa na emisne neutrálne technológie, globálne zavádzať emisne neutrálne technológie a podporovať úlohu priemyselných kapacít EÚ pri príprave podmienok na globálny prechod na čistú energiu. Komisia a členské štáty môžu v rámci platformy koordinovať svoje činnosti s partnerstvami, pričom budú diskutovať o existujúcich relevantných partnerstvách a postupoch, ako sú zelené partnerstvá, dialógy o energetike a iné formy existujúcich dvojstranných zmluvných dojednaní, ako aj o potenciálnych synergiách s príslušnými dvojstrannými dohodami členských štátov s tretími krajinami.
- (71) Únia by sa mala usilovať diverzifikovať medzinárodný obchod s emisne neutrálnymi technológiami a investície do nich a celosvetovo presadzovať prísne sociálne a environmentálne normy, čo by malo prebiehať v úzkej spolupráci a partnerstve s podobne zmýšľajúcimi krajinami. Podobne by sa v úzkej spolupráci s partnerskými krajinami malo otvoriť, ale asertívne vyvíjať väčšie úsilie v oblasti výskumu a inovácií zamerané na vývoj a zavádzanie emisne neutrálnych technológií.
- (72) Ak je právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 zmluvy delegovaná týmto nariadením na Komisiu, je obzvlášť dôležité, aby Komisia uskutočnila počas svojich prípravných prác vhodné konzultácie, a to aj na expertnej úrovni, a aby tieto konzultácie boli vedené v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej

dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016. Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov, sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematický prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

- (73) Pokiaľ ktorékoľvek z opatrení plánovaných v tomto nariadení predstavuje štátnu pomoc, ustanoveniami týkajúcimi sa takýchto opatrení nie je dotknuté uplatňovanie článkov 107 a 108 zmluvy.
- (74) Keďže cieľ tohto nariadenia nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov a z dôvodov rozsahu alebo dôsledkov činnosti ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Kapitola I

Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

Článok 1

Predmet úpravy

1. Týmto nariadením sa vytvára rámec opatrení na inováciu a rozširovanie výrobných kapacít emisne neutrálnych technológií v Únii s cieľom podporiť cieľ Únie znížiť čisté emisie skleníkových plynov do roku 2030 aspoň o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 a cieľ Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050, ako sa vymedzuje v nariadení (EÚ) 2021/1119, a zabezpečiť prístup Únie k bezpečným a udržateľným dodávkam emisne neutrálnych technológií potrebných na zabezpečenie odolnosti energetického systému Únie a na podporu tvorby kvalitných pracovných miest.
2. Na dosiahnutie všeobecného cieľa uvedeného v odseku 1 sa v tomto nariadení uvádzajú opatrenia s cieľom zabezpečiť:
 - a) aby sa výrobná kapacita v Únii, pokiaľ ide o strategické emisne neutrálne technológie uvedené v prílohe, priblížila do roku 2030 k referenčnej hodnote aspoň 40 % ročných potrieb Únie v oblasti zavádzania zodpovedajúcich technológií potrebných na dosiahnutie cieľov Únie v oblasti klímy a energetiky do roku 2030 alebo aby dosiahla túto referenčnú hodnotu;
 - b) voľný pohyb emisne neutrálnych technológií uvádzaných na jednotný trh.
3. Ak Komisia na základe správy uvedenej v článku 35 usúdi, že Únia pravdepodobne nedosiahne ciele stanovené v odseku 1, posúdi uskutočniteľnosť a proporcionality navrhovania opatrení alebo vykonávania svojich právomocí na úrovni Únie s cieľom zabezpečiť dosiahnutie týchto cieľov.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

Toto nariadenie sa uplatňuje na emisne neutrálne technológie s výnimkou článkov 26 a 27 tohto nariadenia, ktoré sa uplatňujú na inovačné emisne neutrálne technológie. Surovinové, spracované materiály alebo komponenty, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ)

.../... [pridať poznámku pod čiarou s odkazom na uverejnenie nariadenia o kritických surovinách], sú vyňaté z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.

Článok 3 Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „emisne neutrálne technológie“ sú technológie využívajúce energiu z obnoviteľných zdrojov⁶⁶; technológie uskladňovania elektriny a tepla; tepelné čerpadlá; technológie sústav; technológie využívajúce obnoviteľné palivá nebiologického pôvodu; technológie využívajúce udržateľné alternatívne palivá⁶⁷; elektrolyzéry a palivové články; vyspelé technológie na výrobu energie z jadrových procesov s minimálnym odpadom z palivového cyklu, malé modulárne reaktory a súvisiace palivá najlepšej triedy; technológie zachytávania, využívania a ukladania oxidu uhličitého; ako aj technológie energetickej efektívnosti súvisiace s energetickým systémom. Pojem odkazuje na konečné výrobky, špecifické komponenty a špecifické strojové zariadenia, ktoré sa primárne využívajú na výrobu týchto výrobkov. Musia dosiahnuť úroveň technologickej pripravenosti aspoň 8;
- b) „komponent“ je malá časť emisne neutrálnej technológie, ktorú vyrába a predáva určitá spoločnosť, počínajúc od spracovaných materiálov;
- c) „inovačné emisne neutrálne technológie“ sú technológie, ktoré spĺňajú vymedzenie „emisne neutrálnych technológií“, ale ešte nedosiahli úroveň technologickej pripravenosti aspoň 8, a ktoré zahŕňajú skutočnú inováciu, v súčasnosti nie sú dostupné na trhu a sú dostatočne vyspelé na to, aby sa mohli otestovať v kontrolovanom prostredí;
- d) „projekt výroby emisne neutrálnej technológie“ je plánované priemyselné zariadenie alebo rozšírenie či reprofílacia existujúceho zariadenia na výrobu emisne neutrálnych technológií;
- e) „strategický projekt v oblasti emisnej neutrálnosti“ je projekt výroby emisne neutrálnej technológie, ktorý sa nachádza v Únii a spĺňa kritériá stanovené v článku 10;
- f) „postup vydávania povolení“ je postup, ktorý zahŕňa všetky príslušné administratívne povolenia na plánovanie, výstavbu, rozšírenie a prevádzkovanie projektov výroby emisne neutrálnej technológie vrátane stavebných povolení, chemických povolení a povolení na pripojenie do sústavy, ako aj environmentálnych posúdení a povolení, ak sa vyžadujú, a ktorý sa vzťahuje na všetky administratívne žiadosti a postupy od potvrdenia platnosti žiadosti až po oznámenie komplexného rozhodnutia o výsledku postupu zo strany príslušného zodpovedného vnútroštátneho orgánu;

⁶⁶ „Energia z obnoviteľných zdrojov“ je „energia z obnoviteľných zdrojov“, ako sa vymedzuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov.

⁶⁷ „Udržateľné alternatívne palivá“ sú palivá, na ktoré sa vzťahuje návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zaistení rovnakých podmienok pre udržateľnú leteckú dopravu [COM(2021) 561 final] a návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o využívaní palív z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkových palív v námornej doprave [COM(2021) 562 final].

- g) „komplexné rozhodnutie“ je rozhodnutie alebo súbor rozhodnutí prijatých orgánmi členského štátu, okrem súdov alebo tribunálov, v ktorom sa určuje, či predkladateľ projektu je alebo nie je oprávnený realizovať projekt výroby emisne neutrálnej technológie, bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek rozhodnutie prijaté v rámci správneho odvolacieho konania;
- h) „predkladateľ projektu“ je akýkoľvek podnik alebo konzorcium podnikov, ktoré pripravuje projekt výroby emisne neutrálnej technológie alebo strategický projekt v oblasti emisnej neutrálnosti;
- i) „experimentálne regulačné prostredie pre emisne neutrálne technológie“ je schéma, ktorá umožňuje podnikom testovať inovačné emisne neutrálne technológie v kontrolovanom prostredí reálneho sveta v rámci osobitného plánu, ktorý vypracoval a monitoruje príslušný orgán;
- j) „úroveň technologickej pripravenosti“ je metóda odhadnutia vyspelosti technológií podľa klasifikácie používanej Medzinárodnou agentúrou pre energiu;
- k) „dotknutý orgán“ je orgán, ktorý je podľa vnútroštátneho práva príslušný vydávať povolenia a oprávnenia týkajúce sa plánovania, projektovania a výstavby nehnuteľného majetku vrátane energetickej infraštruktúry;
- l) „postup verejného obstarávania“ je ktorýkoľvek z týchto postupov:
 - i) akýkoľvek druh postupu zadávania zákazky, na ktorý sa vzťahuje smernica 2014/24/EÚ na účely uzavretia verejnej zákazky alebo smernica 2014/25/EÚ na účely uzavretia zmluvy o dodaní tovaru, uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb;
 - ii) postup udeľovania koncesie na stavebné práce alebo koncesie na služby, na ktorý sa vzťahuje smernica 2014/23/EÚ;
- m) „verejný obstarávateľ“, v kontexte postupov verejného obstarávania, je verejný obstarávateľ v zmysle článku 6 smernice 2014/23/EÚ, článku 2 ods. 1 bodu 1 smernice 2014/24/EÚ a článku 3 smernice 2014/25/EÚ;
- n) „obstarávateľ“, v kontexte postupov verejného obstarávania, je obstarávateľ v zmysle článku 7 smernice 2014/23/EÚ a článku 4 smernice 2014/25/EÚ;
- o) „zákazka“, v kontexte postupov verejného obstarávania, je verejná zákazka v zmysle článku 2 ods. 1 bodu 5 smernice 2014/24/EÚ, „zákazky“, ako sa vymedzuje v „zákazk[ách] na dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb (zákazky na tovar, práce a služby)“ v zmysle článku 2 ods. 1 smernice 2014/25/EÚ, ako aj „koncesie“ v zmysle článku 5 ods. 1 smernice 2014/23/EÚ;
- p) „aukcia“ je mechanizmus súťažných postupov, na ktorý sa nevzťahuje vymedzenie pojmu „koncesie“ podľa článku 5 ods. 1 smernice 2014/23/EÚ;
- q) „kapacita vtláčania CO₂“ je ročné množstvo CO₂, ktoré možno vtlačiť do fungujúceho geologického úložiska povoleného podľa smernice 2009/31/ES s cieľom znížiť emisie alebo zvýšiť odstraňovanie oxidu uhličitého, a to najmä z veľkých priemyselných zariadení, a ktoré sa meria v tonách za rok;
- r) „integrácia energetického systému“ sú riešenia pre plánovanie a prevádzku energetického systému ako jedného celku, ktorý zahŕňa viaceré energetické nosiče, infraštruktúry a sektory spotreby, vytvorením pevnejších vzájomných väzieb

medzi nimi, pričom cieľom sú spoľahlivé bezfosílné energetické služby, ktoré efektívne využívajú zdroje a pre spoločnosť prinášajú čo najnižšie náklady;

- s) „výrobná kapacita“ je celkový objem kapacity produkcie emisne neutrálnych technológií vyrobených v rámci projektu výroby. Ak sa v rámci projektu výroby nevyrábajú žiadne konečné výrobky, ale špecifické komponenty či špecifické strojové zariadenia, ktoré sa primárne používajú na výrobu takýchto výrobkov, potom výrobná kapacita odkazuje na kapacitu produkcie konečného výrobku, pri ktorého výrobe by sa použili takéto komponenty alebo špecifické strojové zariadenia.

Kapitola II

Podmienky umožňujúce výrobu emisne neutrálnych technológií

ODDIEL I

ZJEDNODUŠENIE ADMINISTRATÍVNYCH POSTUPOV A POSTUPOV VYDÁVANIA POVOLENÍ

Článok 4

Jednotné kontaktné miesto

1. Členské štáty do...[troch mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] určia jeden príslušný vnútroštátny orgán, ktorý zodpovedá za uľahčovanie a koordinovanie postupu vydávania povolení pre projekty výroby emisne neutrálnych technológií, ako aj pre strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti, pričom bude poskytovať poradenstvo v oblasti znižovania administratívneho zaťaženia v súlade s článkom 5.
2. Príslušný vnútroštátny orgán uvedený v odseku 1 je jediným kontaktným miestom pre predkladateľa projektu v postupe vydávania povolení vedúcom ku komplexnému rozhodnutiu pre daný projekt a koordinuje predkladanie všetkých príslušných dokumentov a informácií.
3. Povinnosti príslušného vnútroštátneho orgánu uvedeného v odseku 1 alebo s ním súvisiace úlohy možno delegovať na iný orgán alebo ich iný orgán môže vykonávať pri ktoromkoľvek danom projekte za predpokladu, že:
 - a) príslušný vnútroštátny orgán informuje predkladateľa projektu o uvedenom delegovaní;
 - b) za každý z projektov zodpovedá len jeden orgán;
 - c) predkladanie všetkých relevantných dokumentov a informácií koordinuje len jeden orgán.
4. Predkladatelia projektov môžu predkladať akékoľvek dokumenty, ktoré sú relevantné pre postup vydávania povolení, v elektronickej forme.
5. Príslušný vnútroštátny orgán zohľadní všetky platné štúdie a povolenia alebo oprávnenia vydané pre daný projekt pred tým, ako projekt vstúpil do postupu vydávania povolení v súlade s týmto článkom, a nebude vyžadovať duplicitné štúdie a povolenia ani oprávnenia, pokiaľ sa podľa právnych predpisov Únie nevyžaduje inak.
6. Príslušný vnútroštátny orgán zabezpečuje pre žiadateľov jednoduchý prístup k informáciám o urovnávaní sporov a jednoduché postupy urovnávania sporov

v súvislosti s postupom vydávania povolení a udeľovaním súhlasov s výstavbou a rozšírením projektov vrátane prípadných alternatívnych mechanizmov riešenia sporov.

7. Členské štáty zabezpečujú, aby príslušný vnútroštátny orgán zodpovedný za celý postup vydávania povolení vrátane všetkých procesných krokov mal dostatočný počet kvalifikovaných zamestnancov a dostatočné finančné, technické a technologické zdroje potrebné na účinné vykonávanie jeho úloh podľa tohto nariadenia, ako aj na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu.
8. Platforma uvedená v článkoch 28 a 29 pravidelne prerokúva vykonávanie tohto oddielu a článkov 12 a 13 a vymieňa si najlepšie postupy týkajúce sa organizácie príslušných vnútroštátnych orgánov a urýchľovania postupov vydávania povolení.

Článok 5

Prístupnosť informácií online

Členské štáty poskytujú online, centralizovaným a jednoducho prístupným spôsobom tieto informácie o administratívnych postupoch týkajúcich sa projektov výroby emisne neutrálnych technológií vrátane strategických projektov v oblasti emisnej neutralnosti:

- a) postup vydávania povolení;
- b) financovanie a investičné služby;
- c) možnosti financovania na úrovni Únie alebo členských štátov;
- d) služby na podporu podnikania týkajúce sa okrem iného priznania k dani z príjmu právnických osôb, miestnych daňových zákonov a pracovného práva.

Článok 6

Trvanie postupu vydávania povolení

1. Postup vydávania povolení pre projekt výroby emisne neutrálnej technológie nepresiahne žiadnu z týchto lehôt:
 - a) 12 mesiacov v prípade výstavby projektov výroby emisne neutrálnych technológií s ročnou výrobnou kapacitou menej ako 1 GW;
 - b) 18 mesiacov v prípade výstavby projektov výroby emisne neutrálnych technológií s ročnou výrobnou kapacitou viac ako 1 GW.
2. V prípade projektov výroby emisne neutrálnych technológií, pre ktoré sa ročná výrobná kapacita nemeria v GW, postup vydávania povolení nepresiahne lehotu 18 mesiacov.
3. Lehoty uvedené v odsekoch 1 a 2 sa skracujú na polovicu v prípade rozširovania výrobnnej kapacity existujúcich výrobných zariadení.
4. Vo výnimočných prípadoch, ak si to vyžaduje povaha, zložitosť, umiestnenie alebo veľkosť navrhovaného projektu, môžu príslušné orgány predĺžiť lehoty uvedené v odsekoch 1 a 2 pred ich uplynutím na základe individuálneho posúdenia najviac o jeden mesiac.

Ak sa príslušné orgány domnievajú, že navrhovaný projekt vyvoláva mimoriadne riziká pre zdravie a bezpečnosť pracovníkov alebo pre bežnú populáciu, a ak je potrebný dodatočný čas na stanovenie toho, či sú zavedené dostatočné záruky, príslušné orgány môžu predĺžiť tieto lehoty pred ich uplynutím na základe individuálneho posúdenia o ďalších šesť mesiacov.

5. V ktoromkoľvek takomto prípade príslušný orgán informuje predkladateľa projektu o dôvodoch predĺženia a o dátume, kedy možno očakávať písomné komplexné rozhodnutie.
6. Príslušné orgány najneskôr do jedného mesiaca od doručenia žiadosti o vydanie povolenia potvrdia platnosť žiadosti alebo, ak predkladateľ projektu nezaslal všetky informácie potrebné na spracovanie žiadosti, požiadajú predkladateľa projektu o predloženie kompletnej žiadosti do štrnástich dní odo dňa uvedenej žiadosti. Dátum potvrdenia platnosti žiadosti príslušným vnútroštátnym orgánom uvedeným v článku 4 ods. 1 je začiatkom postupu vydávania povolení.
7. Príslušný vnútroštátny orgán najneskôr do jedného mesiaca od dátumu potvrdenia platnosti žiadosti vypracuje v úzkej spolupráci s predkladateľom projektu a inými dotknutými orgánmi podrobný harmonogram postupu vydávania povolení. Príslušný vnútroštátny orgán uvedený v článku 4 ods. 1 uverejní tento harmonogram na voľne prístupnom webovom sídle.
8. Lehotami stanovenými v tomto článku nie sú dotknuté povinnosti vyplývajúce z práva Únie a medzinárodného práva a nie sú nimi dotknuté ani správne odvolacie konania a opravné prostriedky pred súdom alebo tribunálom.
9. Lehotami stanovenými v tomto článku pre ktorýkoľvek z postupov vydávania povolení nie sú dotknuté prípadné kratšie lehoty stanovené členskými štátmi.

Článok 7

Environmentálne posúdenia a povolenia

1. Ak sa musí vykonať posudzovanie vplyvov na životné prostredie v súlade s článkami 5 až 9 smernice 2011/92/EÚ, dotknutý predkladateľ projektu požiada príslušný orgán uvedený v článku 4 o stanovisko k rozsahu a úrovni podrobnosti informácií, ktoré sa majú uviesť v správe o posudzovaní vplyvov na životné prostredie podľa článku 5 ods. 1 uvedenej smernice. Príslušný vnútroštátny orgán zabezpečuje, aby stanovisko uvedené v prvom pododseku bolo vydané čo najskôr a v rámci lehoty, ktorá nepresiahne 30 dní odo dňa, keď predkladateľ projektu predložil svoju žiadosť.
2. Ak povinnosť posúdiť vplyvy na životné prostredie vyplynie súčasne zo smernice 2011/92/EÚ, smernice 92/43/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES, smernice 2000/60/ES, smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES⁶⁸, smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES⁶⁹, smernice 2010/75/EÚ alebo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/18/EÚ⁷⁰, príslušný vnútroštátny orgán zabezpečuje koordinované a spoločné postupy, ktoré spĺňajú požiadavky uvedených právnych predpisov Únie.

Príslušný vnútroštátny orgán v rámci koordinovaného postupu uvedeného v prvom pododseku koordinuje rôzne jednotlivé posúdenia vplyvov konkrétneho projektu na životné prostredie, ako sa vyžaduje podľa uplatniteľných právnych predpisov Únie.

⁶⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (Ú. v. ES L 197, 21.7.2001, s. 30).

⁶⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3).

⁷⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/18/EÚ zo 4. júla 2012 o kontrole nebezpečenstiev závažných havárií s prítomnosťou nebezpečných látok, ktorou sa mení a dopĺňa a následne zrušuje smernica Rady 96/82/ES (Ú. v. EÚ L 197, 24.7.2012, s. 1).

Príslušný vnútroštátny orgán v rámci spoločného postupu uvedeného v prvom pododseku zabezpečuje jedno posúdenie vplyvov konkrétneho projektu na životné prostredie, ako sa vyžaduje podľa uplatniteľných právnych predpisov Únie.

3. Príslušný vnútroštátny orgán zabezpečuje, aby dotknuté orgány vydali odôvodnený záver, ako sa uvádza v článku 1 ods. 2 písm. g) bode iv) smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, do troch mesiacov od doručenia všetkých potrebných informácií zhromaždených podľa článkov 5, 6 a 7 uvedenej smernice a ukončenia konzultácií uvedených v článkoch 6 a 7 uvedenej smernice.
4. Časové rámce na konzultácie s dotknutou verejnosťou o environmentálnej správe uvedenej v článku 5 ods. 1 smernice 2011/92/EÚ nesmú byť dlhšie ako 45 dní. V prípadoch, na ktoré sa vzťahuje článok 6 ods. 4 druhý pododsek sa táto lehota predlžuje na 90 dní.

Článok 8 **Plánovanie**

1. Vnútroštátne, regionálne a miestne orgány pri príprave plánov vrátane zonácie, priestorových plánov a plánov využívania pôdy v prípade potreby zahŕňajú do týchto plánov ustanovenia týkajúce sa rozvoja projektov výroby emisne neutrálnych technológií vrátane strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti. Uprednostňujú sa umelé a zastavané plochy, priemyselné areály, opustené priemyselné pozemky a v prípade potreby lokality na zelenej lúke, ktoré nie sú využiteľné na poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo.
2. Ak plány zahŕňajú ustanovenia týkajúce sa rozvoja projektov výroby emisne neutrálnych technológií vrátane strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti, ktoré podliehajú posúdeniu podľa smernice 2001/42/ES a podľa článku 6 smernice č. 92/43/EHS, tieto posúdenia sa kombinujú. V rámci takéhoto kombinovaného posúdenia sa v prípade potreby rieši aj vplyv na potenciálne ovplyvnené vodné útvary a overuje sa, či plán potenciálne bráni vodnému útvaru v dosiahnutí dobrého stavu alebo dobrého potenciálu, prípadne spôsobuje zhoršenie stavu alebo potenciálu, ako sa uvádza v článku 4 smernice 2000/60/ES, alebo či by potenciálne bránil tomu, aby vodný útvar dosiahol dobrý stav alebo dobrý potenciál. V relevantných prípadoch sa od členských štátov vyžaduje, aby posúdili vplyvy existujúcich a budúcich činností na morské prostredie vrátane interakcií medzi pevninou a morom, ako sa uvádza v článku 4 smernice 2014/89/EÚ; aj tieto vplyvy sú zahrnuté do kombinovaného posúdenia.

Článok 9

Uplatniteľnosť dohovorov Európskej hospodárskej komisie OSN

1. Ustanoveniami stanovenými v tomto nariadení nie sú dotknuté povinnosti podľa článkov 6 a 7 Dohovoru Európskej hospodárskej komisie OSN (EHK OSN) o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, ktorý bol podpísaný 25. júna 1998 v Aarhuse, a podľa Dohovoru EHK OSN o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice, ktorý bol podpísaný 25. februára 1991 v Espoo.
2. Všetky rozhodnutia prijaté podľa tohto oddielu a článkov 12 a 13 sa sprístupnia verejnosti.

ODDIEL II

STRATEGICKÉ PROJEKTY V OBLASTI EMISNEJ NEUTRÁLNOSTI

Článok 10

Kritériá výberu

1. Členské štáty uznajú za strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti také projekty výroby emisne neutrálnych technológií, ktorých technológia je uvedená v prílohe a ktoré sa nachádzajú v Únii, prispievajú k plneniu cieľov stanovených v článku 1 tohto nariadenia a spĺňajú aspoň jedno z týchto kritérií:
 - a) projekt výroby emisne neutrálnej technológie prispieva k technologickej a priemyselnej odolnosti energetického systému Únie prostredníctvom zvýšenia výrobnnej kapacity komponentu alebo časti v hodnotovom reťazci emisne neutrálnych technológií, v súvislosti s ktorým je Únia vo veľkej miere závislá od dovozu z jedinej tretej krajiny;
 - b) projekt výroby emisne neutrálnej technológie má pozitívny vplyv na dodávateľský reťazec emisne neutrálneho priemyslu Únie alebo jej odberateľské sektory mimo predkladateľa projektu a dotknutého členského štátu, čím prispieva ku konkurencieschopnosti a k tvorbe kvalitných pracovných miest v dodávateľskom reťazci emisne neutrálneho priemyslu Únie, a to podľa aspoň troch z týchto kritérií:
 - i) pridáva podstatnú výrobnú kapacitu v Únii určenú pre emisne neutrálne technológie;
 - ii) vyrába technológie s vylepšenou udržateľnosťou a výkonnosťou;
 - iii) v úzkej spolupráci so sociálnymi partnermi zavádza opatrenia na prilákanie, zvyšovanie zručností alebo rekvalifikáciu pracovnej sily potrebnej v oblasti emisne neutrálnych technológií, a to aj prostredníctvom učňovskej prípravy;
 - iv) uplatňuje komplexné výrobné postupy z oblasti nízkouhlíkového a obehového hospodárstva vrátane rekuperácie odpadového tepla.
2. Členské štáty uznajú za strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti projekty ukladania CO₂, ktoré spĺňajú tieto kumulatívne kritériá:
 - a) geologické úložisko sa nachádza na území Únie, jej výhradných hospodárskych zón alebo na jej kontinentálnom šelfe v zmysle Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve (UNCLOS);
 - b) projekt ukladania CO₂ prispieva k dosiahnutiu cieľa stanoveného v článku 18;
 - c) v rámci projektu ukladania CO₂ bola podaná žiadosť o povolenie na bezpečné a trvalé geologické ukladanie CO₂ v súlade so smernicou 2009/31/ES.
3. Projekty výroby emisne neutrálnych technológií, ktorých technológia je uvedená v prílohe a ktoré sa nachádzajú v „menej rozvinutých a prechodných regiónoch“ a na územiach Fondu na spravodlivú transformáciu a sú oprávnené na financovanie podľa pravidiel politiky súdržnosti, uznajú členské štáty za strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti podľa článku 11 ods. 3 na žiadosť predkladateľa projektu bez toho, aby predkladateľ projektu musel predložiť formálnu žiadosť podľa článku 11 ods. 2.

4. Projekt výroby emisne neutrálnej technológie, ktorý sa nachádza v Únii, prispieva k plneniu cieľov stanovených v článku 1 ods. 1 a využíva buď financovanie z Inovačného fondu, alebo je súčasťou dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu, európskych vodíkových údolí alebo vodíkovej banky, ak sa týmito finančnými prostriedkami podporuje investícia do výrobných kapacít, ktorých technológia je uvedená v prílohe, uznajú členské štáty za strategický projekt v oblasti emisnej neutrálnosti podľa článku 11 ods. 3 na žiadosť predkladateľa projektu bez toho, aby predkladateľ projektu musel predložiť formálnu žiadosť podľa článku 11 ods. 2.

Článok 11 **Žiadosť a uznanie**

1. Žiadosti o uznanie projektov emisne neutrálnych technológií za strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti predkladá predkladateľ projektu príslušnému členskému štátu.
2. Žiadosť uvedená v odseku 1 musí obsahovať všetky tieto informácie:
 - a) relevantný dôkaz týkajúci sa splnenia kritérií stanovených v článku 10 ods. 1 alebo 2;
 - b) podnikateľský plán, v ktorom sa hodnotí finančná životaschopnosť projektu a ktorý je v súlade s cieľom tvorby kvalitných pracovných miest.
3. Členské štáty posúdia žiadosť uvedenú v odseku 1 do jedného mesiaca prostredníctvom spravodlivého a transparentného procesu. Ak členské štáty nerozhodnú do uvedenej lehoty, projekt sa pokladá za schválený.
4. Komisia môže poskytnúť svoje stanovisko k schváleným projektom. V prípade zamietnutia žiadosti členským štátom má žiadateľ právo predložiť žiadosť Komisii, ktorá žiadosť posúdi do 20 pracovných dní.
5. Ak Komisia na základe svojho posúdenia v súlade s odsekom 4 potvrdí zamietnutie žiadosti členským štátom, svoj záver oznámi listom žiadateľovi. Ak sa posúdenie Komisie líši od posúdenia členského štátu, daný projekt sa prediskutuje v rámci platformy Emisne neutrálna Európa.
6. Ak Komisia alebo členský štát zistí, že strategický projekt v oblasti emisnej neutrálnosti sa významne zmenil, prestal spĺňať kritériá stanovené v článku 10 ods. 1 alebo ods. 3, prípadne jeho uznanie vychádzalo zo žiadosti obsahujúcej nesprávne informácie, informuje o tom dotknutého predkladateľa projektu. Po vypočutí predkladateľa projektu môže členský štát odvolať rozhodnutie, na základe ktorého bol projektu udelený štatút strategického projektu v oblasti emisnej neutrálnosti.
7. Projekty, ktoré už nie sú uznané za strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti, strácajú všetky práva spojené s daným štatútom podľa tohto nariadenia.
8. Komisia zriadi a vedie verejne dostupný register strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti.

Článok 12

Prioritný status strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti

1. Predkladatelia projektov a všetky orgány, ktoré sú podľa vnútroštátneho práva príslušné na vydávanie rôznych povolení a oprávnení týkajúcich sa plánovania,

projektovania a výstavby nehnuteľného majetku vrátane energetickej infraštruktúry, zabezpečia, aby sa v prípade strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti uskutočňovali tieto postupy čo najrýchlejšie v súlade s právom Únie a vnútroštátnym právom.

2. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti stanovené v práve Únie, členské štáty priznávajú strategickým projektom v oblasti emisnej neutrálnosti štatút čo najvyššieho národného významu, ak takýto štatút existuje vo vnútroštátnom práve, pričom sa s týmito projektmi primerane zaobchádza v postupoch vydávania povolení vrátane povolení súvisiacich s environmentálnym posúdením a, ak to vnútroštátne právo stanovuje, s priestorovým plánovaním.
3. Strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti sa považujú za projekty, ktoré prispievajú k bezpečnosti dodávok strategických emisne neutrálnych technológií v Únii, a preto sú vo verejnom záujme. Pokiaľ ide o vplyvy na životné prostredie uvedené v článku 6 ods. 4 a v článku 16 ods. 1 bode I smernice 92/43/EHS, v článku 4 ods. 7 smernice 2000/60/ES a v článku 9 ods. 1 písm. a) smernice 2009/147/ES, strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti v Únii sa považujú za projekty vo verejnom záujme a môžu sa považovať za projekty prevažujúceho verejného záujmu, ak sú splnené všetky podmienky stanovené v uvedených smerniciach.
4. Všetky postupy urovnávania sporov, súdne spory, odvolania a opravné prostriedky týkajúce sa strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti pred akýmkoľvek vnútroštátnymi súdmi, tribunálmi, osobitnými súdmi vrátane mediácie alebo rozhodcovského konania, ak existujú vo vnútroštátnom práve, sa považujú za naliehavé, ak a pokiaľ sa vnútroštátnym právom stanovujú takéto zrýchlené postupy, a to za predpokladu, že by sa rešpektovali bežne uplatniteľné práva jednotlivcov alebo miestnych komunít na obhajobu. Predkladatelia strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti sa v náležitých prípadoch zúčastňujú na takýchto zrýchlených postupoch.

Článok 13

Trvanie postupu vydávania povolení pre strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti

1. Postup vydávania povolení pre strategický projekt v oblasti emisnej neutrálnosti nepresiahne žiadnu z týchto lehôt:
 - a) 9 mesiacov v prípade výstavby strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti s ročnou výrobnou kapacitou menej ako 1 GW;
 - b) 12 mesiacov v prípade výstavby strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti s ročnou výrobnou kapacitou viac ako 1 GW;
 - c) 18 mesiacov v prípade všetkých potrebných povolení na prevádzku úložiska v súlade so smernicou 2009/31/ES.
2. V prípade strategických emisne neutrálnych technológií, pre ktoré sa ročná výrobná kapacita nemeria v GW, postup vydávania povolení nepresiahne lehotu 12 mesiacov.
3. Lehoty uvedené v odsekoch 1 a 2 sa skracujú na polovicu v prípade rozširovania výrobnéj kapacity existujúcich výrobných zariadení.
4. Príslušné vnútroštátne orgány zabezpečujú, aby neposkytnutie odpovede príslušných správnych orgánov v príslušných lehotách uvedených v tomto článku malo za následok, že konkrétne čiastkové kroky sa budú považovať za schválené s výnimkou

prípadoch, keď konkrétny projekt podlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa smernice Rady 92/43/EHS alebo smernice 2000/60/ES, smernice 2008/98/ES, smernice 2009/147/ES, smernice 2010/75/EÚ, smernice 2011/92/EÚ alebo smernice 2012/18/EÚ, prípadne určeniu, či je takéto posudzovanie vplyvov na životné prostredie nevyhnutné, pričom príslušné dotknuté posúdenia ešte neboli vykonané, alebo ak vo vnútroštátnom právnom systéme neexistuje zásada tichého súhlasu správneho orgánu. Toto ustanovenie sa neuplatňuje na konečné rozhodnutia o výsledku postupu, ktoré majú byť explicitné. Všetky rozhodnutia sa sprístupňujú verejnosti.

Článok 14

Urýchlenie vykonávania

1. Komisia a členské štáty vykonávajú činnosti na zrýchlenie a prilákanie súkromných investícií do strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti. Takéto činnosti môžu bez toho, aby boli dotknuté články 107 a 108 ZFEÚ, zahŕňať poskytovanie a koordinovanie podpory pre strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti, ktoré čelia ťažkostiam pri prístupe k financovaniu.
2. Členské štáty môžu strategickým projektom v oblasti emisnej neutrálnosti poskytovať administratívnu podporu s cieľom uľahčiť ich rýchle a účinné vykonávanie, a to aj poskytovaním:
 - a) pomoci s cieľom zabezpečiť súlad s uplatniteľnými administratívnymi a oznamovacími povinnosťami;
 - b) pomoci predkladateľom projektov s cieľom prehĺbiť verejnú podporu projektu.

Článok 15

Koordinácia financovania

1. Na platforme Emisne neutrálna Európa, zriadenej podľa článku 28, sa diskutuje o finančných potrebách a prekážkach strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti a o potenciálnych najlepších postupoch, predovšetkým pokiaľ ide o rozvoj cezhraničných dodávateľských reťazcov EÚ, a to najmä na základe pravidelných výmen informácií s príslušnými priemyselnými alianciami.
2. Na platforme Emisne neutrálna Európa sa na žiadosť predkladateľa strategického projektu v oblasti emisnej neutrálnosti diskutuje o tom, ako možno zrealizovať financovanie jeho projektu, a poskytuje sa mu v tejto oblasti poradenstvo s prihliadnutím na už zabezpečené financovanie, pričom sa zohľadnia prinajmenšom tieto aspekty:
 - a) dodatočné súkromné zdroje financovania;
 - b) podpora prostredníctvom zdrojov skupiny Európskej investičnej banky alebo iných medzinárodných finančných inštitúcií vrátane Európskej banky pre obnovu a rozvoj;
 - c) existujúce nástroje a programy členského štátu vrátane nástrojov a programov vnútroštátnych podporných bánk a inštitúcií;
 - d) príslušné financovanie z prostriedkov Únie a programov financovania.

Kapitola III

Kapacita vtláčania CO₂

Článok 16

Cieľ kapacity vtláčania CO₂ na úrovni Únie

Do roku 2030 sa má dosiahnuť ročná vtláčná kapacita v objeme aspoň 50 miliónov ton CO₂ v úložiskách, ktoré sa nachádzajú na území Európskej únie, jej výhradných hospodárskych zón alebo na jej kontinentálnom šelfe v zmysle Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve (UNCLOS) a ktoré nie sú spojené s technikami zvýšenia výťažnosti uhl'ovodíkov.

Článok 17

Transparentnosť údajov o kapacite ukladania CO₂

1. Členské štáty do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia:
 - a) verejne sprístupnia údaje o oblastiach, v ktorých možno na ich území povoliť geologické úložiská;
 - b) zaviazu subjekty, ktoré sú na ich území držiteľmi povolenia, ako sa vymedzuje v článku 1 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES⁷¹, aby verejne sprístupnili všetky geologické údaje týkajúce sa výrobných prevádzok, ktoré boli vyradené z prevádzky alebo ktorých vyradenie z prevádzky bolo oznámené príslušnému orgánu;
 - c) na účely písmena a) údaje zahŕňajú prinajmenšom informácie vyžadované v oznámení Komisie o usmerneniach pre členské štáty k aktualizácii národných energetických a klimatických plánov na roky 2021 – 2030.
2. Do šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia a potom každý rok každý členský štát predloží Komisii správu s opisom:
 - a) prebiehajúcich projektov zachytávania CO₂ a odhadu zodpovedajúcich potrieb vtláčnych a uskladňovacích kapacít;
 - b) prebiehajúcich projektov ukladania CO₂ na svojom území vrátane stavu vydávania povolenia podľa smernice 2009/31/ES, očakávaného dátumu prijatia konečného investičného rozhodnutia a očakávaného dátumu uvedenia do prevádzky;
 - c) vnútroštátnych podporných opatrení, ktoré by sa mohli prijať na urýchlenie projektov uvedených v písmenách a) a b).

Článok 18

Príspevok oprávnených producentov ropy a zemného plynu

1. Každý subjekt, ktorý je držiteľom povolenia, ako sa vymedzuje v článku 1 bode 3 smernice 94/22/ES, musí individuálne prispievať k dosiahnutiu celoúnijného cieľa dostupnej kapacity vtláčania CO₂ stanoveného v článku 16. Tieto individuálne príspevky sa vypočítajú pomerne na základe podielu každého subjektu na produkcii surovej ropy a zemného plynu v Únii od 1. januára 2020 do 31. decembra 2023 a skladajú sa

⁷¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES z 30. mája 1994 o podmienkach udeľovania a používania povolení na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhl'ovodíkov (Ú. v. ES L 164, 30.6.1994, s. 3).

z kapacity vtláčania CO₂ v úložisku povolenom v súlade so smernicou 2009/31/ES o geologickom ukladaní oxidu uhličitého a dostupnom pre trh do roku 2030.

2. Členské štáty do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia identifikujú a nahlásia Európskej komisii subjekty uvedené v odseku 1 a ich objemy produkcie surovej ropy a zemného plynu od 1. januára 2020 do 31. decembra 2023.
3. Komisia po doručení správ predložených podľa článku 17 ods. 2 a po konzultácii s členskými štátmi a zainteresovanými stranami stanoví podiel príspevku subjektov uvedených v odseku 1 k cieľu Únie do roku 2030, pokiaľ ide o kapacitu vtláčania CO₂.
4. Subjekty uvedené v odseku 1 do dvanástich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia predložia Komisii plán s uvedením toho, ako zamýšľajú splniť svoj príspevok k cieľu Únie do roku 2030, pokiaľ ide o kapacitu vtláčania CO₂. V týchto plánoch sa:
 - a) potvrdzuje príspevok subjektu vyjadrený z hľadiska cieľového objemu novej kapacity ukladania a vtláčania CO₂ uvedenej do prevádzky do roku 2030;
 - b) stanovujú spôsoby a míľniky dosiahnutia cieľového objemu.
5. V záujme splnenia cieľových objemov dostupnej vtláčnej kapacity môžu subjekty uvedené v odseku 1 vykonať ktorúkoľvek z týchto činností:
 - a) vypracovať projekty ukladania CO₂ samostatne alebo v spolupráci;
 - b) uzavrieť dohody s inými subjektmi uvedenými v odseku 1;
 - c) uzavrieť dohody s vývojármi projektov ukladania z tretej strany alebo s investormi s cieľom splniť svoj príspevok.
6. Dva roky od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia a potom každý rok predložia subjekty uvedené v odseku 1 správu Komisii s uvedením podrobností o pokroku pri plnení svojho príspevku. Komisia tieto správy zverejní.
7. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 32 s cieľom doplniť toto nariadenie, pokiaľ ide o:
 - a) spôsoby, akými sa zohľadňujú dohody medzi subjektmi uvedenými v odseku 1 a investície do uskladňovacej kapacity držanej tretími stranami, s cieľom splniť ich individuálny príspevok podľa odseku 5 písm. b) a c);
 - b) obsah správ uvedených v odseku 6.

Kapitola IV

Prístup na trhy

Článok 19

Príspevok k udržateľnosti a odolnosti v rámci postupov verejného obstarávania

1. Verejní obstarávatelia a obstarávatelia pri zadávaní zákaziek, v rámci postupov verejného obstarávania, na emisne neutrálne technológie uvedené v prílohe vychádzajú z ekonomicky najvýhodnejšej ponuky, ktorá obsahuje najlepší pomer ceny a kvality, pričom zahŕňa aspoň príspevok ponuky k udržateľnosti a odolnosti, v súlade so smernicami 2014/23/EÚ, 2014/24/EÚ alebo 2014/25/EÚ a s uplatniteľnými odvetvovými právnymi predpismi, ako aj s medzinárodnými záväzkami Únie vrátane Dohody o vládnom obstarávaní a iných medzinárodných dohôd, ktorými je Únia viazaná.

2. Príspevok ponuky k udržateľnosti a odolnosti vychádza z týchto kumulatívnych kritérií, ktoré musia byť objektívne, transparentné a nediskriminačné:
 - a) environmentálna udržateľnosť presahujúca minimálne požiadavky uvedené v platných právnych predpisoch;
 - b) ak je potrebné vypracovať inovačné riešenie, vplyv a kvalita plánu realizácie vrátane opatrení manažmentu rizík;
 - c) v náležitých prípadoch príspevok ponuky k integrácii energetického systému;
 - d) príspevok ponuky k odolnosti s prihliadnutím na podiel výrobkov s pôvodom z jedného zdroja dodávok, ako sa stanovuje v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013⁷², pričom z tohto zdroja pochádza viac ako 65 % dodávok pre danú konkrétnu emisne neutrálnu technológiu v rámci Únie z posledného roka, za ktorý sú k dispozícii údaje v okamihu uskutočnenia ponuky.
3. Verejní obstarávatelia a obstarávatelia pridelujú váhu príspevku ponuky k udržateľnosti a odolnosti, ktorá sa pohybuje na úrovni 15 % až 30 % kritérií na vyhodnotenie ponúk, a to bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie článku 41 ods. 3 smernice 2014/23/EÚ, článku 67 ods. 5 smernice 2014/24/EÚ alebo článku 82 ods. 5 smernice 2014/25/EÚ v prípade pridelenia vyššej váhy kritériám uvedeným v odseku 2 písm. a) a b).
4. Verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ nie je povinný uplatniť úvahy týkajúce sa príspevku emisne neutrálnych technológií k udržateľnosti a odolnosti, ak by sa ich uplatnením zaväzoval daný verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ nadobudnúť zariadenie za neprimerané náklady alebo s inými technickými parametrami, ako sú parametre existujúceho zariadenia, čo by malo za následok nezlučiteľnosť, technické ťažkosti pri prevádzke a údržbe. Rozdiely v nákladoch vyššie ako 10 % môžu verejní obstarávatelia a obstarávatelia považovať za neprimerané. Týmto ustanovením nie je dotknutá možnosť vylúčiť mimoriadne nízke ponuky podľa článku 69 smernice 2014/24/EÚ a článku 84 smernice 2014/25/EÚ ani ním nie sú dotknuté ostatné kritériá na vyhodnotenie ponúk podľa právnych predpisov EÚ vrátane sociálnych aspektov podľa článku 30 ods. 3 a článku 36 ods. 1 druhej zarážky smernice 2014/23/EÚ, článku 18 ods. 2 a článku 67 ods. 2 smernice 2014/24/EÚ, a článku 36 ods. 2 a článku 82 ods. 2 smernice 2014/24/EÚ.

Článok 20

Aukcie zamerané na zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 4 smernice (EÚ) 2018/2001 a články 107 a 108 zmluvy, a bez toho, aby boli dotknuté medzinárodné záväzky Únie vrátane Dohody o vládnom obstarávaní a iných medzinárodných dohôd, ktorými je Únia viazaná, členské štáty, regionálne alebo miestne orgány, verejnoprávne inštitúcie alebo združenia vytvorené jedným alebo viacerými takýmito orgánmi alebo jednou alebo viacerými takýmito verejnoprávnymi inštitúciami posúdia príspevok k udržateľnosti a odolnosti, ako sa uvádza v článku 19 ods. 2 tohto nariadenia, a to pri navrhovaní kritérií použitých na zoradenie ponúk v rámci aukcií, ktorých cieľom je podporiť výrobu a spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov, ako sa vymedzuje v článku 2 ods. 1 smernice (EÚ) 2018/2001.

⁷²

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

2. Príspevku k udržateľnosti a odolnosti sa pridáva váha kritéria na vyhodnotenie ponúk vo výške 15 % až 30 % bez toho, aby bola dotknutá možnosť prideliť vyššiu váhu kritériám uvedeným v článku 19 ods. 2 písm. a) a b), ak je to uplatniteľné podľa právnych predpisov Únie, ako aj bez toho, aby bol dotknutý akýkoľvek limit pre necenové kritériá stanovené podľa pravidiel štátnej pomoci.
3. Členské štáty, regionálne alebo miestne orgány, verejnoprávne inštitúcie alebo združenia vytvorené jedným alebo viacerými takýmito orgánmi alebo jednou alebo viacerými takýmito verejnoprávnymi inštitúciami nie sú povinné uplatniť úvahy týkajúce sa príspevku emisne neutrálnych technológií k udržateľnosti a odolnosti, ak by sa ich uplatnením tieto subjekty zaväzovali nadobudnúť zariadenie za neprimerané náklady alebo s inými technickými parametrami, ako sú parametre existujúceho zariadenia, čo by malo za následok nezlučiteľnosť, technické ťažkosti pri prevádzke a údržbe. Rozdiely v nákladoch vyššie ako 10 % môžu verejní obstarávatelia a obstarávatelia považovať za neprimerané.

Článok 21

Iné formy verejnej intervencie

1. Bez toho, aby boli dotknuté články 107 a 108 zmluvy a článok 4 smernice 2018/2001⁷³, a v súlade s medzinárodnými záväzkami Únie, členské štáty, regionálne alebo miestne orgány, verejnoprávne inštitúcie alebo združenia vytvorené jedným alebo viacerými takýmito orgánmi alebo jednou alebo viacerými takýmito verejnoprávnymi inštitúciami pri rozhodovaní o zavedení schém pre domácnosti alebo spotrebiteľov, ktorými sa motivujú k nákupu konečných výrobkov emisne neutrálnych technológií uvedených v prílohe, navrhnu tieto schémy takým spôsobom, aby u prijímateľov podporili nákup konečných výrobkov emisne neutrálnych technológií, ktoré majú veľký príspevok k udržateľnosti a odolnosti, ako sa uvádza v článku 19 ods. 2, a to poskytnutím dodatočnej primeranej finančnej kompenzácie.
2. Dodatočná finančná kompenzácia poskytovaná orgánmi v súlade s odsekom 1 v dôsledku uplatnenia kritérií uvedených v článku 19 ods. 2 písm. b), c) a d) nepresiahne 5 % nákladov spotrebiteľa na konečný výrobok emisne neutrálnej technológie.
3. Orgán pri navrhovaní a vykonávaní schémy, na ktorú sa vzťahuje odsek 1, vychádza z otvoreného, nediskriminačného a transparentného postupu posúdenia príspevku k odolnosti a udržateľnosti v prípade výrobkov dostupných na trhu. Právo kedykoľvek požiadať o zapojenie do schémy sa vzťahuje na každý konečný výrobok emisne neutrálnej technológie. Orgán stanoví minimálne hodnotiace kritérium, ktoré musí byť splnené, aby výrobky boli oprávnené na dodatočnú finančnú kompenzáciu v rámci podpornej schémy.
4. Členské štáty uverejňujú na jednotnom voľne prístupnom webovom sídle všetky informácie týkajúce sa schém podľa článku 21 ods. 1 pre každý relevantný výrobok emisne neutrálnej technológie.

⁷³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov.

Článok 22

Koordinácia iniciatív v oblasti prístupu na trhy

1. Komisia v prípade potreby poskytuje usmernenia ku kritériám na hodnotenie príspevku k odolnosti a udržateľnosti v prípade dostupných výrobkov, na ktoré sa vzťahujú formy verejnej intervencie podľa článkov 19, 20 a 21.
2. Komisia sprístupňuje a pravidelne aktualizuje zoznam všetkých konečných výrobkov emisne neutrálnych technológií uvedených v prílohe, ktorý je rozčlenený podľa podielu dodávok do Únie s pôvodom v rôznych tretích krajinách v poslednom roku, za ktorý sú k dispozícii údaje.
3. Platforma Emisne neutrálna Európa diskutuje o opatreniach prijatých členskými štátmi na vykonávanie článkov 19 a 21 a uskutočňuje výmenu najlepších postupov, okrem iného v súvislosti s praktickým využitím kritérií, ktorými sa vymedzuje príspevok k udržateľnosti a odolnosti vo verejnom obstarávaní, alebo so schémami, ktorými sa stimuluje nákup konečných výrobkov emisne neutrálnych technológií.

Kapitola V

Zlepšovanie zručností pre tvorbu kvalitných pracovných miest

Článok 23

Európske akadémie emisne neutrálneho priemyslu

1. Komisia aj prostredníctvom poskytovania počiatočného financovania podporuje zriaďovanie európskych akadémii emisne neutrálneho priemyslu, ktorých cieľom je:
 - a) vytvárať programy vzdelávania, obsah, ako aj učebné a školiace materiály na odbornú prípravu a vzdelávanie v oblasti vývoja, výroby, inštalácie, uvádzania do prevádzky, prevádzky, údržby a recyklácie emisne neutrálnych technológií, v oblasti surovín, ako aj na podporu kapacít subjektov verejného sektora príslušných pre vydávanie povolení a oprávnení uvedených v kapitole II a verejných obstarávateľov uvedených v kapitole IV tohto nariadenia;
 - b) umožniť a presadzovať využívanie programov vzdelávania, obsahu a materiálov poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy v členských štátoch, okrem iného aj prostredníctvom odbornej prípravy školiteľov, a rozvíjať mechanizmy na zabezpečenie kvality odbornej prípravy ponúkanej poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy v členských štátoch na základe uvedených programov vzdelávania, obsahu a materiálov;
 - c) vypracovať a využívať certifikáty vrátane mikrocertifikátov s cieľom uľahčiť transparentnosť nadobudnutých zručností a zlepšiť možnosť presunov medzi pracovnými miestami a cezhraničnú mobilitu pracovnej sily a podporovať zosúladovanie relevantných ponúkaných a požadovaných pracovných miest prostredníctvom nástrojov, ako sú Európske služby zamestnanosti (EURES) a EURAXESS.
2. Európske akadémie emisne neutrálneho priemyslu bojujú proti rodovým stereotypom a osobitnú pozornosť venujú potrebe aktivovať na účely pracovného trhu viac žien a mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy.

Regulované povolania v emisne neutrálnom priemysle a uznávanie odborných kvalifikácií

1. Členské štáty do 31. decembra 2024 a potom každé dva roky určia, či sú programy vzdelávania vytvorené európskymi akadémiami emisne neutrálneho priemyslu rovnocenné vo vzťahu ku konkrétnym kvalifikáciám, ktoré vyžaduje hostiteľský členský štát na prístup k regulovaným činnostiam v rámci povolania, ktoré predstavuje osobitný záujem pre emisne neutrálny priemysel. Členské štáty zabezpečujú, aby výsledky týchto posúdení boli zverejnené a jednoducho prístupné online.
2. Ak členský štát dospeje k záveru, že existuje rovnocennosť, ako sa opisuje v prvom odseku tohto článku, uľahčuje uznávanie certifikátov vydaných poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy na základe programov vzdelávania vytvorených akadémiami podľa hlavy III kapitoly I smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES⁷⁴ vždy, keď držiteľ takéhoto certifikátu požaduje prístup k regulovanému povolaniu v zmysle článku 3 ods. 1 písm. a) smernice 2005/36/ES a k povolaniu osobitného záujmu pre emisne neutrálny priemysel, a to uznaním certifikátu ako dostatočného dokladu o formálnej kvalifikácii.
3. Ak je prístup k povolaniu osobitného významu pre emisne neutrálny priemysel regulovaný v zmysle článku 3 ods. 1 písm. a) smernice 2005/36/ES, členské štáty sa usilujú o vytvorenie spoločného súboru minimálnych vedomostí, zručností a spôsobilostí potrebných na vykonávanie tohto konkrétneho povolania s cieľom vytvoriť spoločný rámec pre odbornú prípravu, ako sa uvádza v článku 49a ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES, aby sa umožnilo automatické uznávanie kvalifikácií. Platforma Emisne neutrálna Európa môže tiež predkladať návrhy, ako sa uvádza v článku 49a ods. 3 smernice 2005/36/ES.

Článok 25

Platforma Emisne neutrálna Európa a zručnosti

Platforma Emisne neutrálna Európa, uvedená v článku 28, podporuje dostupnosť a využívanie zručností v oblasti emisne neutrálnych technológií a u príslušných orgánov a verejných obstarávateľov uvedených v kapitolách II a IV prostredníctvom týchto úloh:

1. pomáhať Komisii pri posudzovaní, priebežnom monitorovaní a prognózovaní dopytu a ponuky pracovnej sily, ktorá disponuje súbormi zručností potrebnými v oblasti emisne neutrálnych technológií, ako aj dostupnosti a zavádzania zodpovedajúcich príležitostí na vzdelávanie a odbornú prípravu, pričom príslušne formuje činnosti európskych akadémií emisne neutrálneho priemyslu;
2. monitorovať činnosť európskych akadémií emisne neutrálneho priemyslu a poskytovateľov vzdelávania a odbornej prípravy, ktorí ponúkajú programy vzdelávania vytvorené akadémiami, podporovať synergie s ostatnými iniciatívami a projektmi v oblasti zručností na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie a zabezpečovať dohľad;
3. pomáhať pri mobilizácii zainteresovaných strán vrátane priemyslu, sociálnych partnerov a poskytovateľov vzdelávania a odbornej prípravy na účely zavádzania programov vzdelávania vytvorených európskymi akadémiami emisne neutrálneho priemyslu;

⁷⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 255, 30.9.2005, s. 22).

4. pomáhať pri prijímaní a uznávaní vzdelávacích certifikátov európskych akadémií emisne neutrálneho priemyslu v členských štátoch s cieľom podporovať uznávanie zručností a zosúladovanie ponúkaných a požadovaných pracovných miest, okrem iného aj propagovaním platnosti a akceptácie certifikátov na celom trhu práce Európskej únie;
5. prispieť k vytvoreniu európskych profesijných profilov, ktoré zahŕňajú spoločný súbor vedomostí, zručností a spôsobilostí pre kľúčové povolania v oblasti emisne neutrálnych technológií, čerpajúc okrem iného z programov vzdelávania vytvorených európskymi akadémiami emisne neutrálneho priemyslu, v prípade potreby s použitím terminológie podľa Európskej klasifikácie zručností, kompetencií, kvalifikácií a povolání (ESCO) na uľahčenie transparentnosti a mobility medzi pracovnými miestami a cez hranice vnútorného trhu;
6. podporovať primerané pracovné podmienky v prípade pracovných miest v technologických odvetviach v oblasti emisnej neutrálnosti, aktiváciu mládeže, žien a seniorov na trhu práce pre potreby technologických odvetví v oblasti emisnej neutrálnosti a prilákanie kvalifikovaných pracovníkov z tretích krajín, čím sa dosiahne rozmanitejšia pracovná sila;
7. uľahčovať bližšiu spoluprácu a výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi s cieľom zlepšiť dostupnosť zručností v oblasti emisne neutrálnych technológií, a to aj prispievaním k politikám Únie a členských štátov s cieľom prilákať nové talenty z tretích krajín.

Kapitola VI

Inovácia

Článok 26

Experimentálne regulačné prostredia pre emisne neutrálne technológie

1. Členské štáty môžu z vlastnej iniciatívy vytvoriť experimentálne regulačné prostredia pre emisne neutrálne technológie umožňujúce vývoj, testovanie a validáciu inovačných emisne neutrálnych technológií v kontrolovanom prostredí reálneho sveta na obmedzenú dobu pred ich uvedením na trh alebo uvedením do používania, čím sa posilní regulačné vzdelávanie a potenciál rozšírenia a širšieho zavádzania. Členské štáty vytvoria experimentálne regulačné prostredia pre emisne neutrálne technológie v súlade s odsekom 1 na žiadosť akejkoľvek spoločnosti, ktorá vyvíja inovačné emisne neutrálne technológie, spĺňa kritériá oprávnenosti a podmienky účasti uvedené v odseku 4 písm. a) a ktorá bola vybratá príslušnými orgánmi na základe výberového konania uvedeného v odseku 4 písm. b).
2. Spôsoby a podmienky vytvorenia a prevádzky experimentálnych regulačných prostredí pre emisne neutrálne technológie podľa tohto nariadenia sa prijímajú prostredníctvom vykonávacích aktov v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 36. Tieto spôsoby a podmienky v čo najväčšej možnej miere podporujú flexibilitu príslušných vnútroštátnych orgánov, pokiaľ ide o vytváranie a prevádzkovanie ich experimentálnych regulačných prostredí pre emisne neutrálne technológie, podporujú inováciu a regulačné vzdelávanie, a najmä zohľadňujú osobitné okolnosti a kapacity zúčastnených MSP vrátane startupov. Vykonávacie akty uvedené v odseku 3 zahŕňajú spoločné hlavné zásady v týchto otázkach:
 - a) oprávnenosť a výber na účasť na experimentálnych regulačných prostrediach pre emisne neutrálne technológie;

- b) postup podávania žiadosti, účasť, monitorovanie, vystúpenie z experimentálnych regulačných prostredí pre emisne neutrálne technológie a ich ukončenie vrátane plánu experimentálneho prostredia a správy pri výstupe z neho;
 - c) podmienky týkajúce sa účastníkov.
3. Účasť na experimentálnych regulačných prostrediach pre emisne neutrálne technológie nemá vplyv na právomoci dohľadu a nápravy, ktorými disponujú orgány vykonávajúce dohľad nad experimentálnym prostredím. Testovanie, vývoj a validácia inovačných emisne neutrálnych technológií sa uskutočňujú pod priamym dohľadom a vedením príslušných orgánov. Príslušné orgány vykonávajú svoje právomoci dohľadu flexibilným spôsobom v medziach príslušných právnych predpisov prostredníctvom prispôbenia existujúcich regulačných postupov a s využitím svojej diskrečnej právomoci pri vykonávaní právnych ustanovení a ich presadzovaní pri konkrétnom projekte experimentálneho regulačného prostredia pre emisne neutrálne technológie, pričom cieľom je odstrániť prekážky, zmierniť regulačné zaťaženie, znížiť regulačnú neistotu a podporiť inovácie v oblasti emisne neutrálnych technológií.
4. Ak je to potrebné na dosiahnutie cieľa uvedeného v tomto článku, príslušné orgány zvážia udelenie odchýlok alebo výnimiek v rozsahu povolenom príslušnými právnymi predpismi Únie alebo vnútroštátnymi právom. Príslušné orgány zabezpečujú, aby plán experimentálneho prostredia zaručoval rešpektovanie kľúčových cieľov a základných požiadaviek právnych predpisov EÚ a vnútroštátnych právnych predpisov. Príslušné orgány zabezpečujú, aby akékoľvek významné riziká pre zdravie, bezpečnosť alebo životné prostredie, ktoré sa zistia počas vývoja a testovania inovačných emisne neutrálnych technológií, boli verejne oznámené a viedli k okamžitému pozastaveniu procesu vývoja a testovania, až kým nedôjde k zmierneniu takéhoto rizika. Ak sa príslušné orgány domnievajú, že navrhovaný projekt vyvoláva mimoriadne riziká pre zdravie a bezpečnosť pracovníkov, pre bežnú populáciu alebo životné prostredie, najmä z toho dôvodu, že sa týka testovania, vývoja alebo validácie s použitím mimoriadne toxických látok, plán experimentálneho prostredia schvália až vtedy, keď sa presvedčia, že sa zaviedli náležité záruky, ktoré sú primerané zistenému mimoriadnemu riziku.
5. Za predpokladu, že účastníci rešpektujú plán experimentálneho prostredia a podmienky svojej účasti vydané v súlade s týmto článkom a ako sa uvádza v odseku 2 a v dobrej viere dodržiavajú usmernenia poskytnuté orgánmi, orgány neuložia žiadne administratívne pokuty ani iné sankcie za porušenie uplatniteľných právnych predpisov Únie alebo členského štátu, ktoré sa týkajú emisne neutrálnej technológie pod dohľadom v rámci experimentálneho regulačného prostredia.
6. Účastníci experimentálneho regulačného prostredia pre inovačné emisne neutrálne technológie sú podľa uplatniteľných právnych predpisov Únie a členských štátov upravujúcich zodpovednosť naďalej zodpovední za akúkoľvek škodu spôsobenú tretím stranám v dôsledku testovania, ktoré sa uskutočňuje v takomto experimentálnom regulačnom prostredí.
7. Trvanie experimentálneho regulačného prostredia pre emisne neutrálne technológie možno predĺžiť prostredníctvom rovnakého postupu po dohode s príslušným vnútroštátnym orgánom.

8. Experimentálne regulačné prostredia pre emisne neutrálne technológie sa navrhnu a zrealizujú takým spôsobom, aby v prípade potreby uľahčovali cezhraničnú spoluprácu medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Členské štáty, ktoré vytvorili experimentálne regulačné prostredia pre emisnú neutralitu, koordinujú svoje činnosti a spolupracujú v rámci platformy Emisne neutrálna Európa s cieľom výmeny relevantných informácií. Každoročne podávajú Komisii správu o výsledkoch vykonávania experimentálnych regulačných prostredí vrátane osvedčených postupov, získaných poznatkov a odporúčaní týkajúcich sa ich nastavenia a, ak je to náležité, o uplatňovaní tohto nariadenia a iných právnych predpisov Únie v rámci experimentálneho regulačného prostredia spôsobom prispôsobeným na účely daného experimentálneho prostredia.

Článok 27

Opatrenia pre malé a stredné podniky

1. Členské štáty prijímajú tieto opatrenia:
 - a) malým a stredným podnikom poskytujú prednostný prístup k experimentálnym regulačným prostrediam pre inovačné emisne neutrálne technológie, pokiaľ spĺňajú podmienky oprávnenosti stanovené v článku 26;
 - b) organizujú činnosti zamerané na zvyšovanie informovanosti o účasti malých a stredných podnikov v experimentálnych regulačných prostrediach;
 - c) v prípade potreby vytvoria vyhradený kanál na komunikáciu s malými a so strednými podnikmi s cieľom poskytovať usmernenia a odpovedať na otázky týkajúce sa vykonávania článku 26.
2. Členské štáty zohľadňujú osobitné záujmy a potreby malých a stredných podnikov a poskytujú primeranú administratívnu podporu na účely účasti na experimentálnych regulačných prostrediach. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie článkov 107 a 108 zmluvy, členské štáty by mali informovať malé a stredné podniky o dostupnej finančnej podpore pre ich činnosti v experimentálnych regulačných prostrediach.

Kapitola VII

Riadenie

Článok 28

Zriadenie platformy Emisne neutrálna Európa a jej úlohy

1. Zriaďuje sa platforma Emisne neutrálna Európa (ďalej len „platforma“).
2. Platforma vykonáva úlohy stanovené v tomto nariadení.
3. Platforma môže radiť a pomáhať Komisii a členským štátom v súvislosti s ich opatreniami na dosiahnutie cieľov uvedených v kapitole I tohto nariadenia s prihliadnutím na národné energetické a klimatické plány členských štátov predložené podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999⁷⁵.

⁷⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).

4. Komisia a členské štáty môžu v rámci platformy koordinovať priemyselné partnerstvá zamerané na emisnú neutrálnosť, ako aj spolupracovať s príslušnými tretími krajinami s cieľom pomôcť pri propagácii globálneho zavádzania emisne neutrálnych technológií a podporovať úlohu priemyselných kapacít EÚ pri príprave podmienok na celosvetový prechod na čistú energiu v súlade s celkovými cieľmi tohto nariadenia, ktoré vyplývajú z článku 1 tohto nariadenia. Platforma môže pravidelne diskutovať na tieto témy:
- a) ako zlepšiť spoluprácu medzi Úniou a tretími krajinami v rámci celého hodnotového reťazca emisne neutrálnych technológií;
 - b) ako riešiť necolné prekážky obchodu, napríklad prostredníctvom vzájomného uznávania posudzovania zhody alebo záväzkov s cieľom zamedziť obmedzeniam vývozu;
 - c) ktoré tretie krajiny by sa mali uprednostniť pri uzatváraní priemyselných partnerstiev zameraných na emisnú neutrálnosť s prihliadnutím na:
 - i) potenciálny príspevok k bezpečnosti dodávok vzhľadom na svoju výrobnú kapacitu v oblasti emisne neutrálnych technológií;
 - ii) skutočnosť, či existujú dohody o spolupráci medzi treťou krajinou a Úniou.
5. Členské štáty podporujú Komisiu pri vykonávaní opatrení v oblasti spolupráce stanovených v rámci priemyselného partnerstva zameraného na emisnú neutrálnosť. Cieľom priemyselných partnerstiev zameraných na emisnú neutrálnosť bude uľahčovať obchod medzi účastníkmi, a to aj podporou potrebných investícií v rámci Únie a v tretích krajinách, posilňovaním odolnosti a udržateľnosti podporných hodnotových reťazcov a zaručením rovnakých podmienok.

Článok 29

Štruktúra a fungovanie platformy Emisne neutrálna Európa

1. Platforma je zložená z členských štátov a Komisie. Predsedá jej zástupca Komisie.
2. Každý členský štát vymenuje do platformy zástupcu na vysokej úrovni. Ak je to vhodné vzhľadom na funkciu a odborné znalosti, členský štát môže mať v súvislosti s rôznymi úlohami týkajúcimi sa práce platformy viac než jedného zástupcu. Každý člen platformy má svojho náhradníka.
3. Platforma na návrh Komisie prijíma svoj rokovací poriadok jednoduchou väčšinou svojich členov.
4. Platforma zasadá v pravidelných intervaloch s cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie svojich úloh stanovených v tomto nariadení. V prípade potreby platforma zasadá na odôvodnenú žiadosť Komisie alebo jednoduchej väčšiny svojich členov.
5. Komisia pomáha platforme prostredníctvom výkonného sekretariátu, ktorý poskytuje technickú a logistickú podporu.
6. Platforma môže zriaďovať stále alebo dočasné podskupiny na riešenie konkrétnych problémov a úloh.
7. Platforma prizýva zástupcov Európskeho parlamentu, aby sa ako pozorovatelia zúčastnili na jej zasadnutiach, a to aj na zasadnutiach stálych alebo dočasných podskupín uvedených v odseku 6.

8. V prípade potreby môže platforma alebo Komisia pozvať odborníkov a iné tretie strany, aby sa zúčastnili na zasadnutiach platformy a podskupín alebo poskytli písomné príspevky.
9. Platforma prijíma potrebné opatrenia na zabezpečenie bezpečného zaobchádzania s dôvernými a citlivými obchodnými informáciami a ich spracúvania.
10. Platforma vynakladá maximálne úsilie na dosiahnutie konsenzu.
11. Platforma sa koordinuje a spolupracuje s existujúcimi priemyselnými alianciami.

Článok 30

Skĺbenie s národnými energetickými a klimatickými plánmi

Členské štáty zohľadňujú toto nariadenie pri príprave svojich národných energetických a klimatických plánov a ich aktualizácií predkladaných podľa článkov 3, 9 a 14 nariadenia (EÚ) 2018/1999, najmä pokiaľ ide o rozmer „výskum, inovácia a konkurencieschopnosť“ energetickej únie, a pri predkladaní svojich dvojročných správ o pokroku v súlade s článkom 17 uvedeného nariadenia.

Kapitola VIII Monitorovanie

Článok 31

Monitorovanie

1. Komisia priebežne monitoruje:
 - a) pokrok Únie v súvislosti s cieľmi Únie uvedenými v článku 1 a súvisiaci vplyv tohto nariadenia;
 - b) pokrok v súvislosti s cieľom kapacity vtláčania CO₂ na úrovni Únie uvedeným v článku 16.
2. Členské štáty a vnútroštátne orgány, ktoré členské štáty na tento účel určia, zhromažďujú a poskytujú údaje a iné dôkazy požadované podľa odseku 1 písm. a) a b). Konkrétne zhromažďujú a každoročne predkladajú Komisii údaje o:
 - a) vývoji a trendoch na trhu v oblasti emisne neutrálnych technológií vrátane priemerných investičných výrobných nákladov a vstupných nákladov, ako aj trhových cien za príslušné emisne neutrálne technológie;
 - b) výrobnej kapacity emisne neutrálnych technológií a súvisiacich činnostiach vrátane údajov o zamestnanosti a zručnostiach, ako aj o pokroku v dosahovaní cieľov do roku 2030 uvedených v odôvodnení 13;
 - c) hodnote a objeme dovozu emisne neutrálnych technológií do Únie a ich vývozu z Únie;
 - d) priemernom trvaní postupov vydávania povolení podľa tohto nariadenia;
 - e) druhoch a počte povolení vydaných na vnútroštátnej úrovni za posledných 12 mesiacov;
 - f) počte dokončených, zastavených alebo zrušených postupov vydávania povolení za posledných 12 mesiacov a o druhoch prekážok, ktoré sa vyskytli v prípade prerušenia alebo zrušenia;

- g) počte experimentálnych prostredí vytvorených za posledných 12 mesiacov;
 - h) objeme CO₂ trvalo uloženého v podzemí v súlade so smernicou 2009/31/ES.
3. Tieto údaje zahŕňajú prinajmenšom informácie vyžadované v oznámení Komisie o usmerneniach pre členské štáty k aktualizácii národných energetických a klimatických plánov na roky 2021 – 2030.
 4. Prvú správu zasiela Komisii každý členský štát do konca mája v roku, ktorý nasleduje po dátume nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Následné správy sa zasielajú do konca mája každého roku.
 5. Členské štáty zasielajú údaje zozbierané podľa odseku 2 tohto článku aj národným štatistickým úradom a Eurostatu na účely zostavovania a uverejňovania štatistiky v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009⁷⁶. Členské štáty určia vnútroštátny orgán zodpovedný za zasielanie údajov národným štatistickým úradom a Eurostatu.
 6. Komisia na základe správ predložených podľa odseku 2 tohto článku monitoruje pokrok Únie uvedený v odseku 1 písm. a) a každoročne uverejňuje súvisiace odporúčania ako súčasť výročných správ o konkurencieschopnosti technológií čistej energie podľa článku 35 ods. 2 písm. m) nariadenia (EÚ) 2018/1999.
 7. Komisia na základe návrhov žiadostí o povolenie predložených podľa článku 10 smernice 2009/31/ES a na základe správ predložených podľa článku 17 ods. 2 a článku 18 ods. 4 a 6 tohto nariadenia monitoruje pokrok v dosahovaní celouijného cieľa kapacity vtláčania CO₂, ako sa uvádza v odseku 1 písm. b) tohto článku, a každoročne podáva správu Európskemu parlamentu a Rade.

Kapitola IX

Záverečné ustanovenia

Článok 32

Delegovanie právomoci

Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 33 s cieľom zmeniť spôsoby, akými sa zohľadňujú dohody medzi subjektmi uvedenými v článku 18 ods. 1 a investície do uskladňovacej kapacity držanej tretími stranami na účely splnenia ich jednotlivého príspevku stanoveného v článku 18 ods. 5, ako aj obsah správ uvedených v článku 18 ods. 6.

Článok 33

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedená v článku 32 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od [dátumu uplatňovania]. Komisia vypracuje správu týkajúcu

⁷⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009 o európskej štatistike a o zrušení nariadenia (ES, Euratom) č. 1101/2008 o prenose dôverných štatistických údajov Štatistickému úradu Európskych spoločenských, nariadenia Rady (ES) č. 322/97 o štatistike Spoločenstva a rozhodnutia Rady 89/382/EHS, Euratom o založení Výboru pre štatistické programy Európskych spoločenských (Ú. v. EÚ L 87, 31.3.2009, s. 164).

sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevzniesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 32 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 32 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 34 **Postup výboru**

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
4. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 8 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 v spojení s jeho článkom 4.

Článok 35 **Hodnotenie**

1. Komisia do...[troch rokov po dátume začatia uplatňovania tohto nariadenia] a potom každé tri roky vykoná hodnotenie tohto nariadenia a predloží správu o hlavných zisteniach Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru.
2. V hodnotení sa posúdi, či sa dosiahli ciele tohto nariadenia, ako sú stanovené v článku 1, a jeho vplyv na komerčných používateľov, najmä na MSP, a koncových používateľov a ciele Európskej zelenej dohody.
3. V hodnotení sa zohľadní výsledok procesu monitorovania, ako sa uvádza v článku 31.
4. Príslušné orgány členských štátov poskytnú Komisii všetky relevantné informácie, ktoré majú k dispozícii a ktoré môže Komisia požadovať na účely vypracovania správy uvedenej v odseku 1.

Článok 36

Zaobchádzanie s dôvernými informáciami

1. Informácie získané počas vykonávania tohto nariadenia sa použijú len na účely tohto nariadenia, pričom sú chránené príslušnými právnymi predpismi Únie a vnútroštátnymi právnymi predpismi.
2. Členské štáty a Komisia zabezpečia ochranu podnikových a obchodných tajomstiev a iných citlivých, dôverných a utajovaných informácií získaných a vytvorených pri uplatňovaní tohto nariadenia vrátane odporúčaní a opatrení, ktoré sa majú prijať, v súlade s právom Únie a príslušným vnútroštátnym právom.
3. Členské štáty a Komisia zabezpečia, aby sa stupeň utajenia utajovaných skutočností poskytovaných alebo vymieňaných podľa tohto nariadenia neznižoval a aby sa takéto utajované skutočnosti neodtajňovali bez predchádzajúceho písomného súhlasu pôvodcu.
4. Ak členský štát usúdi, že prezentácia agregovaných informácií v súvislosti s článkom 18 môže aj napriek tomu ohroziť jeho záujmy národnej bezpečnosti, môže odôvodneným oznámením namietat' proti prezentácii Komisiou.
5. Komisia a vnútroštátne orgány, ich úradníci, zamestnanci a iné osoby, ktoré pracujú pod dohľadom týchto orgánov, zabezpečujú dôvernosť informácií získaných pri vykonávaní svojich úloh a činností. Táto povinnosť sa vzťahuje aj na všetkých zástupcov členských štátov, pozorovateľov, odborníkov a iných účastníkov, ktorí sa zúčastňujú zasadnutí platformy podľa článku 29.

Článok 37

Zmeny nariadenia (EÚ) 2018/1724

Nariadenie (EÚ) 2018/1724 sa mení takto:

1. V prílohe I sa v prvom stĺpci dopĺňa nový riadok „R. Projekty výroby emisne neutrálnych technológií“.
2. V prílohe I sa v druhom stĺpci v riadku „R. Projekty výroby emisne neutrálnych technológií“ dopĺňajú tieto body:
 - „1. informácie o postupe vydávania povolení“
 - „2. financovanie a investičné služby“
 - „3. možnosti financovania na úrovni Únie alebo členských štátov“
 - „4. služby na podporu podnikania týkajúce sa okrem iného priznania k dani z príjmu právnických osôb, miestnych daňových zákonov a pracovného práva“.
3. V prílohe II sa v prvom stĺpci dopĺňa nový riadok „Projekty výroby emisne neutrálnych technológií“.
4. V prílohe II sa v druhom stĺpci v riadku „Projekty výroby emisne neutrálnych technológií“ dopĺňa tento bod:
 - „postupy pre všetky príslušné administratívne povolenia na plánovanie, výstavbu, rozšírenie a prevádzkovanie projektov výroby emisne neutrálnej technológie vrátane stavebných povolení, chemických povolení a povolení na pripojenie do sústavy, ako aj environmentálnych posúdení a povolení, ak sa vyžadujú, a ktoré sa vzťahujú na všetky administratívne žiadosti a postupy“.
5. V prílohe II sa v treťom stĺpci v riadku „Projekty výroby emisne neutrálnych technológií“ dopĺňa tento bod:

„všetky výstupy, ktoré sa týkajú postupov od potvrdenia platnosti žiadosti až po oznámenie komplexného rozhodnutia o výsledku postupu zo strany príslušného zodpovedného vnútroštátneho orgánu“.

6. V prílohe III sa dopĺňa tento bod:

„8. Príslušné vnútroštátne orgány konajúce ako jednotné kontaktné miesto podľa článku 4 nariadenia [akt o emisne neutrálnom priemysle]“.

Článok 38

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom... [deň nasledujúci po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*].

Uplatňuje sa od [dátumu nadobudnutia účinnosti]. Do [dva roky od dátumu uplatňovania tohto nariadenia] sa článok 19 ods. 2 písm. a), b) a c) uplatňuje len na zákazky uzavreté centrálnymi obstarávacími organizáciami, ako sa vymedzuje v článku 2 ods. 1 bode 16 smernice 2014/24/EÚ a v článku 2 ods. 1 bode 12 smernice 2014/25/EÚ, a na zákazky s hodnotou 25 miliónov EUR alebo s vyššou hodnotou.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda/predsedačka*

*Za Radu
predseda/predsedačka*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

1.2. Príslušné oblasti politiky

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

1.4. Ciele

1.4.1. Všeobecné ciele

1.4.2. Špecifické ciele

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

1.4.4. Ukazovatele výkonnosti

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy

1.5.2. Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

1.5.3. Poznatzky získané z podobných skúseností v minulosti

1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi

1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly

2.2.2. Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie

2.2.3. Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

3.2.2. Odhadované výsledky financované z operačných rozpočtových prostriedkov

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

3.2.3.1. Odhadované potreby ľudských zdrojov

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

3.2.5. Príspevky od tretích strán

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o zriadení rámca opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby výrobkov emisne neutrálnych technológií (akt o emisne neutrálnom priemysle)

1.2. Príslušné oblasti politiky

Jednotný trh
Európska zelená dohoda
Európa pripravená na digitálny vek
Silnejšia Európa vo svete

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

☒ **novej akcie**

☐ **novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu⁷⁷**

☐ **predĺženia trvania existujúcej akcie**

☐ **zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie alebo presmerovania jednej alebo viacerých akcií na ďalšiu/novú akciu**

1.4. Ciele

1.4.1. Všeobecné ciele

V Priemyselnom pláne Zelenej dohody sa stanovuje komplexný prístup na podporu rozšírenia technológií čistej energie rozdelený na štyri piliere. Cieľom prvého piliera, na ktorý sa zameriava tento akt o emisne neutrálnom priemysle, je vytvorenie regulačného prostredia, v rámci ktorého sa zjednodušuje a zrýchľuje vydávanie povolení pre nové závody na výrobu výrobkov emisne neutrálnych technológií a uľahčuje sa rozširovanie európskeho emisne neutrálneho priemyslu.

Zámerom aktu o emisne neutrálnom priemysle je zvýšiť odolnosť Únie a zaistiť bezpečnosť dodávok energie v Únii, ako aj podporovať energetickú efektívnosť a rozvoj nových a obnoviteľných foriem energie.

Všeobecným cieľom aktu o emisne neutrálnom priemysle je vytvoriť podmienky pre rozširovanie výrobnnej kapacity emisne neutrálnych technológií v Únii, podporovať ciele Únie v oblasti dekarbonizácie do roku 2030 a zaistiť bezpečnosť dodávok pre emisne neutrálne technológie potrebné na zabezpečenie odolnosti energetického systému Únie.

Všeobecný cieľ tohto návrhu sa najprv premieta do cieľa zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu stanovením harmonizovaných pravidiel inštalácie výrobnnej kapacity pre emisne neutrálne technológie v Únii.

⁷⁷

Podľa článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

1.4.2. Špecifické ciele

Týmto nariadením sa stanovuje rámec na zvýšenie konkurencieschopnosti priemyselnej základne Únie pre emisne neutrálne technológie a na posilnenie príspevku Únie ku globálnemu prechodu na emisne neutrálne hospodárstvo, pričom sa ním urýchljuje prechod Únie na nízkouhlíkové zdroje energie, a to aj prostredníctvom dekarbonizácie ťažkého priemyslu.

Nariadenie obsahuje opatrenia na splnenie osobitného cieľa, ktorým je zabezpečiť, aby sa výrobná kapacita v oblasti emisne neutrálnych technológií v Únii priblížila do roku 2030 k referenčnej hodnote aspoň 40 % ročných potrieb Únie v oblasti zavádzania zodpovedajúcich technológií potrebných na dosiahnutie cieľov Únie v oblasti energetiky a klímy do roku 2030 alebo dosiahla túto referenčnú hodnotu.

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uved'te, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na príjemcov/cieľové skupiny.

Cieľom aktu o emisne neutrálnom priemysle je rozšíriť výrobu emisne neutrálnych technológií a zvýšiť konkurencieschopnosť priemyselnej základne emisne neutrálnych technológií. V dôsledku toho sa touto iniciatívou posilní odolnosť a konkurencieschopnosť nášho budúceho dekarbonizovaného energetického systému.

Akt o emisne neutrálnom priemysle je zameraný na riešenie týchto hlavných síl motivujúcich k investíciám do výroby emisne neutrálnych technológií:

- zvýšenie investičnej istoty, zlepšenie zamerania a koordinácie politiky prostredníctvom stanovenia jasných cieľov a mechanizmov monitorovania,
- zníženie administratívneho zaťaženia v prípade navrhovania projektov výroby emisne neutrálnych technológií, a to aj zjednodušením administratívnych požiadaviek a uľahčením vydávania povolení, zriaďovaním experimentálnych regulačných prostredí a zabezpečením prístupu k informáciám,
- uľahčenie prístupu na trhy osobitnými opatreniami, ktoré sa týkajú verejného dopytu, prostredníctvom postupov verejného obstarávania a aukcií, ako aj prostredníctvom schém na podporu súkromného dopytu spotrebiteľov,
- uľahčenie a umožnenie projektov zachytávania a ukladania oxidu uhličitého, a to aj prostredníctvom zvýšenia dostupnosti geologických úložísk,
- podpora inovácií, a to aj prostredníctvom experimentálnych regulačných prostredí,
- zvýšenie úrovne zručností v oblasti emisne neutrálnych technológií, a tým podporení tvorby kvalitných pracovných miest,
- koordinácia priemyselných partnerstiev zameraných na emisnú neutralnosť.

1.4.4. Ukazovatele výkonnosti

Uved'te ukazovatele na monitorovanie pokroku a dosiahnutých výsledkov.

V nariadení sa predpokladá vytvorenie piliera venovaného monitorovaniu iniciatívy. Posilnenou spoluprácou v rámci Európskej únie sa zabezpečí zhromažďovanie potrebných a porovnateľných informácií a údajov.

Komisia bude monitorovať vývoj a trendy pri dosahovaní príslušných cieľov aktu, pokiaľ ide o výrobu emisne neutrálnych technológií EÚ. Komisia po troch rokoch posúdi výstupy, výsledky a vplyv iniciatívy. Hlavné zistenia hodnotenia budú

predložené vo forme správy Európskemu parlamentu a Rade, ako aj Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov. Správa sa takisto zverejní.

Komisia vytvorí aj podrobný program na monitorovanie výstupov, výsledkov a vplyvov tohto nariadenia spolu s programom monitorovania, v ktorom sa stanovujú prostriedky a intervaly zberu údajov.

Komisia bude monitorovať vývoj technológií, trendy na trhu a konkurencieschopnosť emisne neutrálnych technológií EÚ, ako aj vplyv tohto nariadenia. Výsledky tohto monitorovania a súvisiace odporúčania sa budú každoročne uverejňovať ako súčasť výročných správ o konkurencieschopnosti technológií čistej energie.

Komisia bude spolupracovať s členskými štátmi, pokiaľ ide o intenzívnejší dohľad nad trhom v súvislosti s osobitnými požiadavkami na výrobky s cieľom zabezpečiť, aby sa na trh uvádzali len výrobky, ktoré sú v súlade s právnymi predpismi Únie, čím sa zabezpečia rovnaké podmienky tak na vnútornej, ako aj na celosvetovej úrovni.

V záujme splnenia cieľa ročnej v tlačnej kapacity v geologických úložiskách bude Komisia monitorovať pokrok v dosahovaní celouijného cieľa kapacity vtláčania CO₂ a bude o ňom každoročne podávať správu.

Uvedené ciele sa opätovne posúdia a Komisia s pomocou platformy Emisne neutrálna Európa bude pravidelne monitorovať pokrok. Platforma Emisne neutrálna Európa bude monitorovať vykonávanie hodnotenia a prispievať k nemu. Platforma Emisne neutrálna Európa bude zohrávať dôležitú úlohu pri zhromažďovaní dôkazov z priemyslu a členských štátov EÚ a pri vymedzení a vykonávaní politickej podpory pre dodávateľské reťazce technológií čistej energie. Platforma Emisne neutrálna Európa bude zohrávať dôležitú úlohu aj pri monitorovaní zvyšovania úrovne zručností prostredníctvom monitorovania akadémií emisne neutrálneho priemyslu a pri posudzovaní dopytu a ponuky v súvislosti s pracovnou silou disponujúcou súborom zručností potrebnými v emisne neutrálnych priemyselných odvetviach.

V rámci monitorovania nad rámec základného monitorovania vykonávaného platformou možno v emisne neutrálnych priemyselných odvetviach ďalej merať vývoj v týchto oblastiach:

- počet právnych subjektov (ďalej rozdelených podľa veľkosti, druhu a krajiny usadenia) zapojených do opatrení podporovaných v rámci iniciatívy,
- celková výška investícií do emisne neutrálnych priemyselných odvetví vrátane využívania finančných prostriedkov investovaných z verejného aj súkromného sektora,
- výška investícií vynaložených spoločnosťami so zohľadnením segmentu hodnotového reťazca, v ktorom pôsobia,
- monitorovanie údajov o vývoji projektov, dopytu a ponuky,
- zákazky zadané na základe kritérií týkajúcich sa environmentálnej udržateľnosti, inovácie a integrácie systému,
- monitorovanie činností akadémií emisne neutrálneho priemyslu zameraných na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu, ako sú podporované platformou Emisne neutrálna Európa, vrátane počtu študentov a súvisiacich investícií, monitorovanie tvorby dodatočných pracovných miest v emisne neutrálnych priemyselných odvetviach a ich hlavných kvalitatívnych vlastností, a to aj vo vzťahu k mzdám, pracovným podmienkam a pracovnoprávnym vzťahom.

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy

Nariadenie by sa malo v plnej miere uplatňovať krátko po jeho prijatí, t. j. v deň nasledujúci po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Ešte predtým však budú zavedené jeho počiatkové prvky, napríklad platforma Emisne neutrálna Európa, ktorá bola založená v novembri 2022. V akte o emisne neutrálnom priemysle sa ďalej vymedzuje riadiaca štruktúra platformy.

Delegované akty sa môžu prijať po dôkladnom posúdení vplyvov a po konzultácii so zainteresovanými stranami s cieľom zohľadniť technologické zmeny a vývoj na trhu, a to v súlade s cieľmi a kritériami iniciatívy.

Zhromažďovanie informácií od organizácií, ktoré zastupujú podniky vyrábajúce čisté technológie, by už malo prebiehať a členské štáty už prediskutovali s Komisiou niekoľko možných opatrení na podporu čistej technológie a emisne neutrálnych priemyselných odvetví v Európe a na uskutočnenie monitorovania svojich hodnotových reťazcov.

1.5.2. Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

Priemyselný plán Zelenej dohody je založený za štyroch pilieroch, pričom prvým pilierom, ktorý predstavuje túto iniciatívu, je akt o emisne neutrálnom priemysle. Týmto aktom sa vytvára regulačné prostredie so zjednodušeným a zrýchleným vydávaním povolení pre nové závody na výrobu technológií čistej energie a uľahčuje sa ním rozširovanie európskeho emisne neutrálneho priemyslu.

Rozsiahlejšie využívanie technológií čistej energie a emisne neutrálnych technológií je kľúčové a pomáha EÚ splniť svoj cieľ dosiahnuť do roku 2050 záväzky v rámci balíka Fit for 55 pre klimaticky neutrálnu EÚ. Prechod na obnoviteľné zdroje energie má takisto zásadný význam pre zabezpečenie stabilných dodávok energie pre EÚ, ktoré budú podporovať jej priemysel a v konečnom dôsledku jej úlohu zabezpečovať národnú bezpečnosť členských štátov. Akt tým prispieva k odhodlaniu EÚ dosiahnuť otvorenú strategickú autonómiu.

Európa v uplynulom roku zaznamenala prerušenia v dodávateľských reťazcoch pre technológie v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a emisne neutrálne technológie, ktoré spôsobili nedostatok vo viacerých hospodárskych odvetviach a potenciálne vážne spoločenské dôsledky.

V ekosystéme emisne neutrálnych technológií sú zdroje dodávok relatívne málo diverzifikované, pričom niektoré výrobky sú vo veľkej miere závislé od vývozu z tretích krajín. Trhový podiel priemyslu EÚ je pod silným tlakom v dôsledku subvencií v tretích krajinách, ktorými sa narúšajú rovnaké podmienky. Touto iniciatívou sa zabezpečia priaznivé podmienky prostredníctvom viacerých opatrení, napríklad skrátením lehôt v rámci vydávania povolení a zvýšením verejného dopytu. To priemyselným odvetviám v Európe pomôže prilákať finančné prostriedky na výrobu emisne neutrálnych technológií. Na vytvorenie pevnej priemyselnej základne pre emisne neutrálne technológie a ich dodávateľské reťazce v celej EÚ sú kľúčové zvýšené investície do európskej výroby emisne neutrálnych technológií.

Cieľom nie je len znížiť závislosť, ale aj využiť hospodárske príležitosti, ktoré vyplývajú z globálneho trhu technológií emisne neutrálneho priemyslu, v prípade ktorého sa podľa Medzinárodnej agentúry pre energiu očakáva, že do roku 2030 dosiahne ročnú hodnotu približne 600 miliárd EUR, ako sa uvádza v pracovnom dokumente útvarov Komisie, ktorý je sprievodným dokumentom k návrhu. Okrem toho sa aktom zvýši konkurencieschopnosť európskeho ekosystému emisne neutrálneho priemyslu a európskeho priemyslu ako celku, a to prostredníctvom poskytovania inovačných výrobkov európskym občanom. Únia má aktíva na to, aby získala vedúce postavenie v oblasti priemyslu na budúcom trhu s technológiami čistej energie a emisne neutrálnymi technológiami.

Navyše sa týmto opatrením na úrovni EÚ zabráni fragmentácii spôsobenej 27 regulačnými prístupmi a uľahčí sa dosahovanie klimatických cieľov na úrovni EÚ.

1.5.3. *Poznatzky získané z podobných skúseností v minulosti*

Oznámenie: V Priemyselnom pláne v kontexte Zelenej dohody určenom pre vek emisnej neutrálnosti z roku 2023 sa uvádza, prečo je potrebná silná spoločná európska reakcia s cieľom podporiť emisne neutrálny priemysel. Komisia v rámci Priemyselného plánu Zelenej dohody navrhuje predložiť akt o emisne neutrálnom priemysle v snahe podporiť priemyselnú konkurencieschopnosť emisne neutrálnych technológií v EÚ.

Východiskovým bodom plánu je potreba v nasledujúcom desaťročí výrazne zintenzívniť technologický rozvoj, výrobu a zavádzanie technológií emisne neutrálneho priemyslu, ako aj pozdvihnúť pridanú hodnotu celoeurópskeho prístupu k spoločnému riešeniu tejto výzvy. Zámery plánu sťažuje globálna konkurencia v oblasti surovín a pracovníkov s náležitými zručnosťami. Jeho cieľom je riešiť túto dichotómiu zameraním sa na tie oblasti, ktoré môžu Európe najviac prospieť. Plán má zároveň zabrániť riziku nahradenia našej závislosti od ruských fosílnych palív inými strategickými závislosťami, ktoré by mohli brániť nášmu prístupu ku kľúčovým technológiám a vstupom pre zelenú transformáciu, a to kombináciou diverzifikácie a vlastného vývoja a výroby. Plánom sa doplní prebiehajúce úsilie o transformáciu priemyslu v kontexte Európskej zelenej dohody a priemyselnej stratégie EÚ, najmä akčného plánu pre obehové hospodárstvo. Najvyššou prioritou zostáva takisto modernizácia a dekarbonizácia energeticky náročných priemyselných odvetví, ako aj zabezpečenie profesijnej zmeny a vytvárania kvalitných pracovných miest prostredníctvom odbornej prípravy a vzdelávania.

Európska únia sa tradične spoliehala na silné regulačné prostredie, pokiaľ ide o vytváranie priaznivých podmienok pre podnikanie, vytváranie kvalitných pracovných miest pre pracovnú silu a vysokú úroveň ochrany životného prostredia. Tieto tri rozmery sa môžu navzájom posilňovať, ak má regulácia vyvážený charakter a inteligentnú koncepciu, čo si vyžaduje nepretržitú pozornosť. Komisia preto zaviedla „kontrolu konkurencieschopnosti“ všetkých nových právnych predpisov, aby sa zabezpečilo riešenie všetkých potenciálnych vplyvov na konkurencieschopnosť. Jednoduché, predvídateľné a jasné regulačné prostredie je kľúčovým predpokladom podpory investícií.

1.5.4. *Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi*

Komisia a členské štáty vykonávajú činnosti na uľahčenie podmienok na podporu investícií zameraných na priemyselný emisne neutrálny dodávateľských reťazec EÚ. Tieto činnosti sa budú zameriavať najmä na urýchlenie investícií do strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti.

Platforma Emisne neutrálna Európa bude pomáhať Komisii a členským štátom identifikovať prekážky a možné najlepšie postupy, a to najmä na základe pravidelných výmen s príslušnými priemyselnými alianciami, ako sú aliance v oblasti batérií, solárnych panelov a partnerstvo pre priemyselný hodnotový reťazec elektrolyzérův.

Cieľom iniciatívy je podporiť mobilizáciu finančných prostriedkov, ktoré patria do týchto hláv viacročného finančného rámca:

okruh 1 – Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika: hlava 2 Európske strategické investície

_Fond InvestEU

okruh 1 – Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika: hlava 3 Jednotný trh

_Program pre jednotný trh

okruh 2 – Súdržnosť, odolnosť a hodnoty: hlava 5 Regionálny rozvoj a súdržnosť

_Európsky fond regionálneho rozvoja

okruh 2 – Súdržnosť, odolnosť a hodnoty: hlava 6 Obnova a odolnosť

_Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti

okruh 2 – Súdržnosť, odolnosť a hodnoty: hlava 7. Investície do ľudí, sociálnej súdržnosti a hodnôt

_Európsky sociálny fond

okruh 3 – Prírodné zdroje a životné prostredie: hlava 9 – Životné prostredie a ochrana klímy

_Fond na spravodlivú transformáciu

V rámci nástroja NextGenerationEU sa v 27 národných plánoch obnovy a odolnosti financovaných z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti už vyčlenili prostriedky v objeme 250 miliárd EUR na zelené opatrenia vrátane investícií na podporu dekarbonizácie priemyslu. V rámci programu Horizont Európa sa vyčleňuje 40 miliárd EUR na výskum a inovácie v kontexte Zelenej dohody, a to aj v partnerstve s priemyslom. V rámci politik súdržnosti vrátane Fondu na spravodlivú transformáciu je na zelenú transformáciu k dispozícii približne 85 miliárd EUR. Komisia bude ďalej uľahčovať rýchlu mobilizáciu investícií v rámci politiky súdržnosti, ktoré sú určené na podporu Priemyselného plánu Zelenej dohody, a to aj urýchlením navrhovania a finančnej kompenzácie projektov v oblasti energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov prostredníctvom štandardných systémův náhrad. Tieto zdroje financovania z prostriedkov EÚ dosiaľ v značnej miere prospeli výskumu a inováciám či využívaniu energie z obnoviteľných zdrojův a súvisiacej infraštruktúry, no už menej boli zamerané na rozvoj výrobných kapacít v tomto odvetví. Financovanie priemyselných emisne neutrálnych hodnotových reťazcov sa môže zintenzívniť z hľadiska rozsahu a rýchlosti. Aby sa však zabránilo fragmentácii jednotného trhu v dôsledku rozličných úrovní vnútroštátnej podpory a rôznorodých kapacít na jej poskytovanie, treba zabezpečiť aj primerané financovanie na úrovni EÚ, aby sa uľahčilo prosperovanie takýchto priemyselných hodnotových reťazcov v celej Únii.

1.5.5. *Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia*

Iniciatíva patrí pod Priemyselný plán Zelenej dohody, v ktorom sa stanovuje podpora európskeho emisne neutrálneho priemyslu. Možnosti financovania stanovené v tomto oddiele nezávisia od návrhu, ale môžu sa vykonávať na základe predtým existujúcich právnych predpisov súvisiacich s týmto návrhom.

Cieľom návrhu je posilniť konkurencieschopnosť európskeho emisne neutrálneho priemyslu a podporiť rýchly prechod na klimatickú neutralitu. Cieľom plánu je vytvoriť priaznivejšie prostredie pre rozširovanie priemyselných kapacít EÚ v oblasti emisne neutrálnych technológií a výrobkov v záujme plnenia ambiciózných cieľov Európy v oblasti klímy. Plán vychádza z predchádzajúcich iniciatív a opiera sa o silné stránky jednotného trhu EÚ, pričom sa ním dopĺňa prebiehajúce úsilie v kontexte Európskej zelenej dohody, v ktorej sa uznávajú výhody investovania do našej konkurencieschopnej udržateľnosti budovaním spravodlivejšej, zelenej a digitalizovanejšej Európy. Takisto sa ním podporuje úsilie v rámci plánu REPowerEU, ktorý bol reakciou EÚ na ťažkosti a narušenie svetového trhu s energiou spôsobené inváziou Ruska na Ukrajinu s cieľom transformovať energetický systém Európy ukončením závislosti EÚ od ruských fosílnych palív a riešením klimatickej krízy. Celkovo to povedie k zvýšeným úsporám energie, diverzifikácii dodávok energie a urýchlenu zavádzaniu nízkouhlíkovej energie.

Komisia v pláne oznámila svoj zámer umožniť členským štátom väčšiu flexibilitu pri poskytovaní štátnej pomoci, ktorá je obmedzená na dôsledne vymedzené oblasti a jej realizácia má dočasný charakter. Pokiaľ ide o štátnu pomoc, v pláne sa vysvetľuje, že politika hospodárskej súťaže EÚ poskytuje nástroje na podporu vývoja a zavádzania kľúčových špičkových technológií vrátane odbornej prípravy so strategickým významom pre zelenú a digitálnu transformáciu pri súčasnom zachovaní integrity jednotného trhu a dodržiavaní medzinárodných záväzkov EÚ.

Komisia bude viesť konzultácie s členskými štátmi o návrhu na dočasné prispôsobenie pravidiel štátnej pomoci do konca roka 2025 s cieľom ďalej urýchliť a zjednodušiť jej poskytovanie, a to na základe menej komplikovaných výpočtov, jednoduchších postupov a zrýchlených schválení. Tieto zmeny pomôžu členským štátom aj pri realizácii konkrétnych projektov v rámci národných plánov obnovy, ktoré patria do ich rozsahu pôsobnosti. V pláne sa ďalej vysvetľuje, že v záujme urýchlenu zavádzania nových projektov sa ešte viac zefektívni a zjednoduší schvaľovanie projektov súvisiacich s dôležitými projektmi spoločného európskeho záujmu.

Existuje viacero nástrojov, ktoré súvisia s aktom o emisne neutrálnom priemysle a môžu sa vykonávať na základe existujúcich právnych predpisov.

Program InvestEU

Významnou úlohou Programu InvestEU je rozvoj investícií do emisne neutrálnych technológií v EÚ. Tento program je nástrojom Únie slúžiacim na urýchlenu súkromných investícií v prioritných oblastiach EÚ. EÚ vďaka prostriedkom z EIB, EIF či EBOR, ako aj iniciatívam 14 ďalších implementujúcich partnerov podporuje verejné a súkromné investície do emisne neutrálnych technológií a priemyselných inovácií.

Inovačný fond

Inovačný fond slúži na podporu vývoja a prvotného zavedenia technológií a riešení, ktoré sú zamerané na dekarbonizáciu energeticky náročných priemyselných odvetví, na rozvoj využívania energie z obnoviteľných zdrojov a uskladňovania energie (vrátane

vývoja a výroby batérií a vodíkových technológií) a na posilnenie dodávateľských emisne neutrálnych reťazcov prostredníctvom podpory výroby kritických komponentov pre odvetvie batérií, odvetvie využívania veternej a solárnej energie, ako aj odvetvia výroby elektrolyzéro, palivových článkov a tepelných čerpadiel.

Dôležité projekty spoločného európskeho záujmu

Dôležité projekty spoločného európskeho záujmu môžu významne prispieť k dosiahnutiu strategických cieľov Únie, najmä vzhľadom na ich pozitívne účinky presahovania. Dôležité projekty spoločného európskeho záujmu umožňujú spájať členské štáty a zainteresované strany z celej Únie v snahe prekonať významné trhové alebo systémové zlyhania a spoločenské výzvy, ktoré by nebolo možné riešiť inak.

Európsky fond suverenity

V strednodobom horizonte má Komisia v úmysle poskytnúť systémovú odpoveď na investičné potreby, a preto v kontexte preskúmania viacročného finančného rámca, ktoré bude prebiehať do leta 2023, predloží návrh na zriadenie Európskeho fondu suverenity. Komisia navyše zvažuje možnosti, ako by sa mohlo zvýšiť celkové financovanie Programu InvestEU, a to najmä na obdobie 2024 – 2027.

V záujme odstránenia nedostatku investícií potrebných na prechod na emisne neutrálne hospodárstvo je cieľom týchto iniciatív prilákať súkromné financovanie, ktorým sa doplnia prostriedky na dosiahnutie cieľov.

Ako sa podrobne uvádza ďalej v texte, vykonávanie tohto právneho predpisu si bude vyžadovať dodatočné ľudské zdroje, ako aj určité podporné výdavky.

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

☐ Obmedzené trvanie

- ☐ V platnosti od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR.
- ☐ Finančný vplyv na viazané rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR a na platobné rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR.

☒ Neobmedzené trvanie

- Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od RRRR do RRRR,
- a potom bude implementácia pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu⁷⁸

☒ Priame riadenie na úrovni Komisie

- ☒ prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie,
- ☐ prostredníctvom výkonných agentúr.

☐ Zdieľané riadenie s členskými štátmi

☐ Nepriame riadenie, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

- ☐ tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,
- ☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te),
- ☐ Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,
- ☐ subjekty uvedené v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách,
- ☐ verejnoprávne subjekty,
- ☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ sú poskytnuté primerané finančné záruky,
- ☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktorým sú poskytnuté primerané finančné záruky,
- ☐ subjekty alebo osoby poverené vykonávaním osobitných akcií v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.
- *V prípade viacerých spôsobov riadenia uved'te v oddiele „Poznámky“ presnejšie vysvetlenie.*

Poznámky

⁷⁸

Vysvetlenie metód plnenia rozpočtu a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovom sídle BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

Uved'te časový interval a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

Tento legislatívny finančný výkaz zahŕňa výdavky na zamestnancov, verejné obstarávanie a prípadne správne dojednania. Na tento druh výdavkov sa uplatňujú štandardné pravidlá. Komisia vyhodnotí výstup, výsledky a vplyv tohto návrhu tri roky po dátume začatia jeho uplatňovania. Na účely vykonania hodnotenia platforma Emisie neutrálna Európa, členské štáty a príslušné vnútroštátne orgány poskytnutú Komisii na jej požiadanie informácie.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly*

Spôsobom riadenia iniciatívy je priame riadenie Komisiou. Komisii bude pomáhať riadiaci orgán, ktorým je platforma Emisie neutrálna Európa zložená zo zástupcov členských štátov a zainteresovaných strán. Celkovo si iniciatíva vyžaduje výdavky na zamestnancov, verejné obstarávanie a možné správne dojednania. Na tento druh výdavkov sa uplatňujú štandardné pravidlá.

2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie*

Celkovo si iniciatíva vyžaduje výdavky na zamestnancov, výdavky na štúdie a výskum, počiatočné financovanie na podporu zakladania a fungovania akadémií emisne neutrálneho priemyslu a na iné správne dojednania. Na tento druh výdavkov sa uplatňujú štandardné pravidlá.

Väčšina aspektov tejto iniciatívy sa riadi štandardnými postupmi na zaobstarávanie technickej pomoci, zapájanie zainteresovaných strán a prijímanie sekundárnych právnych predpisov. Najväčším rizikom, ktoré sa už načrtlo v minulosti, je nedostatok ľudských zdrojov na vykonanie pracovných plánov.

K tomuto návrhu nie je pripojené žiadne formálne posúdenie vplyvu. Vzhľadom na naliehavosť konať z dôvodov vysvetlených v predchádzajúcom texte nebolo možné uskutočniť posúdenie vplyvu v časovom rámci, ktorý bol k dispozícii pred prijatím návrhu. Analýza je uvedená v pracovnom dokumente útvarov Komisie o „posúdení investičných potrieb a dostupnosti finančných prostriedkov na posilnenie výrobných kapacít EÚ v oblasti emisne neutrálnych technológií“, ktorý je priložený k tomuto návrhu. Príprava tejto iniciatívy zahŕňala cieľnú konzultáciu so zainteresovanými stranami, pričom dlhodobé a pravidelné kontakty so zainteresovanými stranami z odvetvia, s členskými štátmi a priemyselnými zväzmi umožnili získanie značného množstva informácií a spätnej väzby relevantných pre návrh. Napriek tomu, že sa zohľadnili informácie relevantné vzhľadom na možnosti politiky uvedené v návrhu, v budúcnosti sa stále môžu vyskytnúť nezamýšľané dôsledky a vplyvy tejto iniciatívy. Komisia ich má v úmysle čo najskôr identifikovať, keďže sa môžu vyskytnúť v súvislosti s rozsiahlymi postupmi monitorovania stanovenými v nariadení, pričom akékoľvek nezamýšľané dôsledky bude riešiť prostredníctvom vhodných prostriedkov a opatrení.

2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

Celkovo si iniciatíva vyžaduje výdavky na zamestnancov, prípadne verejné obstarávanie a prípadne správne dojednania. Na tento druh výdavkov sa uplatňujú štandardné pravidlá.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uved'te existujúce alebo plánované preventívne a ochranné opatrenia, napr. zo stratégie na boj proti podvodom.

Komisia zabezpečí, aby sa v rámci platformy Emisne neutrálna Európa ako riadiaceho orgánu uplatňovali postupy boja proti podvodom vo všetkých fázach procesu riadenia.

Komisia zabezpečí, aby sa prijali príslušné opatrenia, aby sa pri vykonávaní opatrení financovaných na základe príslušných aktov s prihliadnutím na akt o emisne neutrálnom priemysle chránili finančné záujmy Únie prostredníctvom uplatňovania preventívnych opatrení na zamedzenie podvodom, korupcii a iným protiprávnym činnostiam, prostredníctvom účinných kontrol a v prípade, že sa zistia nezrovnalosti, prostredníctvom vymáhania neoprávnene vyplatených súm a prípadne prostredníctvom účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií.

Európsky dvor audítorov má právomoc vykonávať na základe dokumentov a na mieste audit v súvislosti s programom. Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) môže vykonať kontrolu a inšpekciu na mieste, pokiaľ ide o hospodárske subjekty, ktorých sa dané finančné prostriedky priamo alebo nepriamo týkajú, v súlade s postupmi ustanovenými v nariadení (Euratom, ES) č. 2185/96 a v nariadení č. 883/2013 s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, korupcii alebo inej nezákonnej činnosti, ktoré narušajú finančné záujmy Únie, pokiaľ ide o dohodu o grante alebo rozhodnutie o grante alebo o zmluvu týkajúcu sa poskytnutia finančných prostriedkov Únie. Spoločné podniky budú takisto musieť pristúpiť k Medziinštitucionálnej dohode z 25. mája 1999 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Komisiou Európskych spoločenstiev, ktorá sa týka vnútorných vyšetrovaní Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF). Európska prokuratúra (EPPO) môže vykonávať vyšetrovania v súlade s ustanoveniami a postupmi stanovenými v nariadení Rady (EÚ) 2017/193923 s cieľom vyšetrovať trestné činy poškodzujúce finančné záujmy Únie.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

V poradi, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevok			
	Číslo		krajín EZVO ⁸⁰	kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátov ⁸¹	iných tretích krajín	iné pripísané príjmy
1	03.02.01.01	DRP/ NRP	ÁNO/ NIE	ÁNO/ NIE	ÁNO/ NI E	ÁNO/ NIE
1	03.02.02.00	DRP/ NRP	ÁNO/ NIE	ÁNO/ NIE	ÁNO/ NI E	ÁNO/ NIE
1	01.02.02.54	DRP/ NRP	ÁNO/ NIE	ÁNO/ NIE	ÁNO/ NI E	ÁNO/ NIE

- Požadované nové rozpočtové riadky

V poradi, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevok			
	Číslo		krajín EZVO	kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátov	iných tretích krajín	iné pripísané príjmy

⁷⁹ DRP = diferencované rozpočtové prostriedky/NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

⁸⁰ EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

⁸¹ Kandidátske krajiny a prípadne potenciálni kandidáti zo západného Balkánu.

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto operačných rozpočtových prostriedkov:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	Číslo	
------------------------------------	-------	--

GR: GROW			Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			SPOLU
• Operačné rozpočtové prostriedky											
Rozpočtový riadok ⁸² 03.020101 – Fungovanie a rozvoj vnútorného trhu s tovarom a so službami	Závázky	1a		0,180	0,180	0,180	0,180				0,720
	Platby	2a		0,060	0,180	0,180	0,180	0,120			0,720
Rozpočtový riadok 03.02.02.00 – Pilier MSP v rámci Program pre jednotný trh	Závázky	1b	2,500								2,500
	Platby	2b	0,500	2,000							2,500
Rozpočtový riadok 01.02.02.54 – Spoločný podnik pre čistý vodík	Závázky	1b	3,000								3,000
	Platby	2b	0,750	2,250							3,000
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov ⁸³											
Rozpočtový riadok		3									

⁸² Podľa oficiálnej rozpočtovej nomenklatúry.

⁸³ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie vykonávania programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

Rozpočtové prostriedky pre GR GROW SPOLU	Závazky	= 1a + 1b + 3	5,500	0,180	0,180	0,180	0,180				6,220
	Platby	= 2a + 2b + 3	1,25	4,310	0,180	0,180	0,180	0,120			6,220

• Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Závazky	4	5,500	0,180	0,180	0,180	0,180			6,220
	Platby	5	1,250	4,310	0,180	0,180	0,180	0,120		
• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU		6								
Rozpočtové prostriedky OKRUHU 1 viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	= 4 + 6	5,500	0,180	0,180	0,180	0,180			6,220
	Platby	= 5 + 6	1,250	4,310	0,180	0,180	0,180	0,120		6,220

Ak má návrh/iniciatíva vplyv na viaceré operačné okruhy, zopakujte oddiel uvedený vyššie:

• Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU (všetky operačné okruhy)	Závazky	4								
	Platby	5								
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU (všetky operačné okruhy)		6								
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 6 viacročného finančného rámca SPOLU (referenčná suma)	Závazky	= 4 + 6								
	Platby	= 5 + 6								
	Platby	= 5 + 6								

Okruh viacročného finančného rámca	7	„Administratívne výdavky“
---	----------	---------------------------

Tento oddiel treba vyplniť s použitím rozpočtových údajov administratívnej povahy, ktoré sa najprv uvedú v [prílohe k legislatívnemu finančnému výkazu](#) (príloha 5 k rozhodnutiu Komisie o interných pravidlách plnenia oddielu všeobecného rozpočtu Európskej únie týkajúceho sa Komisie), ktorá sa na účely medziútvarevej konzultácie nahrá do aplikácie DECIDE.

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			SPOLU
GR: GROW										
• Ľudské zdroje			0,513	0,513	0,513	0,513	0,513			2,565
• Ostatné administratívne výdavky			0,025	0,025	0,025	0,025	0,025			0,125
GR GROW SPOLU	Rozpočtové prostriedky		0,538	0,538	0,538	0,538	0,538			2,69

		Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			SPOLU
GR: ENER										
• Ľudské zdroje			0,513	0,513	0,513	0,513	0,513			2,565
• Ostatné administratívne výdavky										
GR ENER SPOLU	Rozpočtové prostriedky		0,513	0,513	0,513	0,513	0,513			2,565

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 7 viacročného finančného rámca SPOLU	(Závázky spolu = Platby spolu)		1,051	1,051	1,051	1,051	1,051			5,255
---	-----------------------------------	--	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	-------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok 2023	Rok 2024 ⁸⁴	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			SPOLU
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 7 viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	5,500	1,231	1,231	1,231	1,231	1,051			11,457
	Platby	1,250	5,361	1,231	1,231	1,231	1,171			11,457

3.2.2. Odhadované výsledky financované z operačných rozpočtových prostriedkov

viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uved'te ciele a výstupy			Rok N		Rok N + 1		Rok N + 2		Rok N + 3		Uved'te všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)						SPOLU	
	VÝSTUPY																	
	↓	Druh ⁸⁵	Priemer né náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklad y	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet spolu
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 1 ⁸⁶ ...																		
– Výstup																		
– Výstup																		
– Výstup																		
Špecifický cieľ č. 1 medzisúčet																		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 2...																		

⁸⁴ Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína vykonávať. Nahraďte „N“ očakávaným prvým rokom vykonávania (napríklad: 2021). To isté urobte aj pri nasledujúcich rokoch.

⁸⁵ Výstupy sú produkty, ktoré sa majú dodať, a služby, ktoré sa majú poskytnúť (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

⁸⁶ Ako je uvedené v bode 1.4.2. „Špecifické ciele...“.

– Výstup																		
Špecifický cieľ č. 2 medzisúččet																		
SPOLU																		

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov administratívnej povahy.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto administratívnych rozpočtových prostriedkov:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok 2023	Rok 2024 ⁸⁷	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			SPOLU
--	-------------	---------------------------	-------------	-------------	-------------	---	--	--	-------

OKRUH 7 viacročného finančného rámca									
Ludské zdroje		1,026	1,026	1,026	1,026	1,026			5,13
Ostatné administratívne výdavky		0,025	0,025	0,025	0,025	0,025			0,125
Medzisúčet OKRUHU 7 viacročného finančného rámca		1,051	1,051	1,051	1,051	1,051			5,255

Mimo OKRUHU 7⁸⁸ viacročného finančného rámca									
Ludské zdroje									
Ostatné administratívne výdavky									
Medzisúčet mimo OKRUHU 7 viacročného finančného rámca									
Mimo OKRUHU 7⁸⁹ viacročného finančného rámca									

⁸⁷ Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína vykonávať. Nahradte „N“ očakávaným prvým rokom vykonávania (napríklad: 2021). To isté urobte aj pri nasledujúcich rokoch.

⁸⁸ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky na podporu vykonávania programov a/alebo akcií EÚ (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

⁸⁹ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky na podporu vykonávania programov a/alebo akcií EÚ (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

Ludské zdroje									
Ostatné administratívne výdavky									
Medzisúččet mimo OKRUHU 7 viacročného finančného rámca									
SPOLU		1,051	1,051	1,051	1,051	1,051			5,255

Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a na ostatné administratívne výdavky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

3.2.3.1. Odhadované potreby ľudských zdrojov

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto ľudských zdrojov:

odhady sa vyjadrujú v jednotkách ekvivalentu plného pracovného času

			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)		
	• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)								
20 01 02 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)			6	6	6	6	6		
20 01 02 03 (delegácie)									
01 01 01 01 (nepriamy výskum)									
01 01 01 11 (priamy výskum)									
Iné rozpočtové riadky (uveďte)									
	• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času) ⁹⁰								
20 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového finančného krytia)									
20 02 03 (ZZ, MZ, VNE, DAZ, PED v delegáciách)									
XX 01 xx yy zz ⁹¹	– ústredie								
	– delegácie								
01 01 01 02 (ZZ, DAZ, VNE – nepriamy výskum)									
01 01 01 12 (ZZ, VNE, DAZ – priamy výskum)									
Iné rozpočtové riadky (uveďte)									
SPOLU			6	6	6	6	6		

XX predstavuje príslušnú oblasť politiky alebo rozpočtovú hlavu.

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	Za koordináciu a organizáciu platformy Emisne neutrálnej Európy budú zodpovední traja úradníci GR GROW, ako sa predpokladá v tomto akte. Zodpovednosti platformy sú stanovené v akte. Platforma bude podporovať vykonávanie opatrení podľa tejto iniciatívy, dohliadať na vývoj výrobnej základne emisne neutrálnych technológií a monitorovať ho. Treja úradníci z GR ENER sa budú zúčastňovať na práci platformy, poskytovať spätnú väzbu k strategickým projektom v oblasti emisnej neutrálnosti a podporovať monitorovanie aktu prostredníctvom výročných správ o konkurencieschopnosti technológií čistej energie.
Externí zamestnanci	

⁹⁰ ZZ = zmluvný zamestnanec; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert; DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec; PED = pomocný expert v delegácii.

⁹¹ Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

Návrh/iniciatíva:

- ☒ môže byť v plnej miere financovaná prerozdelením v rámci príslušného okruhu viacročného finančného rámca (VFR),

Vysvetlite požadovanú zmenu v plánovaní a uveďte príslušné rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy. V prípade väčšieho preprogramovania poskytnite tabuľku vo formáte Excel.

- ☐ si vyžaduje použitie nepridelenej rezervy v rámci príslušného okruhu VFR a/alebo použitie osobitných nástrojov vymedzených v nariadení o VFR,

Vysvetlite potrebu a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky, zodpovedajúce sumy a nástroje, ktorých použitie sa navrhuje.

- ☐ si vyžaduje revíziu VFR.

Vysvetlite potrebu a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy.

3.2.5. Príspevky od tretích strán

Návrh/iniciatíva:

- ☒ nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami,
- ☐ zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok N ⁹²	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			Spolu
Uveďte spolufinancujúci subjekt								
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU								

⁹²

Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína vykonávať. Nahraďte „N“ očakávaným prvým rokom vykonávania (napríklad: 2021). To isté urobte aj pri nasledujúcich rokoch.

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- ☐ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- ☒ Návrh/iniciatíva má tento finančný vplyv na príjmy:
 - ☐ vplyv na vlastné zdroje,
 - ☒ vplyv na iné príjmy,
 - uveďte, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov. ☐

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový príjmov:	riadok	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v bežnom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy ⁹³					
			Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)	
Článok			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

V prípade pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

Ďalšie poznámky (napr. spôsob/vzorec použitý na výpočet vplyvu na príjmy alebo akékoľvek ďalšie informácie).

⁹³

Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.

